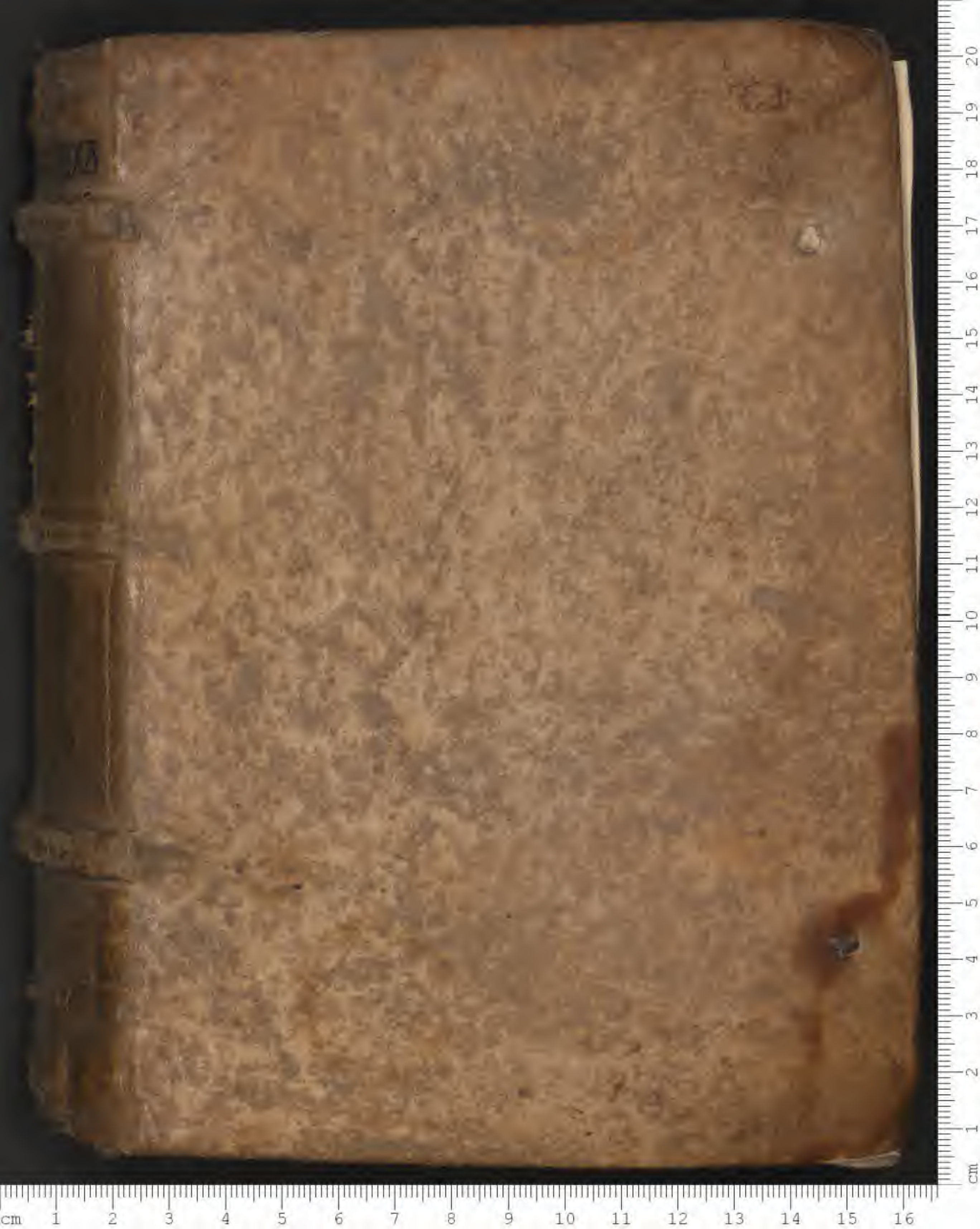

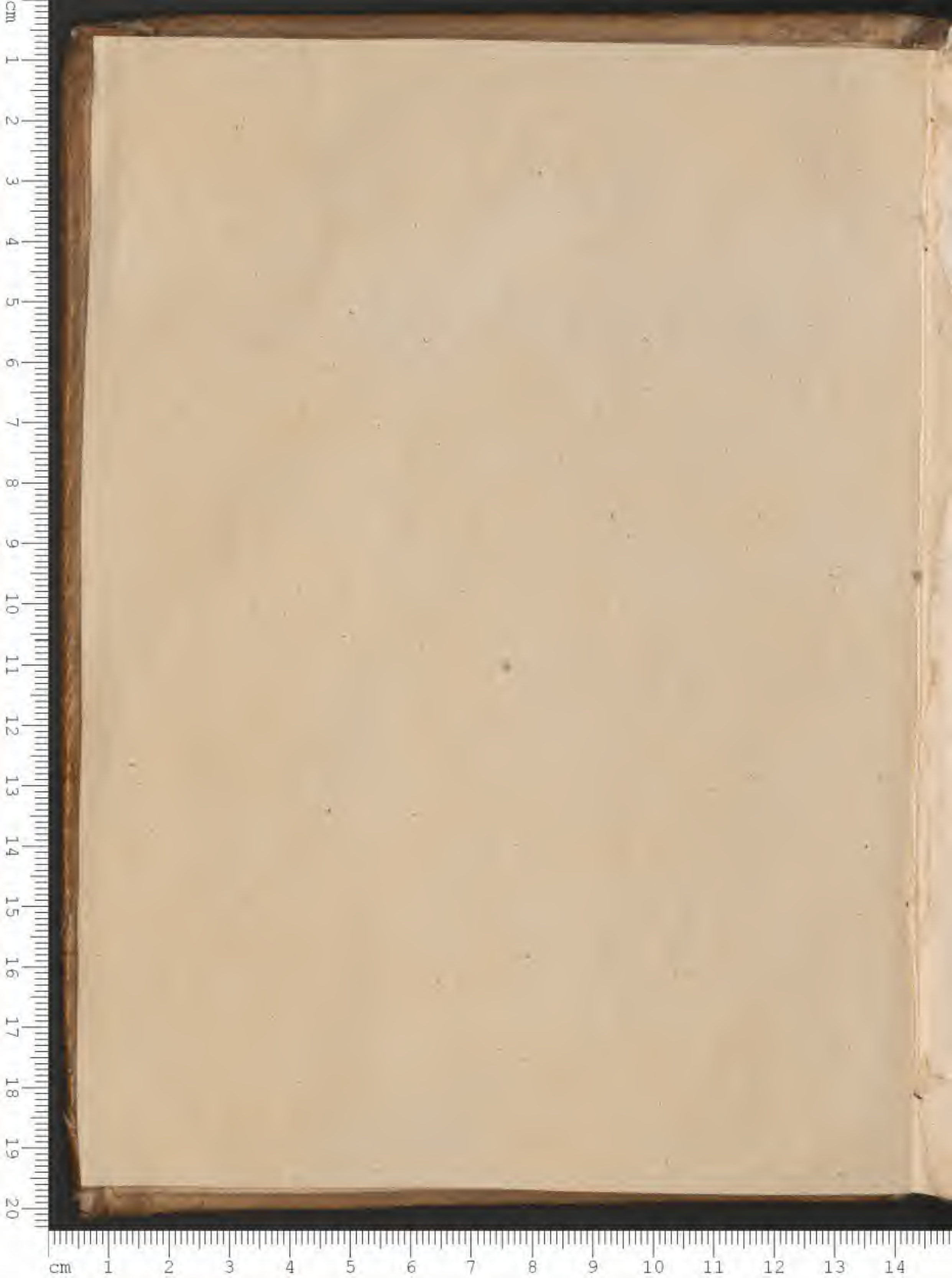
VIATORILIS JURIS

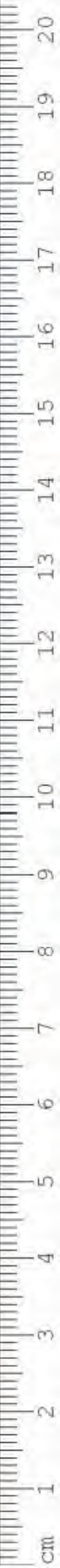

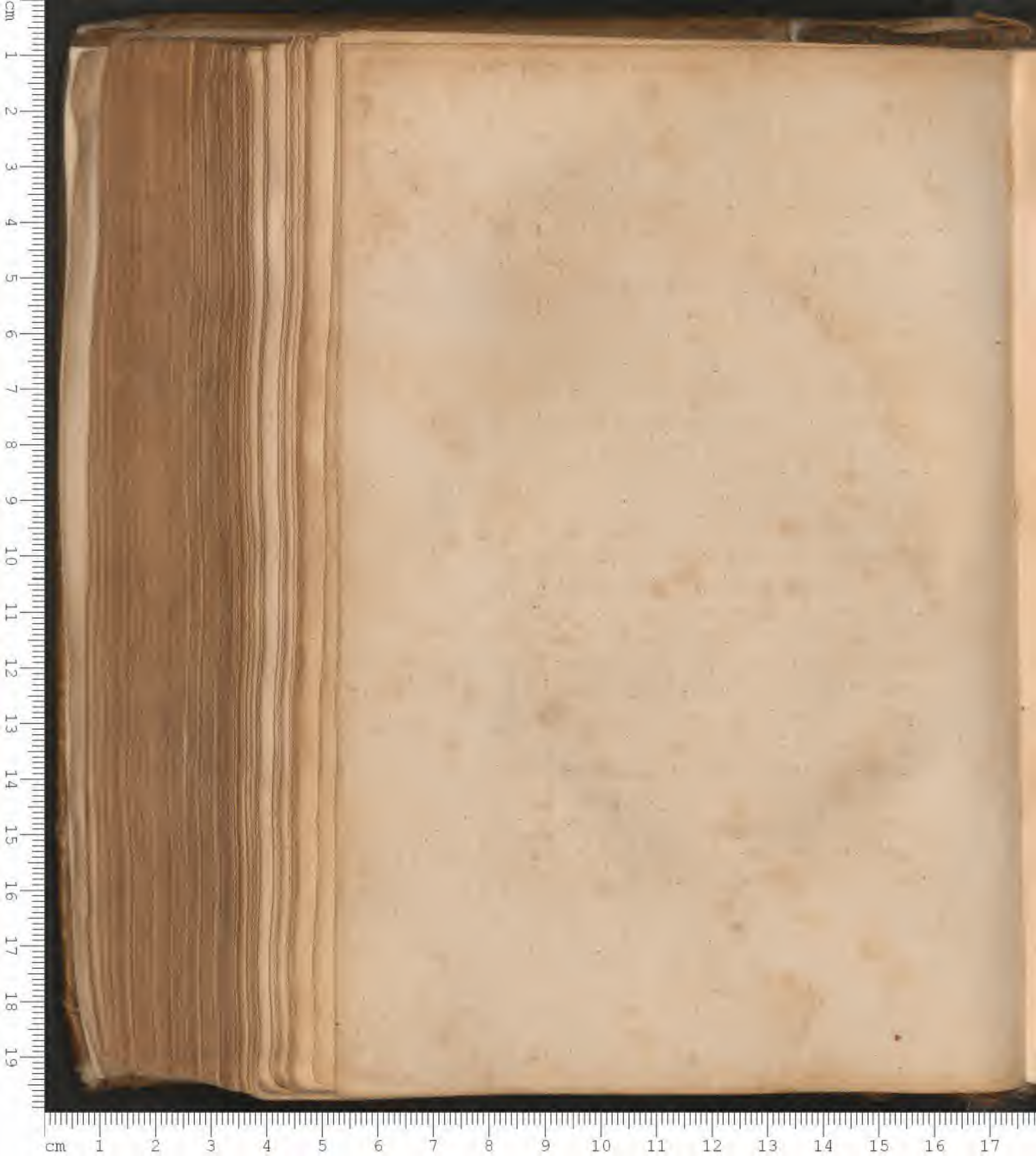
Q XV 4 SUP 34

Handwritten text, possibly a title or page number, located at the top center of the page. The text is faint and difficult to decipher, but appears to include the words "Page" and "No." followed by some illegible numbers.

Compendium ad omnes materias In
Iure civili inueniendas Margarita le-
gam appellatur Innoie domini Incipit
Opendiosum deo prouidente
opusculum. supra eaz que crist⁹
est petram. petras edificat qui
vniuersas bonas materias p accursum
super toto Juris civilis corpore notatas
vsquequaqz. breui epilogo sub cōpetē
tibus titulis. quo loco scripta sunt ma-
nifeste elucadat Vt tantorū librorū pro-
lixitatem p vna materia volūtarius vo-
torum reuoluēs diem non expēdat inuti-
lem. sed in vtilitate potius. et diuturnos
atqz nocturnos minuatur cruciatus Sitqz
hoc opus speciali quadam prerogatiua
prefulgens. dormientibus suuz auxiliū
dedignabitur impartiri Circa suorum ti-
tulum seriem Justiniani sacētissimi Co-
dicem secuturus Qui autem tituli C. nō
sunt ff. seriem obtinebunt
Incipit liber de nouo C. componendo de
no. C. confir. de emen. iusti rubrica De
summa tri. et fi. ca. De sacrosanc. eccle.
et rebus episcoporum et priuilegijs eo-
rum et ceteris venerabilibus locis

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Casus in quibus nullo modo quis alie-
nat rem suam nō. in auct. de non alie. et
emphi. §. ea vero coll. ix. Et C. de sacro
sanc. eccle. auct. hoc ius porrectum

Item in quibus talibus alienat C. e.
auct. eadem hoc ius et in auct. de non a-
lie. §. nos igitur in fi.

Qualiter possessio ecclesie in emphiteo-
sim dari valeat in auct. de non alie. aut
pemu. §. quia vero leomis coll. n.

In quibus talibus factum persone rez-
dundet in dampnum ecclesie in auct. de
non alie. §. si vero talis coll. ix.

Qualiter ecclesia contra ecclesiam vel p-
uatum p̄scribit C. e. ti. auct. q̄s actiones

De epi. et cle. orpha.

Utrum possit renunciari priuilegio fori
secundum leges nō. ff. de iudi. l. i. C. de
pac. l. si quis in conscribendo

De epi. au. et de diuersis ca. q̄ ad hec
Que sit pena frustratorie appellationis
et male appellantis habes in l. n. C. e. ti.

De legi. et consti. p̄nci. et edictis
Que consuetudo legi preiudicet vel ecō-
tra ff. e. ti. l. de quibz. Et nota q̄ Prin-
ceps est lex aiata in terris In. cor. auct.

de consul. pu. coll. iij.

Quot modis fiat fraus legi ff. e. l. cōtra

Quot sūt vtutes legis ff. e. l. legis vtus

Quot modis lex ad posteriores trahatur ff. e. l. non est nouum

De Ju. et fac. igno.

Quid Juris sit de iuris et facti ignorantia et in quibus casibus succurrendū est militi propter ignorantiam iuris C. e. l. i. ff. e. l. regula

De diuersis rescrip.

Quando rescriptus valeat et quando nō C. si contra ius vel uti. pu. l. multi et ff. de consti. peccu. l. i.

De hijs q̄ ad sta. confu. vel exclamāt Quādo securitas fugientibus ad ecclesiā danda sit C. e. l. p̄t in fi. in auct. de mā. p̄n. §. si quis autem circa mediū coll. iij.

De offi. p̄fec. vigi. et officio q̄storis

Quid possit facē prefectus vigilum C. de off. p̄fec. vigi. l. licet sunt questōes

Et ex quibus causis questor possit creari ff. de offi. questor. l. i. Et in probe. insti. §. cumqz hoc

De officio proconsulis et legati

An delegatus proconsulis possit sub de

legare ff. de offi. pcon. et lega. l. legati
Et de iuri. o. iudi. l. more et l. sequenti

De officio pretoris

Qualiter pretor non possit se dare tuto
rem vel specialem Judicem Potest au
tem emancipare ff. de inoffi. preto. l. si.

An sit spectabilis ff. e. l. in.

De offi. prefec. vigilū et assessoribus

Qualiter prohibeatur quis in sua pūncia
prehendere et officium obtinere ff. e. l. si. ex q.
cau. ma' o. l. qui Et ibidem non quando pos
sit ibi assistere et quanto tempore

Explicit liber Primus

Incipit secundus de edendo

An actio sit in libello preponenda ff. e.
l. i. l. si. et in auct. de exhiben. re. §. illud
quoque et §. vero

Qualiter actio edi debeat habes ff. e. l.
i. l. si. Et in eadem l. non. quando in reali
vel psonali actioe expediat cas exprimi
in libello Et idem non C. ad exhibe. l. neque
et ff. de excep. rei iudi. l. si mater i. l. si

Item qualiter edi debeant instrumenta ff. e.
l. i. §. editiones et Insti. de muti. l. si. §. si
An libellus sit in causa impossibilis
faciendus Insti. de ac. §. triplici

In quibus causis sit faciendus libellus
nō in auct. de exhiben. re. §. illud quoq;
coll. v. et in e. glo. dicitur qualiter sit forma
dus in civilibus et quid debeat continere
Qualiter debeat formari libellus si fili-
us familias mōach⁹ vel alij q̄ sūt sub tu-
tela vel cura conueniant nō in auct. vt
clerici apud propri. episc. oppor. ad ordi-
peiduci §. preterea coll. v.

Qualiter formatur libellus in generali-
bus et specialibus iudicijs nō ff. e. l. i. i. R^o
Vsq; ad quod tempus possit emēdari li-
bellus in causa Insti. de ac. §. min⁹ in fi.
et C. quō et quando In auct. qui semel

De Inius vocando

An sit necessarium edicta peremptoria
venire in noticiam citati nō ff. de Judi-
l. et post edictum i. R^o

Quando filius possit petere veniam vt
agat contra patrē et in ea quis iurabit
de calumpnia nō Insti. de ac. §. penales

De pactis

Quot sunt vires pactorū nō C. e. l. pac-
ta quoq;

Qualiter pacta vires suas exēceāt nō ff.
e. l. si pnius §. pactus ne peteret

Quibus causis pacta nouissima non sūt
seruanda nō. C. e. l. pacta nouissima
Quid sit nudum pactum et quando pa-
riat actionem nouaz vel informet nō. ff.
e. l. iuris gentium §. quimymo et de con-
trahen. emp. et ven. l. pacta et insti. q̄
bus mo. re. contrahi. ob. in prim.
Quibus causis ex pacto in continēti ap-
posito non oritur actio Et ex quibus cau-
sis pactum ex interuallo appositum pa-
riat actionem nō. et alle. l. pacta C. e. ti.
Item in quibus causis pactū factuz in tra-
dicōe rerū nō valz nō. ff. e. l. in tradicōibz
Que obligatio pactum tollat ipso iure
nō. ff. e. l. si tibi §. quedam
Qualiter p̄p̄thecaria per pactum tol-
latur nō. ff. e. l. si tibi §. de pignore
Quid iuris sit si pater filio paciscat nō.
ff. e. l. si tibi. §. si pactus
Qualit̄ pactū factū super re v̄dita p̄lit
emptōi nō. ff. e. l. si tibi §. pactū cōuētū
In quibus casibz pactum factum cum
vno p̄lit alij nō. ff. e. l. si vn̄. §. Item ne
Dum pactum obscurū vel ambiguū po-
nitur in contractu contra quē interpre-
tari debeat nō. ff. e. l. veteribus

Quot modis pactum dicatur personale
nō. ff. e. l. iuris gentium §. pactorum

In quibus casibus nullus potest renunciari iuri sibi cōpetenti nō. ff. e. l. pactum inter heredem et C. e. l. si quis in conscribendo et in auct. vt sine prohibi. ma. a credi. §. quia vero coll. vii.

An pactum apposituz incontinenti sup vfuris sine stipulatione valeat nō. ff. e. l. iuris gentium §. idem marcellus

An pactum procuratoris possit nocere domio vel prodesse nō. ff. e. l. ea nocere

Quibus causis pot quis pmittere alienuz factū nō. insti. de muti. sti. §. ne statim

In quibus fallit regula nemo alteri stipulāi pot nō. insti. de muti. sti. §. si q̄s alii

Quando pactuz fideiussoris prodest reo nō. ff. e. l. fideiussor

Quando inutilis stipulatio tacitū pactū inducat vel transactio spe future successionis nō. C. de dona. l. cum donationis

De transactionibus

In quibus casibus iuranduz superet transactionem vel sententiam vel ecōtra nō. ff. de iureiu. l. ij.

Que differētia sit int̄ pactū facō vt des

et pactū transactiōis nō. C. e. l. siue apd
Quando transactio super vna re facta al
teri p̄iudiciz nō. C. e. l. age cū gemimano
et ff. de pac. tres fratres in fi. et de tras
ac. l. qui cum tutoribus in fi.

Quibus causis occasione instrumentorū
postea repertorum infringitur transac
tio nō. C. e. l. sub pretextu

Qualiter in causa criminali possit iurari
et non transigi nō. ff. de iureiurā. l. Ait
pretor §. quecumq; et de arbi. l. non di
stinguemus §. Julianus

An de adultio possit hodie transigi nō.
in auct. vt lice. mat. et ame. §. fi.

De errore calculi

Quot modis dicitur hec dictio calculus
nō. C. e. l. i.

De aduo. diuer. Ju.

Differentiam inter hunc titulum et pre
cedentem nō. C. e. In rubro

Vt que defūt aduo. parci. Ju. supple.

Qualiter Iudex possit supplere de facto
vel de iure in causa nō. C. e. l. i. i. Rē

In qui. cau. infa. irroge.

Ad quid nocet infamia facti ff. e. l. i. in
prima glo. et l. quid ergo §. quantum

In quibus piurus sit infamis scdm lez
Quādo per augm̄ ges nō. ff. e. l. luci⁹
tum vel diminucōez pena infamie abolet
nō. ff. e. l. quid ergo §. pena grauior

De procuratoribus

Que differentia sit inter hunc titulum
et titulum mandati nō. C. e. l. i. et ff. e. in
rubrica

Que sunt persone que aliorū acta agūt
et nomina eorū Insti. de procu. §. vlt

Que sit differētia inter procuratorē et ac
torem nō. C. e. l. tutōes in tex. et in glo.
et ff. qd̄ cui⁹ qz vniū. l. Int̄ eorū §. actor

Que sit differētia int̄ iudiciū et pconoz
mum nō. ff. qd̄ cui⁹ qz vniū. l. i. §. quibz

In quibus causis interuenit procurator
nō. ff. e. l. seruum §. publice

Que plone agunt sine mādato pro alijs
nō. ff. e. l. sed et hec in tex. et in glo.

Que persone remouentur a procuracōe
nō. ff. e. l. mutus

In quibus causis mulier possit esse pro
curatrix nō. C. e. l. qui absente

Quis dicit̄ procurator in rē suā nō. ff. e. l. i.

Qualiter sit procurator in rem suam ex
parte rei nō. ff. e. l. plaucius

An procurator in rem suam possit inus-
to auctore ex parte rei comparere nō. ff.
familicis. l. plane

Quādo procurator in rem suā nō possit re-
uocari nō. ff. de cōpen. l. in rem suā in pñ.
Quando procurator possit prodesse do-
mīno vel nocere nō. ff. de pac. l. nam et
nocere Et certe potest nocere in tribus
casibus domīno siue sit procurator gene-
ralis siue specialis siue sit procurator in
rem suam vt nō. C. e. l. si extra ea

An cōfessio procuratoris domīno p̄iudicet
nō. ff. de int̄roga. acti l. si sine §. celsus

An infirmus teneatur mittere procura-
torem in iudicium nō. ff. si quis cau. l. ij.
et de iu. l. interdum et melius ff. de diuer-
sis tempore prescrip. l. i. §. plane

An procurator sit condēpnād⁹ vel domi⁹
nō. ff. e. si quis cū procuratorio et l. licet
§. si plures et ff. de neg. g. l. libert⁹ §. si
et C. de senten. et interlo. omīn. Judi. l.
i. et ff. si quis cau. l. si

An quis liberetur si soluat falsō procura-
tori vel si indebituz exordmarium et ibi-
dem nō qualiter in personali non cauet
de rato vel in re ciuili actione

Quando procurator rei non cogitur satisfacere iudicatum solui nota ff. qui satisfacere. co. l. sciendum §. tutores

Qua actione procurator salariū petere possit nō. C. man. l. i. et ff. man. l. q. mutuum §. salariū et insti. man. §. in summa

In cuius persona procurator vel nuncius debet concipere verba contractus et qualiter domino teneatur nō. C. si quis alter vel sibi. l. multum interest

In quibus causis miles possit esse procurator nō. C. loca. et conduc. l. milites

De hijs qui pro nomi. titu. p̄di. impo. vel eorum no. in lite pretendunt

Qualiter p̄manē qui titulos p̄dijs impo. nunt nō. in auct. de man. p̄n. §. si. coll. in.

De nego. ges.

Quot sunt genera negotiorum In quibus causis gestor vel negociator teneatur de casu nō. ff. e. si negocia

Quot modis dicitur negocium alienum Et quid iuris sit in eis nō. ff. e. l. si pupil

Quando negociuz gestum debz vsuras ex pecunia qua non conuertat in vsu domi nō. ff. e. q. aliena i. Rē.

Qualiter minor ex negotio quod gessit

possit conueniri nō. ff. e. l. si pupillus
Qualiter tenet qui accipit rem ad me
perferendā nō. ff. e. l. si pupillo §. si q̄s
Quando ex eo quod vnius nomie gestū
est alter teneatur nō. ff. e. l. cum actum
C. an. seruus ex suo fac. l. i.

Qualiter teneatur quis si pecūia accep
ta in eius vtilitatem sit conuersa ff. e. l.
si pupillus §. i. in fi.

An gestor negotiorum semper teneat
exigere a se naturale debituz ff. e. l. ac q̄
natura i. R̄ et ff. man. l. qui negocia.

In quibus causis negociū gestū non repe
titur qd̄ vtilit̄ impedit nō. ff. e. l. negociū
Quis iuris sit si negocii gestor alicuius
rem aliquā vendidit nō. ff. de offi. pecu.
cesa. l. i. Item contra quem habeat res
petitionem nō. C. de fur. l. falsus et ff.
de condi. ob causam l. si procuratori Et
in e. l. nō. vtrū si falsus procurator vel cre
ditor sciens indebituz recipiat teneatur
actione furti

Quando procurator recuperet expensas
in lite factas nō. ff. e. l. qui pro §. litis
In quibus casibus procurator potest a
gerenō. ff. e. l. si procurator

Quando procurator debeat iurare de ca
lumpma nō. ff. e. l. non solum i. R^o

An procurator habeat necesse appellare nō.
ff. e. l. inuit⁹ et ff. mandati l. si procuratorē

An dominium possit per procuratorē ac-
quiri nō. C. de acqui. posse. l. procuratorē

In quibus casibus fallit illa §. igitur
regula Quod quisque per se agere potest

et per procuratorē nō. ff. e. l. i. §. versus

Quare procurator lite contestata non
reuocatur nisi causa cognita Iudex au-

tem delegatus sic nō. ff. e. l. post lites et
ff. de re iudi. l. soluitur Iudicium

Quare procurator cuiuslibet privati pos-
sit constitui ad litem futuram actor ve-

ro vniuersitatis non nō. ff. quod cuiusque
vni. l. Item eorum §. i.

Quibus causis necesse est procuratores
habere speciale mandatū nec sufficit ge-

nerale nō. ff. e. l. pōponius i^o R^o et inlti.
de hīs per quos agere pos. §. vlt

An satisfactio de rato sit hodie superflua
nō. ff. e. l. pōponius §. sed hīs

An post litis contestationem possit hec
satisfactio exigi nō. ff. e. l. pōponius §.

rati autem

Item quando procurator actoris debet cauē
de rato vel non ff. e. l. non solū §. qui a
liena et in lti. de satis da. §. sed hodie
Quando procurator tenetur p̄cise defen
dere nō. ff. e. l. sed hee §. p̄ter satis dacōez
Quando procurator actoris debet eum de
fendere nō. ff. e. l. si quis in rem suā Itē
vbi debet eum defendē nō. ff. e. l. sed hee
§. non solum Itēz ad quas causas vsqz
ad quod tēpus debet eum defendere nō.
ff. e. l. eum

In quibus causis satis dare debet procu
rator de rato nō. ff. e. l. p̄mpomus §. sed
et id Et nō. C. e. l. exigendi in glo.

Eius qui impedit in rem alienā quando
possit petere nō. in lti. de re. diuī. §. terre
Quibus causis negociorum gestor tenetur
nō. in lti. de obli. que ex quali cons
Qualiter ille qui trac. §. sicut autez
gessit negocia pupilli repetit nō. ff. e. l.
si pupilli i. r̄. et §. sicut h̄ns

Que vi me. re causa ges. sunt

An hec actio infamet nō. ff. e. l. si cum
exceptione §. eum qui et de h̄ns qui no.
infa. l. e. in glo. que incipit Sed an tene
at contractus qui metus dat causam cō

tractui nō. ff. e. l. si mulier §. si dos
An prima sentētia que fertur in hac ac-
tione de restituenda sit sentētia vel ad-
monitio nō. ff. e. l. si cum exceptione §.
hec autem actō Et istud idem potest no-
tari in rei vindicatione

De dolo malo

Que sit differētia int̄ fraudē et dolum nō.
ff. de pac. l. iuriscgentium §. si fraus

Qui dolum probare teneatur nō. ff. e. l.
eum qui §. i. et de proba. l. quoties §. i.

Quid Juris sit si dolus in contractu inci-
dat vel det causam contractui nō. ff. e.
l. eleganter i. Rē

Cum quibus actionibus actio de dolo
possit concurrere nō. ff. e. l. i. §. ait pretor
sed non in glo. accursij

Qualiter actio de dolo vsq; ad duos au-
reos datur et actō furti cum sit eque fa-
mosa nō. ff. e. l. eadem

In quibus causis heres non tenetur ex
dolo defuncti commisso in contractu nō.
ff. depo. l. hominem §. i

In quibus causis lata culpa dolo non cō-
parat nō. ff. de in lit. iuran. l. in actōibz

An exceptio doli actionem excludat nō.

ff. e. l. i. §. si. in fi.

Qualiter in contractu illo facio ut des
datur actio de dolo et non prescriptis
verbis nota. ff. de prescriptis v. b. i. l. na
turalis §. q. si faciam

Quot sunt genera absentie et qualiter q. s.
in eis restituatur nota. ff. e. l. intro

De in integrum restitutione

Quando anno incipiat currere hijs qui
restitutionem postulant nō C. de tempo
ris inte. resti. peten. l. i.

Quando pupillus ex contractu locuple
tior videtur nō. ff. eo. l. in. i.º R. x

An. semper minor presumatur lesus mi
hi aduersarius probet eum locupletē nō.
ff. de iureiuran. l. nam postea §. si minor

Item an sufficiat minori dicere se lesum
vel debeat probare facilitatez suam vel
dolum aduersarii nō. ff. de mino. l. verum
§. sciendum

An minor in specialibus si renunciet re
stituatur nō. ff. e. l. ait pretor §. i.

An minor possit renunciare privilegio
minoris etatis nō. ff. e. l. si iudex

An hec in integrū restitutiōes minorū
Iure actōis petantur vel iudicis off. o. Teē

an currat cum aliqua actione vel excep-
tione nō. ff. e. l. in cause la. ij. i^o R^o Et me-
lius est in §. pompomius

An minor condēpnatus in causa momē-
taneę possessionis possit petere restituti-
onez nō. C. si de mom. posse fuit apel. l. i.

De fideiusso. mīno.

Quando fideiussor minoris restituit nō.
ff. de mīno. l. demqz §. vtrum

Quando minoris restitutio prodest fide-
iussoribus nō. ff. de procu. l. minoris at
incipit si minor i^o R^o et de arbi. l. si pu-
pillus et C. e. l. ij.

Si tutor vel curator interuenit

Que differentia inter adultum procura-
torem habentem prodigum et pupillū
nō. C. de inte. resti. l. si procurator

Quando pupillus vel adultus cum tu-
tore vel curatore vel sine eo possit obli-
gari et q̄lit nō. C. de inuti. sti. l. i. et meli⁹
Insti. quibz modis re cōtrahit ob. §. ij.

Si aduersus rem Judicatam

An minor possit appellare nō. ff. de mi-
no. l. preses

An tempora appellatiōis currant mi-
nori nō. ff. e. l. et si sine §. pl^t

Si aduersus venditionem
Quando emptor vel creditor recuperet
pecuniam suam a minore qui restitutio-
nem impetrauit nō. ff. de mino. l. quod
si minor §. qui restituere

Si aduersus venditionem pigno.
Quando minor in vendicōne sui pigno-
ris restituatur nō. ff. e. si ex causa i^o R^o et
C. e. l. ij.

Si aduersus so. a debitōe vel a se factā
Quando debitor soluendo minor libere-
tur nō. ff. de mino. l. ait pretor §. ij. et C.
si aduersus so. l. ij. et Insti. qui mo. ali. li-
cet §. si in autem in fi.

Qualiter si minor soluat pecuniam auc-
toritate presi. non restituit si autē ven-
dat predium eius auctoritate nō. ff. de
mino. l. ait pretor §. permittitur

Quando minor liberet per solutionez a
se factam Et quando et qualiter repe-
tit debitū solutū nō. C. e. l. ij. et ff. si cer-
pe. l. non omnes §. si pu. et de condi. inde
l. interdū Insti. qui. ali. licet vel nō §. i.

Si aduersus dotem
Quid vel quantum minor dare possit in
dotem nō. C. e. l. i.

Si aduersus delictum

Quando minor in delictis restituit nō. ff. de mino. l. si ex cā §. nūc videndū in fi. §.

Si aduersus vfucapionem

An aliq̄ prescripcō possit currere cōtra pupillum vel incipē nō. ff. de mino. l. etiaz

Que p̄scriptio currat cōtra minore et in quibz restituit nō. ff. de mino. l. auxiliuz i^o R^o et in auct. de here. et fal. §. pl̄t. coll. i.

An tempora appellationis currant minori nō. ff. e. l. et si sine §. pl̄t

An hic titulus hodie locum habeat vel non C. e. li.

Si aduersus creditorem

Quando creditō vel emptor recupēt pecuniā a minore qui restitucōz impetrauit nō. ff. si adu. ven. l. q̄ si minor §. testamto

In quibus causis in integrum restitutio non est necessaria

In quibus causis fit in integrū restitucō nō in sūma damastici super titulo ecclesie vel minoris

Si minor se maiorem dixerit

Quis debeat etatem probare si minor dicat se maiorem vel econuerso nō. ff. de mino. l. de etate

An minor xx. an. possit renunciare pri-
uilegio minoris etatis nō. C. e. l. si aliter
rius et ff. de Judi. l. Iudex Sed quero
quare minor non pōt renunciare priuile-
gio minoris etatis Dic q̄ hoc ideo q̄a si
minor posset renūciare iam possz petere
restitutionē in integz oportet q̄ restitu-
eretur in cōtractu ⁊ sic restitueret ad re-
stitutionē qd̄ esse nō debet ff. de mio. xxv.
annis l. Inēduz extra ordinē Si pbauit
idē se maiorez cum alio agēdo vel cū eo-
dem in alia causa nō. ff. de mio. l. de etate

De hijs qui veniā etatis impetra.

Quot modis etas secundum diuersos cō-
tractus terminū sumit nō. ff. de postu. l. i.

De temporibus in integz restitutionis
tam minorū q̄ rōne maiorū psonarū

Quando utilis annus incipit currere hijs
qui restitutionem postulāt nō. C. e. l. i.

Quando incipiat currere tempus mino-
ris volētis restituē in integruz ex psona
maioris cui succedūt que poterāt petē re-
stitutionē nō. ff. de mio. l. Inēdum in fi.

Quibus ex causis maior in integrum
Quando absens vfucapit cōtra absentē
an possit p̄us restitui cōtra eū nō. ff. e. l.

ait prætor §. hec autem et §. hijs qui

De alie. mu. Judi. cau. fac.

Quot sunt necessaria vt hoc edictū locū
habeat nō. C. e. l. i. et ff. e. l. Item si res

Item vtz habeat locū tam §. potest
in re mobili q̄ in immobili nō. ff. e. l. si

Item an habeat lo res in p̄ma glo.
cum si quis tantū alienet nō. ff. e. l. Itē

si res §. potest et l. non solum i° R̄

Quot auxilia habeat ille contra quē fit
hec alienatio nō. ff. e. l. in. in fi. Et ibidē

nō. an hoc edictum sit superfluum et nō.
s. e. l. i. in vlt. glo.

De receptis ab arbitris

Quot modis dicatur hec dictio arbiter
nō. ff. e. l. p̄t

In quibus differāt arbitria nō. ff. e. l. i.

Quando arbiter sit cogendus sententiā
dicere nō. ff. e. l. Item vnus §. si vltro

An possit a sentēcia arbitri appellāi nō.
ff. qui satis co. l. arbitro in fi.

An is qui inique arbitratus est volens
rationem arbitrari sit audiendus nō. ff.

pro so. l. in proposito autem

An ex sententiā arbitri deēt actio nō. ff.
qui satis co. l. arbitro et ff. l. hijs q̄ no.

infa. l. quid ergo §. ex compromisso
An delegatus a papa possit cogere ar-
bitrum q̄ cognoscit de sua suspicōe et se-
tenciare nō. ff. e. l. Nam et magistratus
Si pena sit arbitro promissa et non pati
an teneat compromissum nō. ff. e. l. liti-
gatores §. quod ait
Quare de criminali causa non licet com-
promittere vel transigere nō. ff. e. l. nō
distinguemus §. Julianus
Nō nullus possit esse arbit̄ illi⁹ rei de q̄
est Iudex s̄ possit amicableter componē
licet nō in forma arbitri nō. ff. e. l. fi. §. i.
De Jure Juran. propter calumpniam
Quot capitula contineantur in iuramen-
to calumpnie nō. Insti. de pe. te. liti circa
prim. et C. e. l. ij. §. q̄ observare Et in
eadem glo. dicitur ad que capitula non
extenditur hoc sacramentum
Quis in causa pu. debeat iurare de calūp-
tu vel pu. nō. C. e. l. ij. in fi. i⁹ R̄ et ff. de
iureiura. l. Iurandū. ij. §. q̄ Iurandū
In quibus causis pater debet iurare de
calumpnia vel filius nō. C. e. l. ij. §. q̄
observari et ff. de Jureiuran. l. adopti-
uum i⁹ R̄

An clerici debeant iurare de calūpnia nō.
Quis procurator de C. e. l. ij. in pñ.
beat iurare de calumpnia vel non nō. C.
de procu. l. non solum §. qui alieno

An actor vel iudicus debeat iurare de
calumpnia vniū. nō. ff. q̄ cuiusq; vni. l.
tunc eorum §. actor

An hoc sacramentuz possit tacite remit
ti nō. C. e. l. §. sed quia vete. iuris

Quis debeat de calūpnia iurare in hīs
causis in q̄bus filius agit cōtra patrē v̄
alium exneum nō. Insti. de ac. §. peales

Ad intelligendam formam huius titu
li nota omnes questiones que no. C. e. l.
ij. per diuersas glo.

Item Idem scriptum ff. de nego. ges. l.
at qui natura §. cum me absente

Explicit liber secundus

Incipit liber Tertius de Iudicijs

Quot modis sumit hoc nomē Iudiciuz
nō. Insti. qui. mo. non est p̄mu. fi. te. §.

In quibus causis filius in preterea
potestate manens potest agere contra
patrem nō. ff. e. l. lis nulla

An filius possit esse Iudex in causa pas
tris vel econtra nō. ff. e. l. in priuatis et

de offi. preto. l. i. et de Juri. o. iu. l. qui iu-
ris et de arbi. l. quoniam etiam

In quibus causis filius fa. pot. agere ab-
sente patre no. ff. e. l. si longius et de in-
ius vo. l. si libertas Idem est de monacho
et canonico regulari

An filius fa. possit agere vel conveniri si-
ne consensu no. ff. de mino. l. denique §. si
p. trum ibi et quidam

In quibus causis filius possit petere ve-
mam ut agat contra patrem Et in ea causa
quis de calumpnia iurabit no. Insti. de
ac. §. penalis

In quibus causis servus potest esse in iu-
dicio no. ff. e. l. vix certis ex causis

Cuius etatis debet esse Iudex no. ff. e. l.
cum pretor §. p. l. t.

An Iudex ordi. possit recusari et quando
causa suspicionis sit p. banda no. C. e. l. a-
pertissimi et ff. de pro. l. si suspecto Nec
amittas circa recusationem hanc quod
no. C. de libe. ca. l. si filium in fi.

In quibus causis fallit hec regula Qui p-
tus appellat prius agat no. ff. e. l. qui pot
Quare pretor non potest se dare specia-
lem Iudicem vel tutorem pot. autem apud

se emancipare nō. ff. de offi. preto. l. fi.
Quando non cogit pronunciare de hīs
de quibus cognouit nō. ff. e. l. de qua re
Quando debeat remitti de vno loco ad a
lium qui conuenitur si ibi non inueniat
ubi respondere tenetur nō. ff. e. l. heres
absens §. i. et in auct. vt nulli Judi. §.
Itē ubi debitor va q̄a vero coll. ix.
gabundus non habet certum domiciliū
ubi conueniatur nō. ff. e. l. i.

An scđm allegata vel potius secūdy cō
scienciā Iudex debeat iudicare nō. ff. de
offi. presi. l. illicitas §. veritas et de peti.
here. l. fi. et in auct. de man. pn. §. si tibi
Quando presumatur an ali coll. in.
qui consenserint in Iudicem tanq̄ in ar
bitrum vel tanq̄ in ordinarium nō. ff. e. l. i.
Circa Iudicia euz filiis fa. habita vel ha
benda non obmittas optimam glo. C.
de bo. qz. libe. l. cum oportet i° R̄
Quando imperitus literarum possit esse
Iudex nō. in auct. de iudi. §. n̄.

De sportulis et sumptibus in
diuersis Judi. faciēdis et ex
ecutoribus omnium litium

An per execucoeꝝ intrūpat̄ p̄scripcō v̄l

an perpetuetur nō. ff. si ex noxa. ca. l. i.
Et de eo per quem factuz l. fi. in i° Rē et
ex qui. cau. immo. l. ait pretor §. fi. et l. se
et Insti. de ac. §. Item aduersus et C.
de prescrip. xxx. an. l. sicut

Quotiens habeant nomina isti execu-
tores nō. ff. de execu. rei Judi. l. executorē

Qui pro sua Jurisdictione Ju-
dices dare dariqz possunt

Quot sunt genera magistratuuz haben-
tium ordinarā Jurisdictionē nō. in auct.
vt ab illustri et qui super coll. v.

Quot sint genera vt delegacō teneat nō.
C. de Juri. o. Judi. l. eum qui

Que cause sunt meri Imperij vel mixti
vel Jurisdictionis nō. ff. de Jurisdictione
o. iu. l. in.

Quis possit dare ordinarā vel delegatā
iurisdictionez nō. ff. de iuri. o. iudi. l. neqz

Quāto ppter mortē mandātis expirat
mandatū vel iurisdictione nō. ff. de iuri. o.

Que cause ab ordi. de Judi. l. et quia
le. po. nō. C. de pe. Judi. qui l. placet

In quo differunt mādata Jurisdictione a
delegata nō. ff. de offi. eius cui man. est
Jurisdictione l. i. §. qui mandatum

Verum delegatus possit per edicta citari
nō. C. quō et quādo Ju. in auct. q̄ semel
An delegatus delegare possit nō. ff. de
Juri. o. iudi. l. more et de offi. ei⁹ cui mā.
est iurisdictio .l. fi. et C. de iudi. l. a iudi
ce et in auct. ad hō et in cor. auct. vt dif
fe. seu effi. coll. v.

An delegata cause cognitione videatur
sententia delegari nō. ff. de procu. l. qui
Si a s̄delegato appel procuratorem
letur ad quē debeat appellari nō. C. de ius
di. l. cum specialis in fi.

Quot modis porrigetur Jurisdictio de
legati nō. ff. de mmo. l. ij. §. si et Iudex
Vtrum actō recōuentus corā Iudice de
legato possit recōuenire reū sup alia re q̄
super q̄ literas impetrauit nō. in auct. de
excu. §. illud quocqz coll. vij. et C. de sen.
et interlo. o. Ju. §. autem et consequēter
in glo. secunda

Quibus Iudex sup vna re datus sup alijs
possit cognoscere nō. C. si a nō cōpe. iu. l. i.

Ne quis in sua causa iudicet
vel Jus sibi dicat

In quibus causis quis sine auctoritate
Iudicis potest rem apprehendere nō. ff. q̄

me. cau. l. extat Et in cauillacoombus ba
garoti in ti. de iudi aditione

Qui legitimā psonā in Iudicijs habēt
Quibus causis pupill⁹ potest esse in Ju
dicio sine tutoris auctoritate vel sine cu
ratore nō. Insti. de aucto. tu. §. neqz

De ordine Iudiciorum

Vbi summaria cognitio locum habeat
nō. ff. ad exhibi. l. in. §. sciendum et C. de
Judi. l. Iudices et in auct. de exhibi. re.
§. si vero in fi.

An de incidenti vel emergēti questione
sit pronuiciandū et quando non nō. C.
e. l. i. et ff. de Judi. l. de q̄ re. et ff. de mi
no. l. intra vtile circa prim.

Quando principalis questio preiudicet
incidenti nō. ff. de hīs qui sunt sui vel a
lie. Ju. l. si Iudex

De litis contestatione

Quando dicitur litis contestatio et per
quas racōnes nō. in auct. de exhiben. re.
§. suscepto et C. e. l. vna in fi. et de Ju
ra. ca. l. si in prim. et de Judi. rem non no
uam §. patrom

An ante litis cōtestationē possit ferri sē
tencia diffitiua nō. C. de hīs qui ad ec.

8
confu. l. presenti §. ii. m. fi.

De dilationibus

Qualiter debeant dari dilaciones nō. ff. e. l. fi.
et in auct. de testi. §. quia vero circa fi.

De feriis

An miles et alij qui non laborant in tē
pore messium et vindemiarū possint con-
ueniri nō. ff. e. l. i. i.º Rº

Si reus in ius vocat⁹ non comparet nō.
ff. si quis in Jus vo. ex quacūq; causa
Que sunt que faciunt vt feriatis diebus
Judicari possit nō. ff. de arbi. l. feriatis

De Juri. o. Judi.

Quando quis tenetur venire allegaturus
foruz vel nō nō. ff. si quis in Jus vo.
l. ex quacūq; cau. et de feri. l. i. §. i.

De foro competenti

Quot modis sortitur quis forum nō. ff.
de Judi. l. heres absens §. ii.

Quomodo Judices habent scolares nō.
ff. in constitu. §. ult. et C. ne fi. pro patre
in auct. habita

Quid si scolaris reus per errorem sui ma-
gistri non allegans privilegium suum
passus est secum lit. contest. coram alio
Judice nō. ff. de Judi. l. ii.

Item vbi debitor negat contractuz nō.
ff. de Judi. l. heres absens §. ij.

An scolaris possit vti pūilegio in delictis
tis nō. C. ne fi. pro patre auct. habita
et in auct. de man. prim. §. si quis autem

Vbi fideicommissum peti oportet

Vbi legatum vel fideicommissum peti
debeat nō. ff. de Judi. l. q. legatum

Vbi sena. v. l. cl. ciuilit. vel crimia. cōue.

Que differentia sit inter senatore et se-
natorium Iuris Et inter consule et con-
sulare nō. ff. de arbi. l. iij. §. vlt.

Item ad quid profunt hee dignitates
senatoris et cōsularis et huiusmodi nō.
ff. de sena. l. ij.

Vbi cause fiscales vel diuine domus
Non debet aliquid peti ratioe salarii qm
do est questio inter fiscum et priuatum
pro cognitione nō. C. e. l. ad fiscum

De Inofficioso testamento

Vtrum querele inofficiosi testamēti ho-
die locum habeant inter ascendentes et
descendētes nō. ff. e. l. Naz et hñs et C.
e. l. parentibus et Insti. e. §. vlt. et C.
de liber. preter. vel ex here. auct. ex cau-
sa et in auct. vt cum de app. cog. §. illud

quoq; coll. viij.

In quibus sit correctus iste titulus per
§. et per auct. nō. ff. e. l. nam hñs §. fi.
et Insti. e. §. fi.

Quod querela inofficiosa non sit actio nec
accusatio nō. ff. e. l. postu. §. si quis. et l.

An qui agat de inofficio: pap. i. R^o
so audeat proponere petitionem heredi-
tatis nō. ff. e. l. qui de inofficioso

An eo ipso q̄ quis agit querela videat̄
tur se immiscere vt iam abstinere nō pos-
sit nō. ff. l. quemadmodum

Quando ascendentibus et descendentibus
detur hec q̄rela nō. ff. e. l. i. et C. de lib.
pret. vel exhere. auct. ex causa

Quibus ex causis quis excluditur ab hac
querela nō. C. e. l. parentibus

Quando querela inofficiosa quinquennio
excludatur quo ad quid hoc quinquennium
datur continuus quo ad quid non nō. C.
e. l. contra maiores.

De inofficiosis donationibus

Quibus ex causis cessant q̄rela inofficio
se donationis nō. C. e. l. cum donationibus
et in auct. de inuē. in fi. coll. viij.

De petitione hereditatis

Differentiam inter rei vindicationem et
petitionem hereditatis non. ff. de rei ven. l. si.
Differentias inter petitionem herede. et in edic-
tum quorum bonorum non. C. quorum bo. in
An peticio hereditatis sit publica
pretoria vel civilis non. ff. si pars here. pe.
Quare peticio hereditatis non l. i. i. R.
datur titulo possidentem regulare in qui-
bus casibus contra eum datur et in qui-
bus casibus longi temp. prescrip. tollatur
non. C. e. l. hereditatis et in l. hereditatez
Quare peticio hereditatis non datur fi-
deicommissario contra rogatum restituere
non. ff. de fide. here. pe. l. si. §. si.
Quot modis dicitur quis pro herede pos-
sidere non. ff. e. l. pro herede
Quot sunt necessariae quae pro herede possi-
deat non. Insti. de here. qua. et differentia
§. pl. et ff. si pars here. pe. l. i. §. i.
Utrum feuda veniant in petitione heredi-
tatis non. ff. e. l. Item videndum §. ult.
An qui mutuum rem hereditariam pos-
sidet sit in solidum pro tota hereditate
non. ff. si pars here. pe. l. i. §. i.
An qui agit de inofficioso videatur pro-
ponere petitionem heredi non. ff. de inoffi.

l. que de inofficio

Quando possessor hereditatis solvens he-
reditarium debitum possit repetere et a
quo nō. ff. e. l. si quis possessor i^o R^o

Quando emptor vniuersitatis teneatur
petere here. vel quādo non nō. C. e. l. ij.

Quid differt petere here. ab illo auxilio
qd datur per illū titulū C. de edic. diui.
adri. tol. l. si. in glo. illius verbi luminis

De rei vindicatione

Differentiā inter hanc actionē et peti-
tere. nō. ff. e. l. si autem §. sed et hns

Qualiter teneatur qui se obtulerit de-
fensionem rei ven. nō. ff. e. l. qui restituere
et C. e. l. a possidentibus

An qui agit rei ven. et succubuit habe-
at recursum ad publicianam nota. ff. de
eue. l. minor

Quo ad qd bo. si possessor remaneat bo.
si. possessor lit. cōtest. in rei ven. quo ad
quid non nō. ff. de vfuris l. quid sit §. bo-
nefidei et ff. e. l. sed et si lege §. si ante et
C. de fruc. et lit. expen. l. i. et ij. et de ac-
qui. po. l. nemo

Quando possessor conuentus in rei ven.

teneatur de casu si res pereat post litē cō
test. nō. ff. e. l. si verberatum §. si.

Quid iuris sit si adiectō fit p applūbaō
nem vel per ferrum. nō. ff. in rem actō §.

An pater vel prō pos Item quicūqz
sit petere filium vel marituz qui uenūdi
in possessionem in seruū nō. ff. de mīmo. si
ex causa §. ait pompo.

Cum pater vendicat filium in sua pote
state an habeat locū in edic. de libe. ho.
exhi. vel cognitio pretorū vel off. Judi.
nō. ff. e. l. i. §. i. et C. de libe. ho. exhi. l. i.

Quibus causis ille qui vendit rem suam
debet restituere precium possessore nō.
C. de euic. l. super

De usufruc. et habitatione rē

In quibus differt usufructus a propri
etate in quibus assimilantur eam nō. ff.
e. l. usufructus Secunda differentia in
usufruc. et ho. si. possessorez nō. de usu. l.

In quibus causis usufruct. qui scit §. i.
et usurarius sunt equales nota. Insti. de
usu. et habi. in pn. et ff. e. l. diuus in glo.
ordi. et nō. ff. de usufruct. et earū re. que
usu confu. l. vt senatus §. si.

Quibus causis morte ppetarij amittat

usufructus nō. C. e. l. q̄ et p̄n. in fi. in glo.
or. illius l.

In quibus causis in aduēticijs patri nō
acquiratur usufruct. nō. in auct. vt lice-
mat. et auie in fi. i.º R.º et Insti. p̄ quas
personas nobis acqui. §. quod autem et
de bo. qz libe. cum oportet in §. idem est
Qualiter usufructus accrescat re et ver-
bis coniunctim re tantuz aut verbis nō.
ff. de usufruct. accre. l. i. §. p̄t. Et circa
hanc materiam facit l. triplia in tex. et
in glo. ff. de verbo. sig.

An in coniunctis verbis tantuz habeat
locum ius accrescēdi nō. ff. de usufruct.
Casus in q̄bus usufruct. ac. l. i. c̄ca p̄n.
non cauet C. e. l. usufruct. et nō. ff. usu-
fruct. §. illud et §. sequenti

Si usufruct. nō possit cauere q̄liter cōsu-
leretur vt admittatur ad usufruc. nō. C.
e. l. usufructuarius

Vtrū hec cautio sit de substācia usufruc.
et diffi. eius de nō. ff. e. l. i.

Quare hec cautio a testatore non possit
remitti et an ab herede possit nō. C. e. l.

Quando queratur usufructuarius ex i in fi.
operis sui in quo habet usum nō. ff. de

usu. et habi. l. per seruum i° Rē

De seruitutibus et aqua

Qualiter acquirantur seruitutes retineantur et amittantur Et an in hīs bona fides sit necessaria nō. ff. q̄ ad serua. amit. l. si.

Sub qua cōdicōne fuitus possit cōstitui

Quot sunt fuitutes pso nō. ff. e. l. iij.

nales nō. ff. de usufruct. l. si quis viuas

Qui possit haberi p possessore in fuitutibus nō. ff. si serui. ven. l. si a te §. si.

Quid sit officiū Judicis in cōfessoria et negatoria nō. ff. si serui. ven. l. ij. i° Rē

Quibus causis fundum non sequitur nō. ff. de serui. rus. predi. l. pretor

Quando per comunicacōnem prediorū seruientū factam inter socios seruitus extinguatur nō. ff. de serui. rus. pre. l. iij. mō

Quare fuitutes urbane ponunt in affirmatiua et in negatiua Rustice aut in affirmatiua tantū nō. ff. de serui. rus. pdi. l. i.

Quando fuitutes prescribantur vel nō nō. ff. e. l. seruitutis iij. i° Rē

An in prescribenda seruitute titulus requiratur vel non C. e. in l. ij. in i. glo.

De lege aquilia

Quot modis dampnum detur et quali

ter in eis competat l. acquilia nō. C. e. l.
de pecoribus et Insti. e. in fi. ti.

An hec actio infamet nō. ff. e. l. si seru⁹
seruū §. si tamen maritus de hñs qui no.
infa. l. i. et in glo. duodena

Quid in ista actione acquiratur per infir-
mationem nō. C. e. l. qua

Vtrum pro homie libero vulnerato vel
occiso cōperat actio l. acquilie nō. ff. e. l.
qua actione §. si quis in colluctatione

ff. familie her. ciscunde

Qualiter hoc Iudiciū inter aliquos pl⁹
q̄ semel non potest intentari nō. ff. e. l. in
filia §. familie

Communū diuidendo

Si rem habeam tecum comunē qualif
me vti liceat nō. ff. e. l. sabinus in prim.

Quibus causis quis in societate vel con-
muniōne detinetur inuitus nō. C. e. l. fi.

Quibus causis res communes non diuis-
duntur sed vni tantū adiudicantur nō. C.
communia vtriusq; in l. possessorium

De noxalibus actionibus

In quibus causis domi⁹ aicitur beneficiū q̄
nō sufficiat ei dāe suū p noxa. nō. ff. e. l. i.

Si seruus cōmuis dat dāpnū. in quibus et

in q̄tū domi teneāt nō. ff. e. l. si ex duobz
An ille qui dolo desit in possidē si post
evictionem vult noxe dare nō. ff. e. l. si
plurium §. est in fi.

Ad exhibendum

Differentia inter hanc actionez et edic-
tum illud quemadmodum testamenta a-
periantur et interdictum de tabulis ex-
hibendis nō. C. de ta. exhi. l. i.

Explicit liber Tertius

Incipit Quartus de Iureiurādo

De quibus speciebus Iuranduz trae-
tatur in corpore iuris nō. ff. e. in rubrica
et C. e. l. i.

In quibz iuramentū superat trāsactōez
et sententiā vel ec̄verso nō. ff. e. l. iij.

Quod in diuersis locis obtineat Iuranduz
randum nō. C. e. l. generaliter circa p̄n.
ff. e. l. ait pretor §. quacumqz

Quando dat̄ actio vel exceptio ex iure
iurando nō. Insti. de ac. §. actōnes autē

Quando debeat deferri iuramentum ac-
tori vel reo propter inopiam probatio-
nis Et in quibz cau. l. differt reo nō. ff. e.
admonendi et pleriqz C. e. l. in bonafidei

In quibus causis nullo modo referunt iuramentum non. C. e. l. generaliter §. si Iudex

Si certum petatur

Quot sint genera debitorum et ad quos spectat eorum periculum non. ff. e. l. quod te

Quot sunt genera mutui Et ex eis qualiter quis obligetur non. ff. e. l. §. si

Quid requiritur ad hoc ut mutuum dicatur non. ff. e. l. mutuum §. i.

Quot modis mutuum reconferretur non. ff. e. l. §. appellamus

Quot sunt specialia circa mutuam pecuniam non. ff. e. circa singularia

Quando pater tenetur de mutuo quod filius accepit in scholis non. ff. ad mate. l.

Julianus §. pler.

Quando et a quibus Iudex alicuius provincie possit accipere fenebrem pecuniam vel aliam mutuo non. C. e. l. quisquis Iudicis

Quando creditor cadit a Jure debiti occupando rem debitoris propria auctoritate non. ff. quod me. cau. l. extat

Si quis ita vulgariter dixerit tolle pecuniam utrum sit donum vel mutuum non. ff. e. l. cum quod

Quare certi conditio generalis sit inventa non. ff. e. l. certi conditio in p.

In quibus causis certum petitur nec ta-
men certi conditio nō. ff. e. l. i. R^o in glo.
quid sit certum

An condicō incerti sit proprium nomen
actionis et in quo differat ab actore ex
stipulatu nō. ff. de eōdi. inde. l. h. et si me.
§. cum iter Et de eōdi. sine cau. l. in. i. R^o

An quis possit condicere possessionē rei
sue quam alius habet et a non fure nō.
ff. vfu quā ad ea. l. fi.

De suffragio

Qua actione petere possit aduocatus su-
um salarium nō. C. e. l. stipulanti in glo.
et ff. man. l. salarium Circa quod etiam
nō. aliam glo. C. e. l. vna que incipit per
officium vbi sunt multe questionēs et
vtilēs circa salarium et in e. l. in glo. §.
prestito

Nota an ante sententiā vel post sit dan-
dum salarium Et qd salariū peti possit
ab aduōto nō. in sti. mādati §. fi. in glo.

De prohibita sequestratione pecunie

Quando sequestratio fieri possit nō. C.
e. l. i. et in summa damastici e. ti. et ff. qui
satisda. co. l. fideiussor §. fi.

De conditione indubiti

Quot modis dicitur indebite et qualiter
repetatur nō. ff. e. l. i.

Que causa inducat cōditionem indebiti

Que cause faciant nō. ff. e. l. i. sufficit
eam cessare nō. ff. e. l. i. eleganter in fi.

Cui detur et contra quem nō. ff. e. l. i. si p.

Inq̄tum detur nō. ff. curator §. Jul
e. l. i. indebitam et l. i. indebiti

Quando indebitū solutum repetatur nō.

ff. de iur̄ et fac. igno. cum quis

Quibus causis indebitū solutum non re-
petitur C. e. l. i. Insti. qui. mo. re. ob. et

de ob. que ex quasi §. Item in h̄is

Qualiter minor petat indebitum solutū
nō. C. si aduersus so. l. i.

Quando quis liberatur si soluat debituz

Falso procuratori vel si indebite quādo
habeat repeticionem nō. ff. de condi. ob

causam l. si procurator Et in eadē l. nō.

si falsus procurator vel falsus creditor
si sciens indebite recipiat tenet̄ furti vel

non C. de fur. l. falsus

An debitum solutum per ignorantiam
condici possit nō. C. e. l. i. in prim.

De cōditione ob causaz datorū

An hec cōdictio sit cōtracto nomiatus

et in quibus contractibus locum habe
at nō. ff. e. l. finali et de re. pemu. in fi.

In quibus conditionibus naturalis ac
cessio ut fructus veniat nō. ff. e. l. q. suus

De conditione furtiva

Vnde hec actio nascitur ex contractu vel
cuali vel ex variis figuris causarum nō.
ff. e. si pro fure §. plet

Item quot modis tollitur nō. ff. e. l. pui.
et C. de fur. substracto

De conditione ex lege sine causa
vel cum iusta causa

Qualiter conditio sine causa concurrat
cum alijs conditionibus nō. ff. e. l. i.

De actionibus et obligationibus

Quot sunt divisiones actionum nō. Insti.
e. §. preterea quasdam actiones et C.
deposi. l. si deposita in fi.

Que actiones sint personales et in rem
scripte nō. ff. ad exhib. l. in.

Quot sunt actiones in rem Et quot sunt
in re personales de vniuersitate nō. C.
de prescrip. xxx. an. l. sicut in prim.

Que actōes sunt arbitrarie nō. Insti. e. §.
preterea in tex. Et an alijs sine actōe ex
periat ff. de neg. gest. si pupilli §. videat

Quot modis dicitur alienatio penal nō.
Insti. e. §. earum vero actionum
Que differētia est int̄ penales et non pe
nales ac. nō. Insti. e. penales
In quibus causis crescit actio per infici
ationem nō. Insti. de pe. te. lit̄ circa p̄n.
Differentia inter actiones ex maleficio
quam nota Insti. de obli. ex quasi delict.
§. si. et ff. naute caupo. l. debz §. hec autē
An actio oneris auerſi hodie locum ha
beat nō. ff. loca. et con. l. in naue
Quibus modis tollit̄ obligatio tam ciuil̄
q̄ natural̄ nō. Insti. qui. mo. tol. in fi. titli
Quando quis eligendo nouam actionez
preiudicat sibi in alijs nō. ff. de tu. l. q̄
in heredem §. eligere
Si plures cōpetant actiones quāto vna
per aliam tollitur nō. ff. nau. cau. sta. l. et
ita §. si. et ff. pro so. l. rei cōmuis Insti.
si qua pau. fe. di. in fi. ti.
Quādo et quō actio vel obligatio p̄ suc
cessionē cōfundat̄ nō. C. de pac. l. debitor
In quibus actioibus sit melior cōditio
occupantis nō. ff. de pe. l. si vero
Qualiter actio possit cedi nō. C. ne lice.
Quando actio cessionis presu po. l. si

mitur simulata nō. C. man. l. p. diuersas
Differentia inter cedere actionem vel
mandare nō. C. e. l. i.

Quibus causis detur utilis actio sine ces-
sione facta vel delegatione nō. ff. de le.
i. l. ex legatis et C. e. l. i. in i. glo.

Que actiones sunt priuilegiatę nō. C.
qui po. in pig. ha. l. eos qui

Quot sūt actiōes in re a p̄tore d̄ate nō.

Quibus causis rem ha. Insti. e. §. pign.
beo et rem peto nō. Insti. de le. §. si res

Que actiones antiq̄ iure filio aliena
fa. competeret nō. ff. de Judi. l. si longis
us et Insti. per quas p̄ so. no. ac. c̄. a p̄. i.

Qua actiōe petant̄ Codicilli legata nō.

An actio p̄sonalis p̄ces C. de le. l. n.
sione det̄ nō. ff. de condi. inde. l. in debiti

Que sunt personales actiones que non
durant xx. annis nō. C. qui non ob lon-
temp. prescrip. l. neqz mutui

Quot actiones p̄torie rei p̄secutorie nō
sunt perpetue nō. ff. e. ti. l. honorariis

Ne vxor pro ma. vel ma. pro vx. conue-
niatur vel mater pro filio

Quādo marit̄ ex facto vxoris cōueniat̄
nō. ff. de offi. proconfu. l. obseruare §. i.

An seruus ex suo facto post
manumissionem teneatur

Quando seruus ex eo q̄ ante se gessit in
seruitute liber factus teneatur nō. C. e.
l. i. ff. de nego. ge. l. eum actum

De hereditariis actionibus

Quibus caus̄ singuli hēdes teneant̄ ag
noscere onera hēditāia p̄ hēditariis pō
nombz licz regularit̄ cōtra. nō. C. e. l. ij.

Ex delictis defunctorum here
des inq̄tum teneantur

Que delicta trāseūt ad heredē lite nō cō
test. cum defūcto vel nō transeūt lite cō
test. Et similit̄ ex cōtractu defūcti vel q̄i
nō. Insti. de succē. ab. §. interdū C. e. l. i.
et ff. de positi l. si hominem §. i.

Que vicia realia vel personalia transa
unt in personam successoris et quando
non nō. C. de acqui. pos. intra

De probationibus

Quot sunt species probationum nō. ff.
de testi. l. testium §. eiusdem et in auct.
de testi. circa prim. in verbo. q̄ non ali
Qua'is sit semiplena probatio nō. ff. de
Iureiuran. admonendū et C. de re. cre.
l. in bonafidei

Quando actor non probat sit absoluen-
dus reus etiam sine iuramento nō. ff. de
iureiuran. l. admonendi

Qualiter quis debeat probare filiū esse
nō. C. quo bo. l. i.

Quis debet probare etatem cum dubi-
tatur utrū sit aliq̄s minor vel maior. nō.
ff. e. l. cuz de etate et ff. de mino. l. de etate

Quot modis quis probat se esse ingenu-
um nō. C. e. l. matrem

Quomodo debet probare quis aliquem
esse mortuum nō. C. solu. matri. l. si q̄dem

Quot sunt p̄sumpcōes et q̄d iuris sit in
eis nō. ff. q̄ me. cau. l. non est verisimile

Itez an cōtra p̄sumptionē probatio ad-
mittitur vel non In contrariuz nota C.
de proba. l. sine in vlt̄ glo.

De testibus

Que persone a testimonio repellantur
nō. in auct̄. e. §. multe coll. vii.

An periuri et homicide et alii in morta-
libus peccatis constituti sc̄dm leges a
testimonio repellant̄ nō. ff. e. testium §.

An pupillus possit ferre Itez diuus
testimonium nō. ff. e. l. muti.

Aduocati possunt ferre testimonium in

causa in qua patrocinium perstiterint nō.
ff. e. l. nullus C. e. l. omnibus

An frater pro fratre mater pro filio vel
econtra recipiantur in testimonium nō.
ff. e. l. testis idoneus

An pubes factus possit ferre testimo-
nium de hijs que vidit in pupillari etate
Et an infamis possit ferre testimonium
nō. ff. e. l. testuz §. Julia et si quis cau.

An testes debeant esse l. ij. in fi. §. i.
noti parti contra quam testificantur vel
non nō. ff. e. l. in. magis

An in causa appellationis post diffiniti-
uam sententiam possint testes recipi nō.
C. quomodo et quando Iudex auct. q. se
mel et in auct. eodem §. illud causam

An sacamentum possit testibus remitti nō.
Quibus personis re ff. de feri. l. i. §. i.
mittatur nō. C. e. l. Iurur

In quibus causis non sufficiunt duo te-
stes nō. ff. e. l. numero et C. e. l. testium
Insti. de testa. §. fi.

In quibus causis testes non rogati non
valent nō. ff. e. l. ad fidem et in auct. e. §.
et licet in fi. §.

Cum contractus aliquis celebrat quot

debet adhiberi testes. Inducti sup vno articulo non debent super alio interrogari nō. ff. de peti. here. si q̄s libertatem in fi. An soci⁹ in causa soci⁹ debeat ad testimo niū admitti. C. e. l. quomiaz Circa hūc ti. nō optiaz glo. in auct. e. l. aut §. si vero

De fide instrumentorum et eorum amissione et de apoch.

Quibus caus⁹ necessaria est scriptura ad probationem nō. C. de pac. conuen. l. i. et ff. de pig. l. contrahitur

Quando Indicō inueniatur nō. C. de no. C. cōp. l. i. §. hunc igit̄ et in auct. vt p̄ ponat̄ nomē Imperatoris in p̄n. coll. vi. Cuius mandato debeat tabellio instru- menta conficere nō. in auct. de tabelli. Vtrum preponantur anni coll. iij. domini et debeant poni in instrumentis nō. in auct. vt preponatur nomen Impe- ratoris circa medium coll. vi.

Qualit̄ dubitatur de fide scripture pub- lice nō. C. l. generaliter et si cer. pe. l. fi. Quid ex v. generibus scripture fiat cōpa- ratio nō. C. e. auct. ad hec

Item de comparatione literarum facie- enda nō. C. e. auct. at si contractus

An sit publicum Iudicium si quis falsum instrumentum conficiat nō. C. ad l. cor. de fal. l. eum qui celauit
 Vtrū in obligacōibus causa debeat expi mi nō. C. de non nu. pecc. l. generaliter
 An pretertu instrumentorum de nouo reperorum sententia retractetur nō. ff. de iureiuran. l. admonendum
 Quare in instrumento reddito debitori videtur creditor debitū remisisse nō. auct. reddito pignore
 Item si apud debitorem inueniatur instrumentum cancellatum presumatur sibi redditū a creditore nō. ff. de pac. l. in. Quibus sit maior fides adhibenda testibus an scripture nō. ff. de pba. l. sensus et in auct. de instrumentoruz cauthe. §. si vero
 Quando debeat credi instrumēto vel ex nō. ff. e. l. ij.
 De diuersis instrumentis sibi contrariis cui stetur nō. C. e. l. scripture diuerse
 An hodie credi debeat fidei et rationibus numulariorum nō. ff. de eden. l. quēdam §. cum numularios
 Differentia inter apochā et antipochā Et qualiter utraqz fiat nō. C. e. plur. ff. de condi. in debi. l. si. §. ticius

An solēpnitas testamenti possit p̄ duos
testes p̄bari nō. C. de bo. pos. secundum
Qualiter debeat fieri instrum̄ ta. l. n̄.
tum per tabellionem vel discipulū nō. in
auct. de tabelli. circa prim.

Plus valere quod agitur q̄ qd̄
simulate concipitur

Quibus causis plus valet quod in veri-
tate agitur q̄ quod simulate concipitur
vel econtra nō. C. e. l. i.

De comodato

Quādo comodatarius teneat̄ de dolo et q̄
li culpa nō. Insti. qui. mo. re cōtra. ob.
Quare cōductor vel cōmo §. Item is
dotarius nō restituit qd̄ actōne furti est
ab extraneo consecutus Creditor autem
sic nō. ff. de pig. ac. si pignore

Quādo comodotarius vel depositarius
possit agere pro re deposita vel comoda-
ta nō. ff. de peti. here. l. et nō tantū i° R̄
In quibus differt cōmodatum a preca-
rio nō. ff. de pre. l. i.

De pignoratitia actione

In quo differūt pignoratitia et p̄pothe-
caria nota Insti. de acc. §. Fuiana et C.
si aduersus credi. l. i.

Qualiter hypothecaria tollatur per pactum nō. ff. de pac. l. si tibi §. de pignore
An creditor possit referre questionem de dominio debitori vendicanti ab eo rem obligatam nō. C. e. l. nec creditores
Quādo hec actō nascit̄ et quādo nō nō. ff. e. l. si rē §. om̄e et C. de an. excep. l. i.
Quanto tempore hypothecaria tollat̄ aduersus quemlibet possidentem nō. C. de prescrip. xxx. an. l. cum notissimū

De exerci. et Insti. actione

Differentia inter hunc titulum de exerci. cito. et illū ff. mā. cau. nō. ff. e. in rubrica
An ista sex exercitoria institoria tributoria peculio de in rem v̄so q̄d iussu sint propria nomina actionū vel addicōnes nō. Insti. de ac. §. actiones et de nox. in prim. et ff. de pecu. l. in §. cui congruit

Differentia inter tributariam et institoriam nō. ff. de Insti. tol. l. sed si pupillus

Quod cum eo qui in aliena potestate est negotiū gestum esse dicitur v̄l de peculio aut de in rem verso aut quod iussu

Que differentia sit inter primam partē huius rubricę et illum titulū ff. de capi

di. nō. ff. de cap. nu. l. ij. §. i.
Quid differūt Iustus et mādatū nō. ff.
quod iussu l. i. et Insti. de acti. tu. §. ult.
An actio de in rem verso tollat actōne
electa de peculio nō. ff. de tribu. q̄ in he
redem §. eligere
Quot modis sumitur hoc vocabuluz pe
culium nō. ff. e. in rubrica
Quot sunt genera peculiorum nō. C. de
bo. q̄z li. l. cum oportz et de in off. ti. l. fi.
Qualiter teneatur pater vel in prim.
dominus ex contractu filij vel serui nō.
Insti. de ac. §. actionum
Quibus causis dominus non teneatur de
peculio ex facto serui nō. ff. de pecu. l. i.
et C. e. cum ancillam
Quibus causis domini conditio per ser
uum fiat deterior nō. C. de pac. l. seruus
et ff. man. l. cum seruus ex toto
Quare duo domini eiusdem serui non az
gunt interse de pe. nō. ff. de pac. l. hunc
quoqz §. ult. in fi.
Quando id quod acquirit filius debeat
esse patris et quando filij nō. C. de bo. q̄z
libe. cum oportz in tex. et in glo.
Quare seruo inter viuos manumisso vi

datur concessum peculium nisi expresse
adiuuatur Contra vero si in vltima vo-
luntate manumittat nō. C. de pecu. eig q̄
In quibus filius fa. dif liber. me. in l. i.
fert a seruo nō. C. l. nulli

Quando seruus vendendo rem peculia-
rem transferendo dominiū vni vel importat
causam vfucapiendi nō. C. l. si libertatem

Per quas psonas nobis acquirē
Quot sunt persone per quas nobis acqui-
ritur nō. Insti. e. in prim.

Ad sena. consul. mace.

Quando pater tenetur ex mutuo qd̄ fi-
lius contraxit in scolis nō. ff. e. l. sed et
Julianus §. vlt. et C. e. l. macedo nō. In
sti. de eo q̄ cum lo. §. p̄t.

Quare non potest renunciari macedon.
nō. ff. e. l. tam et si

De non nu. pecu.

Nūquid qui renunciat exceptōi non nu-
merate pecunie possit eam in eisdem
infra biennium opponere nota. C. e. l. si
ex cautione

An exceptio post biennium possit obici
nō. C. de condi. ob. tur. cau. l. i.

De compensatiombus

In quibus causis cōpensatio cessat nō.
ff. e. l. ob negocium et C. e. l. ult. §. si. et
ff. de condi. in de. l. que inuicem et Insti.
de ac. §. sed in stricti

In quibus causis alienum debitum cō-
pensatur nō. C. e. l. eius q̄ ff. e. l. si q̄s a
fideiussore Et in ea glo. nō. an ipso iure
compensacō fiat Et tunc tantū si ab ho-
mine obiciatur Et idem nō. in l. si ambo
i. R. Et insti. de ac. §. sed in stricti. et C.
Quande fideiussor pos. e. l. si constat
sit obicere cōpensationem eius quod de-
betur reo p̄ncipali nō. ff. e. l. verum

De v̄suris

An v̄sure secundum leges sint prohibi-
te nō. C. e. auct. ad h. et in auct. de ecc.

Quātas v̄suras possit quis ti. coll. ix.
stipulari vel non nō. C. e. auct. ad hoc

Quibus causis v̄sure centesime petūtur
nō. C. e. l. eos qui §. intra metitus

An pactum incontinenti appositum sine
v̄suris super stipulatione valet nō. ff. de
pac. l. iurispergentium §. Idem marcellus
et de prescrip. l. ticius

Quando et a quibus et in quibus Iudex
alicuius p̄m̄cie possit recipē pecuniaz

Fenebrem vel aliam nō. C. si cer. pe. l. q̄
Si quis manu sub vfuris quis Iudici
pecuniā monſtrauerit ſi ante ſoluē vult
debitor an creditor recipere teneat cū vfu
ris p̄teriti tm̄ nō. ff. ſi cer. pe. l. q̄ pecuniaz
Vsq; ad quam ſummam poſſunt peti pe
ne conuentionales nō. C. de ſentēcijs que
pro eo q̄ intereſt l. vnica circa fi.

Quando recipiēdo ſortem videtur pena
remitti nō. ff. ſi quis cau. l. i. in prim. et de
eo q̄ certo loco l. vlt. in fi.

Quando res et pena poſſunt peti nō. ff.
de arbi. ſi quis rem

Quando quelibet pena ſtipulationi cō
mittatur et ea cōmiſſa quando purgat̄
nō. ff. ſi quis cau. l. et ſi poſt tres

Quando aliquid dari vel fieri ſub pena
promittit̄ ſi non in totum detur vel fiat
qualiter pena in totum vel in partes cō
mittatur et ea cōmiſſa quādo purgatur
nō. ff. ſi quis cau. in l. ſi ſeruū. §. ſi plu
rium et ff. in ius v. vt eāt l. qui duos et
nō. ff. famil. her. l. hered̄ §. Idem iuris

Depoſiti vel econtra

Quibus cauſis depoſitarius vltra dolum
teneatur nō. ff. e. l. i. §. ſepe et C. e. l. i. et

ff. como. l. sint certo §. nunc videndum
Quando depositarius vel comodotarius
agere possunt pro re deposita vel como
data nō. ff. de peti. here. l. et non tantuz

Mandati vel contra

Differentia huius tituli ad illum et de
procu. nō. C. de procu. i. rubrica

Differentia huius tituli ad illum quod
iussu nō. ff. qd iussu l. i. Insti. de ac. in. §.
plē. Et in libell' raufredi in ti. qd iussu

An ista actō illius ti. quod iussu possint
concurrere nō. ff. e. in l. i. in prima glo.

Differentiam inter mandatorem fides
iussorem et constitutorem nō. ff. e. si vō
non re §. post creditam

Quando rati habitio non retrahitur res
tro nec mādato cōparatur nō. ff. de hīs
qui. no. inf. l. quid ergo i' Rē

Inq̄tum duo mandatores possunt cons
uemiri nō. ff. e. l. si mādato §. paul' a l. se
§. duobz et q' iussu l. si mādato alicuiq

Si mādato alicuius aliquid alicui simo
mace pmittatur an habeat actionez cō
tra eum nō. ff. de nego. ges. l. que vtiliz
ter i' Rē

Pro socio

Quibus causis retinetur quis in societa
te vel communione nō. ff. cōmuni. di. l. fi.

Quot requiruntur ad hoc vt heres in so
cietatem succedat nō. ff. e. l. labeo

Si rem habeam tecum. communē qualitē
me vti liceat nō. ff. cōmuni. di. l. sabimus

Quid iuris sit quando quis vendit rem
communē nō. ff. e. l. nemo ex socijs

Quot mōis dissoluit societas nō. Insti.
e. §. ei vero in tex. et glo.

An scolaris recedens possit instituere
aliū loco sui nō. Insti. locati §. fi.

Quādo et qualitē socius repetit id quod
expēdit in refectōne domus communis
vel rei nō. ff. l. cum duobus §. Idē verū

Quando actio pro socio nascatur nō. C.
e. l. tam diu

De contrahēda empcoe et vendicōe

In quibus conueniant et differant per
mutatio et emptio nō. C. de re pmu. l. i.

Quot sunt errores qui viciant contrac
tus nō. ff. e. l. in venditionibus in tex.

Quot requiruntur ad hoc vt vendicio sit
perfecta nō. ff. de periculo. et co. rei ven.

l. necessario et Insti. de emp. §. sed nos
tra in fi.

An tutor rem pupilli possit emere nō. F.
e. l. si in emptioe §. ult. et C. e. l. tempore
Quibus causis quod de pecunia alicui
emittur eius fit nota. C. de re. ven. l. si ut
proponis et C. si quis alteri vel sibi l. i.
An post arras. p. dit. vel duplic. nichilo
mi⁹ possit agi ad interesse Et qua actōe
arre repetantur nō. ff. e. l. q. sepe Et In
sti. e. l. in fi. i^o R^o Et C. de fide instr. l.
contractus in fi.

Quare emptor cogitur facere rem emē
tis nō. ff. de ac. empti l. ex empto §. i. et
precium venditor

Qui ignoranter vendit vas vitiosū vel
locat an teneat Si comodet rem venditā
vel quādo non nō. ff. de dolo l. q. veditō
Quando venditio donatiōis causa facta
precio viliori inter virum et vxorē tene
at nō. ff. e. l. si quis donationis

Quare alienā rem vendē possim nō autē
pignori obligare nō. C. e. l. rem alienam
Quādo eadē res distrahitur duobz ab vno
vel a diuersis nō. ff. de pul. l. et si quidē
Quot sunt necessāia vt res alicuius p
ter publicū debitū vendat nō. C. de resc.
ven. l. si q. s. et de rescrip. xxx. an. in l. i.

An hoc ipso iure q̄ res tradit̄ fides ha
bita sit de precio nō. ff. e. q̄ vēdidi et de
tribut. l. p̄o curatō §. si dedi et Insti. de
rerum diuisione §. vendite

Quando possit conferri emptio in arbitri
um alterius de contrahentibus nō. ff.
e. q̄ sepe §. i. et C. e. l. in vendentis

Quibus causis pōt quis suam rem eme
re nō. ff. e. sue rei et C. e. si mei

An duplicatis arris liceat recedē vendi
tori a vēditione nō. ff. de usu. l. si stipula

Que p̄sone licet nō sint domi tus §. i.
possint aliēare nō. Insti. qui alie. licet cir
ca prim. et ff. de acqui. re. do. l. traditio

An venditor si velit rem tradere libere
tur dando interesse vel compellatur ad
rem tradendam nō. ff. de ac. empti. l. i. i.
R̄ et Insti. e. sed nostra

Quādo alienatio valeat rei phibite ali
enari vel nō nō. C. de condi. ob causā. da.

Quid differt cōtractus em l. ca lege
phiteothecarius ab emptione et vēditi
one nō. C. de Jure emphi. l. i. in prim.

Qualit̄ sit tut⁹ cōtra dominū qui rem ali
enam emit a fisco nō. C. si adūsus fi. l. fi.

Que p̄sone licet domi sint alienare nō

possunt nō. C. e. l. dominium

De hereditate vel actione vendita

Quare venditor hereditatis non cauet
de euictione nō. ff. e. l. ij. in prim.

An actio iniuriarum vendi non possit nō.
ff. e. l. si nomē et C. e. l. si.

Que res vendi non possunt

Quibus causis compellitur quis vendere vel
alienare nō. ff. de ac. empti. l. Jul. §. idēz
celsus et in auct. de fideico. §. plit et C.
de contrahen. emp. l. dudum

De restituenda venditione

Quomodo debeat considerari deceptio ul
tra dimidium Iusti precē e. l. ij.

De periculo et comodo rei vendite

Quot sūt necessaria ad hoc vt piculū rei
vendite spectet ad emptorē nō. ff. e. l. ne
cessario et Insti. de emp. §. si nra in fi. §.
Quando periculum vini vel aliarum rerū
que degustationem requirūt spectet ad
emptorem nō. C. e. l. i. et de contrahen.
emp. q. sepe §. in hys et C. e. l. sicut

Si quis alteri vel sibi sub alte
rius nomine vel aliena pecunia

Quibus causis quod de pecunia alicuius emit
eius sit nō. C. e. l. i. et dicit in l. si vt. p. ois

8
De re. alie. vel non alie. et de
prohibita rerum alienatione

Quare alienam rem vendere possum nō
autem pignori obligare nō. ff. de cōtra
hen. emp. l. rem alienam

Quando valeat alienatio rei prohibite
nō. C. de condi. ob cau. l. ea lege

Quare presente et non contradicēte res
mea obligetur fit michi preiudiciū. non
autem si me presente et non contradicē
te vendat nō. C. ad vellet. l. si sine

De communi rerum alienatione

Quid Juris sit cum quis vendit rem cō
munem nō. C. familiā. l. in familie

Si mancipium ita fuerit alienatus

Que et q̄t sunt cōstitutiōes que represen
tant libertatē suo qui ita vendit⁹ est v^l
alienatus ne manumittat^r vel ne prosti
tuatur nō. C. si māci. ita fu. alie. l. i. in fi.

De ediliens actionibus

Quibus caus^r cōpetit actio in factuz ex
hoc edicto. nō. C. e. l. si predium in pn.

Quando res empta a suo possit rediberi
nō. ff. e. l. cum mancipium

Quando p̄t vnam viciōsam plures de
beant rediberi nō. ff. e. l. cum eiusdem

Quando annus vel sex mēses vel ix. dies

danē redebitori nō. ff. e. l. ediles in sede
De vectigalibus et co.

Que res vel persone a vectigalibus ex
culantur nō. ff. e. si publicanus §. i.

De rerum permutatione

In quibus differant et conueniant per
mutatio et emptio nō. C. e. l. ij.

Quando actio prescrip. verbis et in fac
tum locum habeant nō. ff. de prescrip.
verbis l. naturalis §. q. si faciam

Quot sunt genēa actionis in factum et
an ipsa sit bo. fi. v. l. stricti iuris nō. Insti.
e. §. actionum et de interdic. §. fi.

An due in factum actiones possint com
petere ad idem et contra eundem nō. C.
de re credi. l. i. in glo.

De locato et conducto

In quibus differunt contractus emphi
teothecarius a locatiōe et conductione
nō. Insti. e. §. adeo

Quid iuris sit qui locat rem et operam
nō. ff. e. l. si vno §. in et in e. l. i. R. nota
quando dicatur esse sterilis

Si inquilinus discedat ab habitatione
an dominus possit agere pro me cede fu
turi temporis nō. ff. e. l. si in lege §. iij.

Quibus causis potest Inquilinus expelli
a locacōe et quādo petitiō solui debeat nō.
Si fructus fundi locati he C. e. l. eidez
sunt aut aucti ad quē ptineat dāpnium
aut lucrum nō. ff. e. l. si merces §. minor
An ex generali promissione in locato cō
modato et similibus teneat quis de omni
casu nō. ff. si quis cau. l. sed et si quis §.
An liber homo possit loca questum
re operas suas imperpetuū uō. ff. de usu
fruct. l. in §. plē.

Questio sabatina die de medico q̄ suscep
sit curā; egroti q̄ postea renūciauit nō.
An aduocato si p̄ eū ff. e. l. maritus
non stetit debeat reddi salariū nō. ff. e. l.
qui operas §. aduōti et de cōdi. ob cau.
Qualiter et in quibus l. si pecuniā §. i.
causis dominus horreorum locator tene
tur de dampno dato nō. e. l. dominus
Quid iuris sit si quis rem quam possidet
ab alio conducat siue sit sua siue aliena
nō. ff. de acqui. p. l. si aliquam
Quid differt contractus emphiteothe
carius a locatione et conduc. uō. In l.
locati §. ad co.

De Jure emphiteotecario

Quid differt ab emptione et venditione
In fūma huius tis nō. C. e. l. i. in pñ.
tuli nō tres q̄stiones que sūt C. e. p. totū

Explicit liber Quartus

Incipit Quintus de spon. et ar-
ris sponsalicijs et prosoneticis

Quare arre date a spōsis repetant̄ v̄l re-
tineant̄ mat̄moio nō secuto nō. C. e. l. fi.

De nupcijs

In quibus causis matrimonium non va-
let sine scriptura nō. in auct. v̄t lice. ma-
tri et auie §. quoqz ij. coll.

Quando aliqua presumitur esse vxor v̄l
concupina nō. ff. de ritu nup. l. in libere

Quid iuris sit si cui legatus sit v̄t nubat
nō. in auct. de nup. §. nūc sequit̄ coll. ii. q.

De Incestis et Inutilibus nupcijs

Differentia inter Incestum et inutiles
nupcias et nephāias nō. C. e. in rubrica

Quando p̄matur contrahens nup. illi
citas nō. in auct. e. §. i.

Quando mulieres paciānt̄ easdē penas
quas que nubit infra tēpora luctus nō.
in auct. de nup. coll. in. §. igitur in fi.

Quid vel quantū minor possit in dotem
dare nō. C. si aduersus do. l. vna

De Jure dōtium

Qualiter et quādo res in dōtē data vfu
capi possit nō. C. de vfuca. pro do. l. i.

An mulier sit domina rei dotalis et an
possit institui a patre nō. ff. so. matrimo
nio l. demiqz et plerius C. e. l. in rebus
et de suo. pigno. dato l. i.

An mulier possit repetere dōtem quam
dedit cum sciret matrimoniu nulluz esse
nō. ff. de condi. ob causam l. ij.

Quando maritus lucretur fruct⁹ dōtis
vel non nō. ff. e. l. dōtis fructus

Quod impensas Jure dotali factas ma
ritus possit repetere nō. Insti. de ac. §.
per retentionem

Quibus causis licet sunt extimata res
in dōtem data agitur tantū ad verā exti
mationem nō. C. so. ma. l. si circūscripta

De pac. conuen. tam sup dō
te q̄ do. propter nup.

Quando quis lucretur dōtem vel donas
tionem ppter nupcias ppter pactū exi
stentium vel non existētuz liberorū nō.
in auct. de nup. §. quoniam infamas

De dona. Inter vi. et vxō. et
a paren. in liberos

In quibus causis donatio inter virum et
uxorem constate matrimonio teneat non.
C. e. l. si quidem

Quando venditio donationis causa fac
ta inter vi. et vx. teneat non. ff. de contra
hen. emp. l. si quis donationis

De repudijs et diuorcio

Si sponsa possit mittere repudiū sponso
sine motu amissionis arrarū non. C. e. l. ij.

Si constate matrimonio dos fuerit soluta
Quibus causis soluto matrimonio morte
vel diuorcio dos vel donatio p̄t nup. ab
aliq̄ coniugū possit repeti et a quibus non.
in auct. de non alie. §. p̄perimus in fi.

Soluto matrimonio quem
admodum dos petatur

Quibus causis constate matrimonio dos pos
sit peti non. in auct. de nup. §. dos autem

De concubinis

Quando aliqua presumitur vxor vel cō
cubina non. ff. de ritu nup. l. mulierem

De testamenta. tutela

Quibus causis tutor testa. datus non a
mittat legatum si tutelam non subierit
non. C. de leg. l. si legatarius

Qui pe. tu. vel curato.

Quibus causis excusetur mater si non pecijit
tutorem filio nō. C. ad se. cō. tercul. l. mres

Qui dare dari ve tu. vel cu. et
cui dari possunt vel non

An datio tutoris possit delegari nō. In
fi. de actil. tu. §. sed hoc iure

Quare pretor non possit se dare tutorem
vel speciale iudicē potest autē apud se
emancipare nō. ff. de offi. preto. l. si.

Quibus causis tutorem habē
benti tutor dari non potest

In quibus causis fallit hec regula adiūz
gi potest nō. ff. de le. et fe. con. l. nō oim

De suspec. tutoribus

Que sunt q̄ faciunt tutorem suspectū nō.
ff. qui sat. co. l. fideiussor §. si satisdatus

Arbitrium tutele

Quibus causis tutor vel curator possit
conueniri ab alio q̄ a pupillo finita ad
ministracōe nō. C. si ex facto tu. vl' cu. l. i.
Cum filiussa. administrat tutelam vel
curam quando in solidum vel de peculio
teneatur C. q̄ cum eo l. i.

De diuidenda tu. et pro qua
parte quisqz tutor

Qualit' plures tutores vl' curatores ex ma

la gestiōe conueiant nō. C. de trāsac. l. i.

De in lit. Jurando

An adolescens possit iurare in litem nō. ff. e. l. videamus §. adolescens

An propter latam culpam in litē iuretur nō. ff. e. l. in actionibus

In quibus causis in actione stricti iuris in litem iuretur nō. ff. e. l. in actionibus §. plane

De excusa. et temporibus earum

In quibus causis a suspecta tutela vel curia se excusat nō. ff. de mmo. l. paruus §. ex facto

De cu. furio. seu prodigi

Differentia inter adultum curatorē habentem prodigum et pupillum nō. C. de in inte. resti. l. si curatorem habens

Quō differūt isti curator a curator bonis dato nō. in rubrica

Quando decreto opus non est

Quibus causis res minoris sine decreto possunt alienari nō. C. e. in rubrica

De magistratibus conueniendis

Qualiter magistratus conueniatur propter malam administrationem tu. vel cu. nō.

Iusti. de satis. §. faciendum et §. si.

Explicit liber Quintus

Incipit sextus De seruis fugitiuis

Qualiter puniatur qui recipiunt seruos
fugitiuos nō. C. e. l. quicumq; in fi.

De furtis et seruo corrupto

An furtum possit fieri p familiares eig
cui fit nō. ff. p so. Cum duob; §. dāpna

An aliquis sit compellendus Judicare
furē nō. C. e. l. in ciuile et ff. ob tur. cau.
l. Idem §. si tibi

Que actiones possunt competere furi p
re furtiua si eaz comodauit vel deposuit
nō. ff. como. l. ita et depo. l. i. §. si predo

Quādo pro partu ancille substracte cō
petit actio furti vel non Et quā v sit fū
tiuus vel non nō. C. e. l. ancille et ff. de
publici. l. si ego §. partus Et ibi nō, an
possit v fucapi

De operis libertorum

Quot sunt genera operarum quas debēt
liberti patronis nō. ff. de condi. indebi. l.
si non sortem §. libertus

De boīs libertorū et de Jure patronat⁹

Quot sūt Jura patronat⁹ et q̄t modis
amittat⁹ Jus patronat⁹ nō. C. de bo. lib
ber. l. si q̄s in fi. Insti. de suc. liber §. si aut

Si quis iurauerit aliquem libertū suum
esse quid iuris in eo habeat nō. ff. de iu
reuran. l. eum qui §. libertus

An patronus accusando libertum amit
tat Jus patronatus nō. ff. de in ius v.
l. sed si hoc §. si autem

Quare patronus cuiusq; nomie conue
niatur prestat ei reuerētia a libertis non
autē prestat cuiuscūq; noie liberti agat
ff. de in ius v. l. sed in hac lege §. ult.

Qui admitti ad bo. po. possunt

An bonorū possessiones hodie habeant
locum nō. Insti. e. in fi. ti.

Quod hodie teneatur de bonorum poss
sionibus nō. C. e. l. ult.

Que bonorū possessio tribuit ius et que
non nō. ff. de inoffi. testa. l. pomponius i
R^o et de officio eius cui est man. in t. l.

Quot sunt necessaria cognitio §. fi.
vt bo. po. cōpetat nō. Insti. e. §. septi.

Que est possessio exordīaria nō. Insti.
e. §. aliam vero

An actiōes q̄s intendit bo. po. iure hē
ditāio vtputa emptio et sales sint p̄tōie
vel ciuiles nō. C. de bo. po. here. peti. l. fi

Vnde vir et vxor

Quibus causis succedat vir uxori nō. C.
e. l. si emancipati

An simplex donatio conferatur vel non
nō. C. e. auct. ex testamento

Quando filius teneatur conferre ea que
pater sibi donavit nō. in auct. de trien.
et se. §. illud quoq; coll. in

De testamento militis

Qualiter miles non possit testari nō. In
sti. e. §. quimymo et C. e. l. in militibus

Quando in testamento militis sit locus Ju
ri accrescendi vel non nō. C. e. l. i. in fi.

Quot sunt necessaria vt q̄s sit miles nō.
ff. ex qui. cau. ma. l. miles et in auct. de
man. prim. §. si. circa fi.

Qui testamenta facere possunt

Que plone testari non possunt nō. Insti.

Que persone non possunt a e. §. vlt.
liquid capere nō. Insti. de le. §. legari

Quibus causis seruus habeat successore
nō. C. communia de suc. l. seruus

De testa. et quēadmodum testa.

appe. inspiciantur et describantur

Quot modis sunt extreme voluntates
nō. in auct. de hē. et fal. §. q̄ vero coll. i.

Quot sunt necessaria in cōposicōe testa.

menti nō. in auct. de here. r fal. §. q̄a vō
Quando testator vel incidit vel aufert
literam in testamēto quis debeat ei suc
cedere nō. C. e. l. nostram

Quibus causis minus solempnis volun
tas tollit solempnem nō. C. e. l. hac con
sultissima §. per nūcupationem

In quibus causis testetur quis super rez
bus alienis nō. C. de sacrosanc. ec. auct.
si qua mulier in glo. nūquid

De here. Institui. et que persone
here. institui non possunt

Que persone non possunt ex testamento
aliquid capē nō. Insti. de leg. §. legari

In quibus causis ista regula fallit Qui
semel est heres semper est heres nō. ff.
de mīno. l. et si sine §. sed qd̄ pap. ait

De insti. et substi. seu resti.
sub conditione factis

Quot modis dicitur conditio impossibi
lis nō. Insti. de here. Insti. §. impossibil̄

Quādo legatū vel Insti. valeat vel nō
si deficit conditio sub qua relictū est nō

Quid iuris sit si cōditio im C. e. l. i.
pleatur ante mortem testatoris vel post
nō. C. e. l. si quis her. dem

Sub qua condictione filius vel nepos ex
heredari vel institui potest non. C. e. l. si pater

De Impube. et alijs substitutionibus

Quot sunt substitutiones et qualiter stant
non. Insti. de pu. sub. §. qua ratione

Quot sunt ut pupilli substitutio infirma
tur non. Insti. de pu. sub. §. qua ratione

De liber. preter. vel exheredat

Sub qua condictione filius vel nepos ex
heredari vel Institui possunt non. C. de
Insti. si pater

Quod auxilium habet exheredatus qui
libet vel preterit sine causa non. C. e. auct.
ex causa in fi. illius glo.

De postumis here. Insti.
vel exheredandis

Quot modis fit postumus non. C. e. in ru
An postumus possit hodie ex vrica
heredari non. C. de libe. pt. in fi. vlt. glo.

De Jure deliberandi

Quando servus vel exneus hereditatem
licet non aditam ad suos successores trans
mittat vel non non. C. e. cum in antiquioribus
Quot sunt necessaria ut hereditas per liberum
hominem nobis acquiratur non. Insti.
per quas personas nobis ac. §. idem et ff. de

acqui-re do. homo liber in prim.

Qualiter ex pluribus in eodē testamēto
relictis siue sit hereditas siue legatum
vno addito possit repudiari vel necessa-
rium sit adici nō. C. e. l. quidam

Qualiter heres qui non conficit inuen-
tarium teneatur creditorum et legatarū
nō. C. e. l. sanctimus §. fi.

De re. pu. vel absti. hereditate

Qualit̄ repudiatio in iure nō valz. cōfes-
sio facta in iudicio tenz C. e. l. sicut maior

De edic. diui. adri. tol. et q̄ ad.

Quid differt hic titulus ab interdicto
quorum bonorū et apēt. here. nō. C. e.
l. fi. in glo. illius verbi legitime

De hīs quibus vt indig.
auferatur hereditas

Vtrum ante additā hereditatē vel post
debeat heres defuncti mortem vindicare
nō. C. e. l. inter fratrem

Cui debeat applicari pōcio v' hereditas
alieni vt indigno vt propē aliud allata
nō. C. e. l. hereditas et Insti. e. circa p̄n.

De codicillis

Qua actōne petātur codicilli legati nō.
C. e. l. fi.

De legatis

Quid differat legatū a donacōe causa mō-
tis et int̄ viuos et ab hēde nō. Insti. e.
Vbi legata dari debeant nō. in p̄n.

ff. de Judi. l. quid legatur

Cuius electio est hominis in genere le-
gati nō. insti. e. §. generaliter et ff. fa-
milhez. l. heres §. si in certo homine et
ff. de le. i. l. legato generaliter

Quibus causis ex testamento non adita
hereditate relictum petatur nō. C. de fi

Cuius sumptibus debet de. l. eaz quā
heres petere rem legatam cum agit p̄
ea contra extraneū suis in legatariis nō.
C. de litig. auct. nunc si heres

Si res legata euincatur quādo possit a-
gere legatarius de euictioe vel non nō.
Insti. e. §. q̄ autem diximus

Quid Juris sit cum legatur talis res cu-
ius cōmerciū nullum est vel si est non ta-
men ab illo cui legat̄ Insti. e. §. si eadez
et C. de cadu. tol. l. vnica §. in primo

Quibus actiombus possit peti quodli-
bet legatum nō. Insti. e. §. nostra autez

De verborū et rerum significatiōe

Que ad hunc titulu pertineāt inuenies

nō infra fines operis eiusdem ti.

De fideicommissis

Qualiter restituatur hereditas p fideicō
missum et an fideicōmissarius sit domin⁹
ante restitutionem nō. Insti. e. § h̄ quia
Qualiter portio hereditatis non compe
tit fideicōmissario contra rogantez resti
tuere nō. ff. de fideico. here. pe. l. fi. §. fi.

Quibus causis fideicōmissarius habeat
tantum vtilis actiōes non directas nō.
C. ad se. con. tre. l. sanctimus in fi.

An prelegationes sint restituende et p
qua parte reputentur in quartaz trebel
lianicam nō. C. e. l. cum Jure

Quibus causis fideicōmissarius general^r
rogatus et restituere quartaz d̄trahat
nō. C. ad tre. l. p̄t §. fi.

Itez si rogatus heres per fideicōmissuz
restituere nō sit capax an cogatur adire
et restituere nō. C. e. l. eam quam

In fideicōmissio qui fructus heredem se
qui debeant et qui fideicōmissarium nō. ff.
de usu. l. in fideicōmissis in fi i^o R̄

De falsa causa adiecta legato

Quare falsa causa legata non nocet nō.
Insti. de le. §. longe magis

8
Ad se. con. trebellianum

Quot sunt quarte nō. Insti. de fidei her.
re. §. postea familher. l. filium q̄ in glo.
Quando filius possit habere duas quar-
tas trebellianicas nō. ad l. fal. q̄ q̄ r ff.
de inoffi. tel. pap. §. meminisse in fi. §.
Quando debeant fructus in quartam cō-
putari trebel. nō. C. e. l. Tubemus et ff.
de inoffi. ti. pap. §. si conditionem
Quibus causis fideicommissarius rogatus
restituere secundo quartas detrahat nō.
C. e. l. plr. §. fi.

Ad legem falcidiam

In quibus causis habet locum l. falcidia
nō. Insti. e. circa prim.

In quibus causis non habet locum nō.
C. e. l. in testamento militis

An in vna re possit heres falcidiam re-
tinere nō. C. e. l. ij.

Utrum legatarius singularis rogatus
restituere detrahat fal. nō. C. communia
dele. l. i. circa fi. Ibi cum causa

Ad se. con. terculianum

Qualit̄ succedat filio mater q̄ secūdo cō-
trahit post mortem filij vel ante nō. C.

Quibus causis mater non e. l. mater

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
succedat patre mortuo cum fratribus de
functi sed repellitur nō. in auct. de nup.
§. quoniam

Ad se. con. officianum

Cum spurius succedit vel nō nō. C. e. si
qua et Insti. e. §. nouissime

De legitimis heredibus

Qualiter sibi ab intestato succedant nō.
C. e. auct. itaqz et in auct. de consang.
et vtrinis §. ult. coll. vi.

Explicit liber Sextus

Incipit Septimus De indita
libertate et manumissione

Quando valeat libertas per metum das
ta vel non nō. ff. q. me. causa l. metum §.
Idem pomponius

De fideico. libertatibus

Qualiter debeat libertas per fideicom
missum relicta nō. C. e. l. debet

Quando ancilla cui relicta est libertas
fideicommissaria liberum pareat vel ser
uum si fiat mora in libertate prestanda
nō. C. e. l. cum libertate

De liberali causa

Cum quis de possessione libertatis in ser
ui. ute petit quo ad que habet interim

liber quo ad que non nō. C. e. l. lite

De peculio eius qui libertatē meruit
Quare seruo inter viuos manumisso vi-
detur concessum peculium nisi expresse
adimatur contra vero si in vltima volū-
tate manumittatur nō. C. e. l. i.

De vsucapione pro emp-
tore et pro transactione

Que res vsucapi non possunt nō. Insti.
de vsu. §. res fisci

An partus ancille furtiue vsucapi possit
nō. C. de fur. l. ancille et ff. de publi. l. si
ego §. partus

An vsucapio interrumpatur lite cōtest.
nō. ff. de peti. hē. l. sed et si lege §. si ante
Et C. de ana. excep. l. vt perfectus in fi.
Quare in vsucapione sufficit attigisse vl-
timum diez et in prescripōe non requirē
de momento ad momentū Insti. e. in pñ.

Quando successor possit vsucapere quod
defunctus non potuit nō. ff. de publi. l. si
et si rez §. in hac et l. si ego §. partus

Quibus causis etiam interrupta posses-
sione vsucapio cōplet nō. C. de p̄scrip.
lon. temp. l. ij.

Quando interrumpitur vsucapio vel non

Cum ille qui usufruabatur ab hostibus
captus est nō. ff. e. si is qui in fi. i.º Rº

De usufruabatione pro dote

Quando et qualiter res alienam dotem
usufruari possit nō. C. e. l. i.

De usufruabationibus

Quid possessio habeat pluri^m iuris et plu-
rimū facti vº alias nō. ff. ex qui. cau. ma.
deniqz et C. e. l. i. Et in e. glo. nō. in qui.
cau. po. que p nos acqui. habet plurimū
iuris Et ibi sunt casus quibus possessio
etiam sine actu corporali acquiritur

Qualitē dominus amittat possessionē cū
is per quē possidet naturalitē derelinquit
eaz aut pdit aut tradit aut deicit nō. C.
Cum quis erit de possess. e. l. ex literis
sione propter timorem aliorum qd aux-
ilium vel actio competat ei ad eam re-
cuperandaz nō. plenissime ff. de vi. et vi.
ar. l. iij. §. si is autem visis

De p̄scrip. lon. tempo. p. vel xx. añoz

Quot p̄scrip̄cōes currāt minoribz et in q̄
bus restituūt nō. ff. de mio. l. auxiliū i. Rº
Cum absēs usufruabit cōtra p̄sentē possit
p̄sens restitui cōtra eū nō. ff. qui. ex cau.
ma. l. Itēz ait p̄tor §. hec aut et l. is qui

Qualiter tempus inspici debet et cōputari secundum diuersa Jura nō. ff. de mi no. Idem. §. minore et lxxvij. di. c. §. hac tenus et ff. de verbo. sig. l. amicis

Quid Juris sit cum quis querit aliquid ideo q̄ longo tempore sibi prestituz sit nō. ff. de usu l. cum de in rem verso.

Quando naturalis et ciuilis interruptio fiat et quomodo annue prestatom̄ prescribatur nō. C. de p̄scrip. xxx. an. l. cum notissim̄ §. si quis debitor̄ et §. in hijs et in e. l. nota an Jus offerendum possit prescribi in §. An autem in fi.

De prescrip. xxx. vel xl. annorum

An prescrip̄tione xxx. annorum domini um acquiratur nō. C. de bo. mat. auct. mi li et Insti. de vsuca. in prim.

Contra quos prescrip̄tio xxx. annorum non currit nō. C. e. l. sicut

Quibus causis locum habeat prescrip̄tio xl. annorum nō. C. de an. excep. l. i.

De annali exceptione p̄talia con tractus et de diuersis temporibz prescrip̄tionibz et interrupcōibz

Quō natura' is et ciuilis interruptio fiat nō. C. de p̄scrip. xxx. an. l. cum notissim̄

An executione interrumpatur prescriptio
vel actio nō. ff. si ex noxa. cau. aga. l. 1. i.
Rē et de eo per quem factū est l. fi. i. Rē
Et ex qui. cau. ma. l. ait pretor §. fi. et l.
se. et Insti. de ac. §. si aduersus et C. de
prescrip. xxx. annorum l. sicut

Circa prescriptionem interruptam non
obmittas glo. illius l. C. e. l. fi.

Quō et q̄ndo Iudex sentēciaz pferat
presentibz p̄tibz vel vna pte absēte
Qualiter sit procedendum contra reum
absentem nō. C. e. l. consentaneum

Itez an reo absente ante lit. cōtest. pos
sit feri sentēcia diffinitiuā contra eum
nō. C. e. auct. qui semel

Quando altera pte absente sentēcia pos
sit ferri nō. C. de Judi. properandum

De sen. et inf. omnium Iudicum
Quibus causis siue scriptis ferit sentēcia
nō Insti. de ac. §. curare et in auct. vt iu
di. sine quoquo suffra. §. necessitatem et
de man. prim. §. sit tibi coll. in.

Si quidam Iudicem quidam non senten
cia teneat nō C. quando pronō. non est
necesse l. cum magistratus

Qualiter teneat sentēcia pluriū Iudicū

si discordet nō. ff. de arbi. l. diē §. si plures
Quando sententia pro parte valeat et p
parte non nō. ff. de mīno. l. etiam §. ij. et
ff. familher. l. in hoc iudicio

De sen. que sine certa q̄titate pferē
In quibus causis fertur incerta sentēcia
nō. C. e. l. ij. §. si ps here. pe. l. p̄mittēduz
Quot sūt species de intesse et q̄d iuris sit
nō. C. e. l. i. et ff. de ac. emp. l. i. i.° Rē

Quando pena peti possit nō. ff. pro so.
De sen. que p eo q̄d interest pferunt
Quibus actiombus tenetur iudex qui
gratia vel pecunia dampnatus male iu
dicat nō. C. e. l. ij.

Cum iudex vel procurator vel aduer
sarius corrupt⁹ est quando valeat sentē
cia vel quādo non valeat ipso iure v̄ p
exsecutionem nō. C. e. l. ij. in glo. non soli.

Sententiam rescindi non posse
Quibus causis possit iudex sententiam
suā emendare nō. C. de sen. experi. reci. l.
ij. ff. de re iudi. l. iudex ff. de arbi. l. ar
biter. et vide tex. in l. vnica ff. que sentē
cia sine appellatione rescindatur et in c.
i. ex de sen. et re. iudi.

Quibus causis quis sententiam sui prez

Decessoris reuocare possit nō. C. sententiam rescindi non posse l. i.

De fructibus et litis expen.

Quando malefidei possessor licet t. habeat tenetur de fructibus percipiendis nō. ff. q. me. cau. l. sed et partus et C. de rei ven. l. si scindi et Insti. de re. di. l. ex Que expense facte diuerso. §. petitō Jure restituēde sint nō. ff. de rei ven. l. in fundo et ff. de eōdi. Inde. l. in area §. ult. Quibus causis tenetur malefidei possessor ad fructus percipiendos et de perceptis restituendō expitentes et consumptos nō. C. de con. ex ll. malefidei in duobus vltimis in glo.

In casibus fallit ista regula victus victori re. q. est C. de Judi. l. apperandi nō. ff. de alie. mu. Tu. cau. fac. l. i. in fi.

Quot modis fiunt expense in Judicō et quid iuris in eis. sit nō. in auct. de Judi. §. appellationes

De re iudicata

Quando exceptio rei iudicate in reali vlt personali actōne possit alicui obstare vlt non nō. ff. de excep. rei iudi. l. si mater i. R. et C. ad exhibendum l. neqz

Quibus res inter alios acta
vel Judicata non nocent

Quibus causis sententia inter alios lata
alijs noceat nō. C. e. l. ij.

Que differentia sit inter hunc titulū et
illum de int. ac. nō. ff. de Int. ac. l. ij. §. i.

De confessis

Que et quot sunt necessaria ad hoc vt
confessio valeat nō. C. e. l. i.

In quibus causis de confesso super alie
no crimie credit nō. C. de accu. l. si. in fi.

An sententia in confesum sit ferenda
nō. ff. ad l. acqui. pro inde §. fi.

Qui notantur infamia nō. ff. de Int. ac.
l. i. §. ij.

In quibus causis quis non stet sue con
fessioi nō. ff. de pba. Cum in debito §. fi.

Causus in quibus cōfessio de recepto sta
tim sibi preiudicet nō. C. de non nu. pe
cu. l. in contractibus

An confessio procuratoris preiudicet do
mino nō. ff. de int. ac. l. si defensori

Si defensor me absente confiteatur se de
bere michi an talis confessio sibi preiud
dicet nō. ff. de proba. l. cum in debito

De appellacionibus et consultacionibus

An sententia que nulla est confirmetur
per appellationem nō. ff. de fer. l. i.

An secundo ab interlocutoria possit ap-
pellari nō. C. quorū ap. non reci. l. ante fi-
nem et C. de epi. au. l. ij. in glo. et de sen-
et interlo. omnium Judi. l. fi. in glo. or.
Quando sentēcia confirmat per Judices
appellacōis ex qua sententia detur actio
in factum ex p̄ma vel ex secunda Et di-
ctur q̄ ex prima vt nō. ff. de fur. l. furti
et plerius C. eos qui in fi. i. R̄

An in sententia arbitri possit appellari
nō. ff. qui satis co. l. arbitro et l. fi.

An procurator Inuit⁹ necesse habeat ap-
pellare nō. C. de proeu. l. Inuitus et ff.
man. si procuratorem §. si ignorantis

In quibus causis Iudex non tenetur ap-
pellacōne recipere nō. in auct. de Judi. §.
Si a s̄bdelegato ap nostros coll. vi.
pellatur ad quē debeat appellari nō. C.
de Judi. l. cum specialis in fi.

An in causa appellationis debeat de ca-
lumpnia Jurari nō. in auct. vt liti. iuret
Que sunt que possūt in in p̄n. coll. ix.
nouari pendēte appel. nō. C. e. l. appellae
An in causa appellacōis possit testis p

duci nō. C. de testi. auct. qui semel
Qui sunt Iudices a quibus non licet ap
pellare nō. in auct. e. circa pñ. coll. iij.
Quibus debeat pbari iuste vel iniuste ap
pellatum fuisse nō. C. e. l. qui ad ciuilia
Quibus causis ab executore licet appel
lare nō. C. quorum app. non rec. l. ab ex
ecutore

Quorum appel. non recipiuntur
In quibus causis Iudex non tenetur ap
pellacōnem recipere nō. in auct. de iudi.
§. nostros coll. vi.

De bonis auctoritate Iudicum
possidendis vel venūdandis
Infra quod tempus missio in possessio
nem bonorum debitorum causa rei seruā
de vendi possit nō. C. de bo. aucto. in po.
l. cum proponas

An missus in possessionem causa rei ser
uande lucretur fructus mediū temporis
nō. in auct. de exhi. re. §. si vero. coll. v.

An missus in possessionem ex secundo de
creto statim fit dominus vel non nō. ff.
si ex noxa. cau. aga. l. ij. §. si.

Cum plures creditores sunt missi in pos
sessionem rerum debitoruz qui sit prior

nō. ff. qui pō. in pigno. ha. l. si ex iure
Quot sunt effectus missiōnis in possessi-
onem nō. in cauillationibus bagaroti in
rubrica effectus missiōnis in reali actio-
ne nō. et in alia rubrica post illam
Quot sunt necessaria vt bonorū sepacō
impetretur nō. ff. de sep. l. i. in prim.

Explicit liber Septimus

Incipit Octauus De interdictis

Quot sunt communia seu regularia omni-
um interdictorū nō. C. e. l. iuncti in fi.
et ff. e. l. interdictis vnde vi.

Vtrum petitorū et possessorū in simul
possint intēptari nō. C. de int. l. iij. et ff.
de iudi. l. si inde vi.

Ad euidentiam huius tituli non obmit-
tas ea que nō. e. l. si quis

An quibuslibet non liceat vim vi repel-
lere nō. ff. de Iusti. et Ju. l. vt vim

Quot modis violencie puniantur nō. ff.
q. me. cau. l. extat et C. de hys que vi.
me. ve cau. ges. sunt l. i. in prim.

Qualiter debeat fieri in hoc interdicto
nō. C. e. l. i.

Vti possidetis

An interdictum vtrobique locuz habeat

pro possessione ff. de proba. l. certa

De liberis exhibendis

Cum pater vendicat filium suum in sua
potestate quando habeat locum in dictum
de libe. exhibi. vel cogitatio p̄toris v̄l officium
Judicis nō. ff. de rei ven. l. i. §. i.

An pater vel vxor possit filium vel ma
ritum qui se venditari passus est in suum
vindicare nō. ff. de mio. si ex causa §. pap.

De pignoribus

Si creditor amittit pignus an ipse debeat
probare se sine culpa amisisse nō. C. de
pig. ac. si creditor

An sententia lata contra debitorem su
per re quam pignori obligavit preiudi
cat creditori nō. C. de pig. l. preles

Qualiter creditor dicit pignus possidere
vel non nō. C. de p̄scrip. xxx. an. l. cum no
tissimi et ff. q̄ satisda. co. i. R. l. sciendum
et ff. de pig. ac. l. debitor §. si.

Quare et ductus vel comodotarius nō resti
tuit q̄d actōe furti cōsecutus est ab exneo
creditor aut sic nō. ff. de pig. ac. si pignori
Quare Jus pignoris tollitur prescrip
tione non autē v̄fucapione nō. C. e. l. v̄fu
capio et ff. de pig. ac. l. i. §. ij.

Quare seruitutes urbane pignori dari
non possunt rustice autem sic nō. ff. e. l.
sed annue

Si aliena res pignori data sit
Cum obligatur alicui pignus alienum
valeat nō. C. e. l. cum res et ff. de pig. l.
n. i. §.

Quare alienam rem vendere possum non
autem pignori obligare nō. ff. de contra
hen. emp. l. rem alienam

Queritur si me presente et non contradi
cente res mea obliget sit p̄iudicium non
autē si res mea me p̄sente et non contra
dicente vendat nō. C. ad velley. l. si sine

Quid Juris sit cum quis obligat rem
suam pro aliquo nō. C. como. l. si.

Qui p̄. in pig. habentur

Casus in quibus posterior creditor po
rior est priore nō. C. e. l. diuersis et ff.
de po. l. si hominem §. si. et in auct. vt ex
actum dot. instant coll. vij.

Qualit̄ mulier preferat̄ creditoribus ha
bentibus tacitā vel expressā generalem
vel specialē p̄pothecā nō. C. e. l. assiduis

De h̄is que in locum prio
rum creditorum sunt

Quibus causis posterior creditor in Jus
prior succedit in pig. nō. C. e. l. i. et ff. q̄
res pig. obligari possunt vel nō l. aristo.

De precario saluiano Interdicto
Que sit differentia inter actionem seruizi-
anam et inter dictionem saluianam nō.
C. de sal. in l. i. in glo. ordi. illig l. et In
sti. de int. §. interdum quoq; in glo.

De preto. pig. et vt in actioe debi.
In quo differt pignus conuentionale a
pretorio nō. de pig. ac. l. i.

De remissione pignōr.
Quare in instrumento debitori reddito vi-
detur debitori debitum remisisse non autē
reddito pignore nō. ff. de pac. l. in.

De distraktionē pignōr.
Quis creditor pignus distrabere possit
nō. ff. de pig. ac. l. si conueniunt

Cum creditor ex venditione pignoz ali-
qd accepit vlt ex solutioe debitoris in qd
debitū illud debeat cōputāi sortis vlt vfu-
re nō. C. de pig. l. cum et sortis i^o Rē

Quid debeat prestare venditor qui pig-
nus vendidit nō. C. credi. eue. non de li.

De pac. pignōr et de lege
commistoria

Differētia inter pactū adiectiōis iudic
et pactum legis cōmissorie nō. C. e. l. i.

De exceptiombz siue inscripcōmbz
Quando dilatoria vel peremptoria ex-
ceptio opponēda sit et probanda nō. C.
de proba. l. exceptionem

In quibz causz pemptoria post sentēciā
opponat nō. C. de Jur et fac. ig. l. si. r. ff.
ad ma. l. cū et plēm⁹ Insti. e. §. appellāe

Que exceptiōes cōpetentes reo non cō-
petant fideiussori nō. Insti. de repli. §.

An excepco diuidēdaz acti exceptio-
num inter cōfideiussores sit dilatoria
vel peremptoria nō. de fideiu. l. fideiussor
et Insti. de fideiu. §. fideiussor

De cōtrahēda r cōmittēda stipulacōe
Circa hunc ti. nō optimam glo. ff. e. l. in

Si diuersitas sit in stipulacōis §. si
bus quando stipulatio valeat nō. Insti.
de muti. l. i. §. preterea

In quibus causis fallit hec regula alte-
ri nemo stipulari potest nō. Insti. de mu-
ti sti. §. si quis

Quando quelibet stipulatio penalis cō-
mittatur et ea cōmissa purgat nō. ff. si
quis cau. l. si quis et l. si post tres

De duobus reis stipuland
promittend.

An duo rei debēdi videantē inuicē fideiu
bere sibi nō. ff. ad velley. l. vir. et vxor. §.
fi. et in auct. e. in prim. coll. viij.

De fideiussoribus et mandatoribus

Quot modis dicitur quis fideiubere nō.
ff. de pac. in prima §. i.

Differētia intē fideiussorē cōstitutorē et
mandatorē nō. ff. mā. l. si vero non remu
nerandum §. si post creditā et in auct. e.

Que p̄sone nō possunt fideiube in p̄t
re nō. ff. qui satis. co. l. de die §. ij.

Quibus causis mulier possit fideiubere nō.
ff. ad velley. l. i. i.º R̄

Quando mulier decipi videtur ad hoc vt
non iuuetur vellep̄ano nō. ff. ad velley.
l. ij. §. verba

Quando fideiussor minor restituitur nō.
ff. de mino. l. deniqz §. sed vtrum

Quando restitutio minoris suis fideiuss
soribus p̄cedat nō. C. de fide. minor. l. ij.
et ff. de mio. l. si miiori. i.º R̄ et ff. de arbi.

Quādo fideiussor possit l. si pupillus
obicere cōpensacōnē eius quod debetur
reo principalī nō. ff. de cōpen. l. verum

In quibus causis fallit epistola dyui a
driani nō. Insti. e. §. si plures

In quibus causis fideiussor non agit mā
dati contra reum si solvatur nō. ff. man.
l. si remunerandum §. si passus et §. mā
dati et l. fideiussor

Inq̄tum tenetur fideiussor rei quando
cumq; lis euenit nō. ff. qui. sati. co. l. iij.
Si fideiussor obmittat exceptionem quā
opponere debuit an possit agere cōtra re
um nō. ff. man. l. si fideiussor §. sic debi
tor et C. man. l. si pro ea §. i.

In quibus causis fideiussor mandati agit
vt liberetur anteq̄ soluat nō. Insti. e. §.
si quis autem ff. man. l. lucius et C. mā.

Inq̄tum duo mādatores l. si pro eo
possunt cōueiri nō. ff. q̄ Tullu l. vlt. §. si
et ff. man. l. mādati et l. se §. duobus

Quando fideiussor tenetur in sortez et in
p̄suram nō. ff. locati l. quero

Qualit̄ si fideiussor soluit dēt ei actio cō
tra fideiussorem nisi cessa actione nō. ff.
de nego. ges. l. ex facto in fin. R̄ C. de
transac. l. i. in fi. magne glo.

Ordo conuenienti fideiussorem debitor
is et pig. possōes nō. C. de pig. ac auct.

hoc si debitor

Quāto dolus dat causam cōtractui qua
actiōe liberet fideiussor eius qui dolum pas
Viq; ad qd tem fus est nō. C. e. l. in.
pus tenetur qui fideiubz aliquē Judicio
fuit nō. Insti. de satis. §. sed hodie

Qui cōstituit se reuz pmittēdo pro alio
statim potest agere cōtra reū et anteq̃
soluerit fideiussor autem non nisi in quibz
busdā vt ff. māda. l. si mādato meo. §. i.

De nouationibz et delegatiōibus

Quot modis fit nouacō nō. C. de Judic.

An per sententiam fiat nouacō l. i.
nō. C. de pig l. grege §. etiā in fi. Et ple
mus C. de usu rei. Judi. l. fi. i. Rē

De solutiōibus et libera tiōibus

Quāto alia p alio inuito creditōe solui
potest nō. ff. si cer. pe. l. n. et in auct. de fi

An ille qui expēdit reproba de §. i.
pecuniaz pro pba. sibi ignorantī solutū
habeat recursū contra soluentē nō. ff.
de pig. ac. l. eleganter §. qui reprobos

An creditor sit cogendus solutionez de
biti per ptes recipē nō. ff. si cer. pe. l. cuz
quidā et Insti. qui. mo. tol. ob. §. sic autē

Vtrum pecunia pro aliquo debita solui

possit nō. C. de dona. si quis argentum
Si res ex cōtractu bo. fi. vel stricti iuris
debita tradatur quando creditor libere
tur nō. ff. de dolo. l. eleganter §. i. in fi.
et ff. como. l. iij. §. i.

Quando possessor heredi soluens here-
ditarium debituz possit repetē et a q̄ nō
nō. ff. de peti. hē. l. si q̄s possessorēz i° R̄
Quando debitō contra quem cessio fac-
ta est possessionem soluens ei qui cessit
ac. liberetur nō. ff. pro so. l. iij. i° R̄

Ad quid valeat oblatio consignatio de-
positio pecunie nō. in auct. vt exac. do.
iustam §. illud coll. vn. et C. de vfur. l.
acceptam in fi.

Quando q̄s liberat si soluat debitū falso
procuratori nō. ff. de cōdictōe ob cau. l.
si procuratori et C. de fur. l. falsus

Cum quis debens hominem statu liberz
soluit quando liberet et non repetet nō.
ff. de condi. inde. neracius

Quod dicitur esse debitum grauius fors
an vfura nō. C. de vfur. l. si vfuram

Quando possit agere emptor de euictio-
ne contra venditorē re tanq̄ aliena eui-
ta nō. C. e. l. si fundum

De euietōe faciēda venditori cum res
eumcatur quaz vendidit nō. C. e. l. si rem

An venditor possit esse testis in causa
euietōis p emptore nō. ff. de testi. l. nullus

Quare venditor hereditatis non cauet de
euietione nō. ff. de hēdi. ac ven. l. n. i.º Rº

Quibus causis euietā re non agitur de
euietione nō. ff. e. l. herennius

An p parte re euietā possit agi de euiet
tione quasi tota euietā nō. ff. e. l. i.

Quando teneatur creditor si res ab eo
eumcatur quam vendidit et q̄liter nō. C.
de eudi. de euiet. non de l. i.

Si res legata eumcatur quando legata
rius potest agere de euietōe vel nō nō.

Iusti. dele. §. quod autem diximus

Quando possit agere maritus contra vx
orem re totali ab eo euietā pro sumpti
bus litis vel non nō. C. e. l. i.

Quando creditor teneatur si res obliga
ta quam vendidit eumcatur nō. C. e. l. i.
et credi. euiet. non de l. i.

De patria potestate

Quot modis patria potestas constituitur
nō ff. de hīs q̄ sunt sui vel alie. Ju. l. Ite

In quibus Jus patrie potestatis cōsi

Stit nō. Insti. e. §. Jus autem
In quibus tenetur filius parere patri.
Seruus domino. Scolaris magist. o nō.
ff. ad l. acqui. l. liber homo

Quibus actionibus filius in potestatz
petatur nō. Insti. e. §. Jus autem

De emancipatione liberorum

Quibus causis pōt cōpellere patrē filius
ut euz emancipet nō. ff. de adop. l. nō
pōt Insti. qui. mo. Jus pa. po. sol. §. fi.

Item an ex eisdem causis cōpellatur fi
lius exire patriā potestātē ex quibz ipse
pōt cōpellere ut maūmittat nō. in auct.
qui. mo. na. effi. sui §. generalit. coll. vñ.

Que sit longa consuetudo

Que consuetudo loci preiudicet vel ecō
tra nō. ff. e. l. de quibus

Quibus causis potest donāe filio nō. C.
de inoffi. do. l. n.

De donationibus

Quando donator teneat de euictōne nō.

Quibus causis donacō Insti. e. §. alte.
psumitur nō. ff. man. l. si vero non remun
neranduz §. contrario in fi.

Que donatiōes licet excedant quingen
tos solidos non indigent insinuacōe nō.

insti. e. §. et cū retro r e. in l. i. in glo. odi.
Quot sunt donationes et quo modo mor
te donator confirmantur nō. C. de dona.
inter vi. et vx. l. res in fi.

An donationes quas fecit Imperator
teneant in preiudiciū sui successoris nō.
in auct. quomodo episcopus ad ordi. per
duci. in fi. i^o Rē

De reuocandis donationibus

Quot sunt cause propter quas donatio
reuocatur nō. Insti. e. ti. §. sciendum C.
de re. do. l. fi.

Explicit liber Octauus

Incipit Nonus De accusati
ombus et Inscriptionibus

Que persone accusare non possunt nō.
forma libelli nō. C. e. C. e. in rubrica
l. in causis et Insti. de publi. Ju. in pn.

An eo ipso q non pbat quis statim ca
lumpnari videatur nō. ff. de testi. l. testi
um §. Idem diuus

In quibus causis accusator non pbans
a calumpnia excusetur nō. ff. de hijs qui
no. in fa. l. athleta §. preuaricator et C.
de calump. l. Juris

Quorū criminū actiōes perpetue sūt vl^o

tempora nō. C. ad l. cor. de fal. l. querela
Qualiter vnus vel plures vnum de crimi
ne accusare possunt l. de crimine C. qui
ac. non pos. in fi.

Quibus causis non est necessaria scriptio
nō. C. qui accu. non po. l. qui de crimine

Si reus vel accusatq mortuus fuerit
Que crimina morte accusati non exting
uuntur nō. C. e. l. ij.

Ad l. Jul. de adult. et stupro
Que exceptōes possunt oppōi marito ac
cusate vxore de adultio nō. C. e. l. ita nob

Ad l. Jul. de vi. pu. vel priua.
Quot modis violentie puniuntur nō. ff.
q. me cau. l. extat et ff. de hns que vi.
me. ve cau. fiunt l. i. in prim.

Ad l. Jul. de fal.
Quot modis potest agi de falso nō. C. e.
l. querela et C. de transac. l. si ex fallis

Ad l. Jul. de ambitu
In quibus causis habet locum hec lex
nō. Insti. de pu. §. i.

Quando civilis questio preiu
dicet criminali et an vtraqz ab
eodem possit intemptari
Si contra aliquem possit ex eodem fac

178
to civilis et criminalis actio intentari
conuenio eo civiliter et absoluto eo po-
stea conueniri possit criminaliter nō. C.
ad l. acqui. l. ex morte

Circa materiaz huius tituli non obmit-
tas que nō. ff. de Judi. l. qui prior

Quando hec actio nascatur nō. Insti.
e. §. ult.

An actio iniuriarum possit vendi nō. ff.
de heredi. vel ac. ven. l. si nomen

An filius fa. possit actionem iniuriarum
sibi competentem remittere inuito pa-
tre ff. de pac. l. iii. i. R^o

Quis debeat emendare seruum questio-
nibus supposituz si deteriore ē nō. ff. de ca-
lūp. l. i. r. C. ad l. Jul. de adult. l. iii. in fi.

Quibus causis seruus cōtra dominos tor-
quetur nō. Insti. de ac. §. eorum vero

Quibus causis membri abscilio a lege p̄-
cipitur nō. C. de serui. fu. l. iii. et in auct.
sed nouo Jure

Que mulieres paciuntur easdem penas
quas et illa que nubit. 7. tempus luctus
nō. in auct. de nup. §. igit̄ in fi. coll. iii.

Quibus causis ultra quadruplum exten-
duntur pene nō. Insti. de ac. §. om̄s aut̄

A quibus Iudicibus pena deportatio
nis possit infringi nō. Insti. qui mo. ius
pa. po. sol. §. cum autem

Qui per augmentuz vel diminutionē pe
ne infamia abolet nō. ff. de hīs qui no.
infa. l. quid ergo §. pena grauior

Differentia inter relegatum et deporta
tum nō. Insti. qui. mo. ius patrie po. sol.
§. relegati

A quo Iudice miles possit puniri si deli
quit nō. C. de Jur. o. iudi. in l. magister

Quibus cauis locus in quo delinquitur
publicetur in auct. de ecc. ti. §. si quis

Quando pena vnius ex pluribus delin
quentibus alios liberet vel non nō. ff. de
eo per quem factum l. i. §. si plures et ff.
ne quis eum qui in Jus vo. est vi. exi. l.
super aliu §. si. et ff. de Jur. o. Ju. l. adeo

De hīs qui mor. filij conuenerunt
Quando istorum bona debeant publica
ri vel non C. qui testa. fa. po. vel non l. ij.
et ff. de re mili. l. si.

Explicit summa que Margari
ta legum inncupatur.

Incipiunt casus speciales domini Ama
nelli de claris aquis legū excellētissimi.

Afus est legis q̄ mater in sub
sidium tenetur alere filium vel
filiam. non tamen filius matrem

ff. de admī. tu. l. tutor secundum digni-

Tex. est et allegatur q̄ tatem §. iij
instrumentū factum die feriato non va-

Glo. est q̄ in crimi let C. de fe. l. fi.
ne lese maiestatis quis potest appellare
ff. de acqui. hē. l. pantomius

Tex. est q̄ in crimine notorio non est bā
dus aduocatus C. de defen. ciu. l. defen
sor in 3° et. l. ij.

Tex. est q̄ ille qui cessit bonis non po
test agere vel conueniri ff. de arbi. in l.

Item si vnus in prin.

Glo. est q̄ executor testamenti habz fa
cere inuentarium C. de epi. et cle. l. nulli

Leges sunt cum glo. q̄ mater infra tri
ennium habet alere filium C. de neg. g.
l. aimenta et de pa. po. l. neqz filium C.

de alimen. le. in l. in. contra quas allega
tur casus ff. de ven. in posse. mit. l. curato

Glo. est q̄ dominus castri potest facere
precomsari q̄ nullus de castro vendat

victualia nisi illis de castro ff. de nudi.
l. ij. et ibi est glo. pro illo statuto quod
fit in villis q̄ reuenditores non emant
victualia vsqz ad certam horā qd̄ valet
Tex. est q̄ si dicam do tibi omnia bona
mea post mortē q̄ est donatio causa mor-
tis ff. de iure do. l. si pater. de quo dic vt
ff. solu. ma l. qua dotis in glo. Vbi has-
betur q̄ gen⁹ muliez avarissimū est rē.
Tex. est q̄ si vnus de fratribus in simul
cōmorantibus ex dote vxoris aliqua ac-
quisierit nūquid lucrū teneatur cōferre
Videtur casus q̄ non ff. pro. fo. m. l. si cū
duobus. §. si inter fratres In contrariū
videtur de feu. de duobus fratribus de
eodez beneficio inuesti. c. vnico Quid au-
tem si vnus ex fratribus bona cōmunia
habentibus sibi querant an teneatur cō-
municare. habes. C. de decu. l. licet li. x^o.
Casus allegatur q̄ si dono iux̄ tex.
tibi omnia bona mea. presencā et futu-
ra. q̄ non valet. C. de pac. conuen. l. heres
reditas / et nō. ff. de condi. et demonstra.
l. nam ad ea

Casus est q̄ si filius sit institutus in mi.

nori pte q̄ sit legitima et legatū sit sibi
relictum et sic potest agere ad supplemē
tum nūquid debet suppleri legitima de le
gato sibi relicto vel alijs bonis. dic q̄
de legato vt nō. ff. de fal. l. si pater. in p̄n
et. l. quod bonis / §. fideiussor. e. ti. C. fa
milherē. l. filium. C. de testa. fa. l. si cum
vel in vtero. et est casus prout scis. ff. de
iure. patro. l. siue. §. i. ff. de bo. liber. l.
etiam. §. si debita

Glo. est q̄ si notarius mutuauerit signū
puniatur pena falsi. Insti de publi. Jus
di. §. Item lege cornelia. Sic est q̄
ducens testes. habet ipsis facere sump
tus. vt in. l. omnibus si quomiam liberi.
C. de testi. et l. eos. C. de appel. sed dedu
citur quod erant impensuri in domo. vt
l. sed et si hereditas. ff. ad exhiben.

Nūquid idem est in expensis etiam paz
tis. ut quādo victus soluit victori expen
sas possit deducere de expensis quas ac
tor erat expensurus in domo. dico q̄ nō
vt est tex. ff. rem. ra. habe. l. si procuras
Pono testator dixit sic si de tor. in fi
cedas. sine liberis talez sibi substituo nū
quid liberi habēt ius ex p̄sona testatoris

vel necessario habebit eos Instituire
nec possit alios quali testator rogauerit
ipsuz. vt eos instituat glo. dicit qd sic ff.
de lega. l. filiusfamilias §. cum quid
Tex. est in contrarium ff. de here. insti.
Textus est qd sicut vxor est l. lucius
legitima. tutrix filiorum legitimorum sic
concupina naturalium vt in auct. qui.
mo. na. effi. sui §. quin verius et §. qui ve
ro circa fi. ti. coll. vi.

Textus est qd sicut bonis interdictū est
post interdictionem non potest rem alie
nare / sic nec esse in iudicio ff. de castren.

Textus est qd sicut peccu. l. castrensi
tutor potest stipulari pupillo. ita et pu
pillus tutori ff. de administra. tuto l. quo
ciens ij. R. ff. de verborum obli. l. quos

Textus est qd procura cumqz in pu
tor datus ad solutionem recipiendam.
non potest concedere dilacionē ff. de ver
bo. obli. l. qui rome §. calimacus in fi.
Tex. est qd conuicta persona que potest
agere. sine mandato non potest recipere
solutionem ff. vt lega. no. canea

Presupposita consuetudine qd proximior
possit rem venditam retrahere

Donec q̄ vendens denūciauit proximiori
vt emeret ipse. hoc facē noluit nūquid
potest rem venditam retractare. Dic q̄
non ymo repellitur per exceptionem vt
est tertus de verbo. obli. l. qui rome. §.
Tex. est q̄ in inter dictis hereditas
procedat fūmarie de plano. C. de agri.
et cenli. l. si colom. li. xi° et est glo. ff. de
adminitra. tuto. l. de Indie

Tex. est q̄ executori immoderate execu
ranti. potest resisti C. de iure fisci. l. defen
sionis et l. prohibitiū cum glo. C. de me
tal. l. deuotum: et est expressum in auct
vt lice. ma. §. si in autem ciuili in fi.

Tex. allegatur q̄ iudex cause principa
lis a quo appellatum est possit suam de
fendere sententiam. C. de offi. vica. l. fi.
et dic vt offi. vica. l. fi. et dic vt ff. ne vis
hat ei qui in posse. mit. l. i. in pn°

Tex. est q̄ Iudex regius vel alteri⁹ su
perioris in loco sui subiecti non possit fa
cere executionem dommo irrequisito. C.
de hñs qui latro. occul. l. ij. cc. prim. de
clie. vio. l. pactus. §. iudex in auct. de ex
hibeis. §. si vero quid iudicem. C. de las

titu. l. ij. ff. de re. iudi. l. admo. pio in pn^o
simile in auct. de colla. et aliis diu. coll.
ix^o. §. eos autem vbi plene de hoc
Glo. est q^d si aliquis vulneravit me et in
testamento sibi remitto nichilominus
debet puniri. ff. ad hillepa. l. diuus in fi
Leges sunt q^d delictu^m commissu^m in carriera
castri habeat duc. illius castri cognosce
non fiscus C. de decu. l. edilio in fi. ff. de
offi. p^rfec. p^rto. vrbis. l. i. §. qui vrbē quod
Leges sunt q^d de Jure est notandum
comuni quis possit habere nauē in flumi
ne publico. et q^uiens p^r precoturias tras
ferre. sine iussu p^rncipis C. de nau. l. i. li.
xi^o. ff. vt in flumie pub^o nauigae liceat
Casus est q^d de consuetudie l. i. in pn^o
consules alicuius castri habet Jurisdicti
onem in criminalibus et dominus in ci
uilibus vt si notarius creatus per domi
num committit falsum q^d consules habet
cognoscere. noⁿ domin^o C. vbi cau. fisca.
Casus est q^d si in obligati l. nullum.
one generali expressa veniunt presencia
et futura sic in tacita C. de secun. nup. l.
bac editali. §. omnibus. licet glo. dicat

8
cōtrariū de hēdita. ac. l. iij. Et dic vt ibi
Casus est q̄ actō qui succubuit in rei v̄
dicatione potest postea intētare publi
cianā. ff. de euic. l. modi / §. si seruus
Glo. est q̄ ille contra quem proceditur
officio Judicis sup crimine falli non est
ipse puniendus. tātum pena ac si discre
te accusaret C. de testi. nullū. ff. de testi.
l. qui falsa Et hic nota q̄ ille qui est ab
solutus de crimine p officium Judicis.
Lex allegat q̄ si a se potest accusari
tencia contra me lata ex vno grauamine
ego appellā et illud non sit sufficiēs ad
reuocandum sententiaz. si in aliq̄ iustum
grauamen appareat ex illo. licz non alle
gato per partem potest sententia infir
mari. ff. quod cum eo. l. si alias
Glo. est q̄ lingua falsorū testium est per
foranda. C. de lato. li. x. l. omnino
Casus est q̄ si in debito cōtractu sub cō
ditiōe expressa ante aduentum conditi
ōis nulla est obligatio. ff. de v̄bo sig. l.
cedere diem Ita in debito cōtractu sub
conditiōe tacita. ff. de pac. l. item quia
Casus est q̄ si aliq̄s vulnerat⁹ mōtaliē
dicit talis hoc fecit q̄ sibi nō est credēdy

ff. ad filiep. l. si quis in graue. §. i. Facit
tamen presumptionem vt possit questus
onari. C. de calump. l. mater et ibi glo.
Casus est q̄ licet dominus notauit
in emphiteotam. iuris dictionem habeat
vt in auct. de questio. et de probi. feu. a
lie. per fredericum. c. Impialem. §. pro
rogationem. feudi non potest tamen eos
incarcerare / C. de obse. li. l. libertatibus.
Casus allegat q̄ mes auct. liberos
sagearij autem tamen presidis vel baiu
li a decurionibus sunt eligendi C. de ire
nar. l. vna li. xi. ff. de decre. ab ordi. fa. l. i.
Casus est q̄ custodes ratione rei custo
die habent rationem in rem ratione illis
us. ff. de acquire. do. l. pompomus
C. de sacro. sane. eccle. l. sancim⁹ la. pre
Casus est q̄ rei vens miera c̄. prim
di. datur non habenti aliquod dominus
C. de here. vel ac. vendi. l. fi
Casus est q̄ fiseus potest esse emphite
ota priuati C. de sac. pa. l. fundi. C. de
coll. fun. l. priuate. li. xi^o
Casus allegatur per Jo. an q̄ duo in ea
dem carta possunt habere instrumentus.

ff. de here. Insti. l. duo foen

Lex allegat q̄ subiectus precepto Ju
dicis habet obtemperare si fiat tibi tali
tempore q̄ possit sine incōmodo suo obe
dire C. de Judi. l. ij.

Casus est q̄ licet seruiens non possit sine
auctoritate Judicis quez pignorare ut
in auct. de questio. §. si vero aliquid hoc
verum nisi pro solo solario In auct. ut
licet in. §. et hoc q̄qz C. de puile. agen.
in rebus. §. pro in complendis

Sic est q̄ ille qui iniuste appellat p̄m̄t̄
in lxx. libris auri ut. l. ab executōe. C. q̄rū
appella. non recipi. l. ij. C. de epis. audi.

Sed pone q̄ cum appellatur iniuste quis
soluet penam nūquid ipse vel dominus
eius casus alle. q̄ dominus C. de execu.
et transla. inu. ano. l. ij. si. xij^o

Leges sunt q̄ magis debet inspici de
Jure conclusio libelli seu peti. ionis q̄
ipsa peticio. ff. de liber. lega. l. aure. §. sci
to ff. de offi. p̄li. l. si preles

Casus est q̄ si aliquis reperiatur inter
fectus et ignorē per quem presumptio
est contra illum qui circa illum cōfucue

rat esse ff. de bo. liber. l. qui cum maior.
Casus est q̄ officiales do §. si ponis
mini non excusantur a collectis qui in it
Nota q̄ si duo vadunt lo indicuntur
extra et vnus reuertatur reuertens aliq̄
presumptione tenetur vt est textus. ff.
ad sillepa. l. et si percussor §. si vnus
Casus sunt q̄ minor xxv annis curato-
rem habens potest testari. ff. de liber. le
ga. l. aurelius. §. gaius. l. cum pater. §.
curatores ff. de le. ij.
Leges sunt q̄ vbi constituto in aliqua
parte contrahit cum subiecto presumit
inuitus ff. de decurio. l. i. et ij. C. de fal.
mone. l. vna de metal. l. deuotum
Casus est q̄ priuatus iuramentum sibi
prestatum de soluēdo certa die potest p
rogare prorogādo solutionem. ff. qui et
a qui. l. si. hostien. in summa de Jure iu-
ran. c. quomodo censetur. v. notandum.
Glo. est q̄ p̄mittendo de sistēdo aliqua
facta in iudicio coram non suo iudice nō
gerit. l. i. ff. de in ius vocan.
Si instrumentum p̄tim fiat in romancio
p̄tim in latino non valet. vt in auct. vt

prepo. no. imp. circa medium.

Glo. est qd si aliquis possideat in aliquo
qd in eo inueniatur excusatur a satis dan
do C. de prim. agen. in rem. l. si. li. x^o.

Glo. dicit qd null⁹ potest se obligare ad
certum modum probandum in auct. vt
iudi. sibi de bo. et cre. coll. vn. circa medi
um Et hec dictio per se importat psona
litatem vt est tex. in auct. de colla. §. et
Glo. dicit qd procu^r hoc nō iubemus
rator non potest constitui ad certam di
em ff. ex qui. cau. maio. l. item ait. pretor.
§. si super verbo. interierit

Tex. est qd membri abscisio est pena cas
pitalis et sic pcurator non potest inter
uere in auct. de colla. §. et hoc iubem⁹
Done qd petit ab aduersario. qd domin⁹
qui egit per pcuratorē. veniat et tenea
tur venire. iux. l. si. ff. de pcura. ad cuius
expen. de hoc est glo. ff. ex. qui cau. in
posse. ea. l. n. i. ff. et in. l. generaliter. C.
de Jure. iuran. in. §. hinc itaqz in glo.
Glo. est qd si fiat translatio litis de proz
curatore. in dominum qd in eodez pūcto
tene^r domin⁹ causam recipem quo tunc
erat cū pcurator trāstulit ff. de Iniu et

Fano. libel. l. sed et si vnus. §. fi. Pro cō-
tra videtur casus. ff. de hñs qui notan.
infa. l. item ait p̄tor. §. fi.

Glo. dicit q̄ omnia munera que. quis ex
traordinarie compellitur subeunda com-
pellitur officio Judicis vt in procurato-
re. ff. de v̄bo. sig. l. munus

Glo. dicit q̄ quilibet non p̄doneus potest
admitti in criminalibus ad alleganduz
causam absentie ff. de re iudi. l. in eog. §.
nemo. Et alle. nota q̄ defensor qui cau-
sas absentie allagat non tenetur cauere
et idem nō. C. de procura. l. exigendum

Tex. est q̄ cum res emphiteotica cō-
fiscatur dominus a quo tenet potest da-
re precium fisco et rem recuperare vt in
auct. de ala. emphi. §. si non cōtingit qd̄
est notandum Pro hoc in auct. de nup.
§. si non vero. ff. de ser. n. rusti. predio. l.
h non via. §. fundus

Glo. est q̄ vbi aliquis remouetur sine
causa ab officio. detegitur eius turpitu-
do ff. de testa. m. l. testa

Glo. est et nō. q̄ in actione legis acq̄llie
potest agi criminalit̄ puta si aliq̄s aial.

meū occidat vt nō. ff. de priua. de sic. l. fi.
Nota verbum occidit quia sic in tezuemir
Lex dicit q̄ hostibus seruan dolus
da est fides. ff. de legi. l. fi.

Nūquā d illa x. que conceduntur ad ap=
pellandum debent computari de momē=
to ad momentum casus est q̄ sic. ff. quā
do appellan. lit. l. i. §. biduum. In auct̄
de tempo. et in auct̄ q̄ tēpore que est C.
de tempo. appella. auct̄ ei. quā

Casus est q̄ si mior incepto quatuorde=
cimo. anno. contraxit matrimoniu q̄ an=
nus inceptus pro completo habetur vt
In auct̄ de tempo. non sol. pe. super do=
tem §. i. quod est notandum ff. de annis
lega. l. a nobis q̄q̄ d̄p. In. l. singlis e. ti
Glo. est q̄ si aliq̄ us teneat a fisco rem
in emphiteosi et cesset in solutionem p
biennium. nūquid cadit in cōmissum. die
q̄ sic ff. de pu. Judi. l. vectigalia §. nou
Petō a te centum iudex cō solutum
dempnauit In quinquaginta nunquid
videtur te absoluisse in alios quinquā=
ginta Jura sunt q̄ non absoluit te. nec
valet C. si aduerrem Judi. l. si ex testa.
De excepeione doli. l. Item quia

Glo. dicit q̄ si pronuncietur sentēcia ex
equenda necnō q̄ potest appellari ff. de
appella. l. ab executore qđ est notādum
Glo. est q̄ testator potest prohibere di
uisionem fieri. C. conū. diuidum. l. si.

Si delegatus a p̄ncipe / excedat modū
expensarum. p̄ses p̄uincie potest ip
sum compellere vt non excedat modū
et non recipiat vltra modum vt in auct̄
vt Judi. sine quoquo. suffra. §. volumus
Tex. est q̄ si ego sum tibi obligatus ad
soluendum centum certa die cum fideius
soribus et proroges michi diem q̄ fide
iussores sunt liberati. C. loca. l. si cum er
mes ff. de arbi. l. labeo. in fine

Si dominus alicuius castri vexet subiec
tum vniuersitatis / castri potest suscipe
re defensionē vt est tex. C. de metal. l. de
Glo. dicit q̄ emphite uotum. li. xij^o
ota nō potest rem alienare sine cōsensu
domini locare tamē potest vsqz ad centū
annos ff. de. le. ij. l. codicillos. §. Infulaz
Glo. dicit q̄ si ego me constituam solu
torem. id qđ ticius debet tibi non prop
ter hoc ticius est liberatus in auct̄ de fi
deiusso. in p̄n

Tex. est q̄ de derelictis potest recipi in
strum. ff. p̄ derelic. l. si. ff. de. le. in. l. p̄a
Glo. dicit q̄ si in mari philo. §. p̄positis
tus cōfiteatur recepisse dotē in fraude
creditorū q̄ non valet talis cōfessio. C.
qui potio. in pig. ha. l. aliduis. §. si
Glo. dicit q̄ si animal alicuius ingredi
atur pascuum alterius et sine culpa q̄
habet locum actio de pascu. ff. de prez
scrip. ver. l. q̄ seruandarum. §. si
Tex. est q̄ crimina possunt probari. C.
quorū appella non recipi. l. n. et est glo.
C. ad legem. acquil. l. qui negantem
Promisi alicui centum trālegi amplius
non petere sub pena volo aliquam rem
iphus retinere nūquid cōmittatur pena
tex. est q̄ sic ff. rem. ratā haberi. l. ampli
us in fine et l. quod cum tutore in fi.
Tex. est q̄ si iudex prohibuerit aliena
tionem et res alienetur q̄ talis phibitio
facit alienationē non valere. ff. qui r
aqui. l. p̄pexit cum l. illis. in glo. alle.
Ticius confessus est se recepisse coram
testibus a me centuz qd̄ non fecerat ste
tit per bienniū nūquid per lapsum bien
niū est consolodita actio tex. est q̄ non

ff. de acti. et obli. l. ne figura. literarum

C. si cer. pe. l. si non fugam

Tex. est q̄ quis venditor dicat emptori
se nolle teneri de emptione q̄ nichilo
minus tenet ff. de acti. emp. l. emptores

Casus est q̄ si aliquis recedat de curia
sine licencia iudicis q̄ debet puniri C. de
decurio. l. si quis de curio

Si emphiteota vendat rem sine consen
su domini et non tradat nūquid commit
titur g. o. est q̄ non ff. de verbo signi l.

Tex. est q̄ si ego faciam alienatam
aliquem iurare sciens q̄ ipse de iurabit
si ipse iurans faciat contra ipse non vide
tur p̄ iurus sed ego qui feci ipsum iurare
ut in auct. sciens nō solum si fide coll.
p. v. c. c. medium

Nota. l. spurius ff. unde cognat. ex hac
parte vbi est glo. q̄ filii naturales ex di
ueris patribus ex vna tamen matre sibi
succeedunt ab intestato Secus si ex diuer
sis matribus et vno tamen patre non
Glo. est q̄ renunciatio fac. succeedunt
tamen p̄ iuratur ad arbitriū boni viri nō
valz. ff. si agrimestor in. l. in. §. i. super. v.
dedit l. p̄ l. C. de arbi. §. i. Nam ex isto

bono futuro non potest renunciari vt ff.
Glo. est q̄ ille q̄ fre de pac. l. si vnus
git securitatem. tenetur. lege. Julia ma
ieltatis. l. i. in pn. ff. ad. l. iuli. maiel.

Casus est q̄ si pupillus contraxit vel fe
cit aliquam auctoritatē si restituitur et
ille ex hoc lesus est potest agere contra
tutores C. de succe. patmo. l. i. de annuo.
et tribu. l. obstetricem

Casus est q̄ mulier secundo nubens in
fra annum luctus priuatur a successione
filij C. de secun. nup. l. i. in fi. ff. ad ters
cullia. l. n̄. mulier

Tex. est q̄ si iudex pronūciat se non esse
iudicem. q̄ nichilomin⁹ potest sup expē
lis iudicare C. de re. mili. l. tam collecta
Glo. est q̄ si maritus conera li. xij.
bat secundas nupcias infra annum non
est infamis. ff. de h̄is. qui vt indig. l.
aufferatur in pl̄t. glo.

Tex. est cum glo. q̄ fideiussor cōueniēd⁹
est in ap̄o loco. ff. rem pupil. sal. fo. l. fi.

Tex. est q̄ si aliquis pater donauerit fi
lio inter viuos nichilomin⁹ debet habe
re legitimam p̄ter donationem C. de in
offi. testa. l. si quādo. §. generalr in glo.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

Tex. est q̄ in actibus qui sūt in iudi-
cis non requiruntur testes. C. de testa.
l. scim⁹. C. de dona. l. in donationibus et
non sunt plures in mundo

Glo. est q̄ Iudex potest facere pelama-
tionem. si quis capiat tales dabit sibi cē-
tum C. qui ad liber. pela. non licet. l. n.
Sed nūq̄d si non potest capi potest occidi
due. ll. dicunt q̄ sic C. de hñs qui ad ec-
cle. cōfugi. l. in. et quādo lice. se. sine iudi.

Tex. allegatur q̄ si licen. vendi. l. i.
baro vendat castrum subdito q̄ subditi
non tenentur obedire ei In auct. de des-
fen. ciui. §. audiēt coll. in. ff. de fideicō.

Tex. est q̄ arbiter po. liber. l. in vicus
test recipere salarium a partibus C. de
proxi. sacro. l. tri. l. in sacris. la. gran. §.
sed si apud arbitrium. l. in. §. si messor.

Tex. est q̄ si Iudex pu. ff. si in regun-
matur tāq̄ penam quam deberet q̄ ipse
debet pati penam quā condēpnāus de-
beret C. ad. l. Juli. de. vi. pu. l. si. qd̄ est

notandum quia vi² conscius criminis C.
de cōmez. et merca. l. nō solū. in auct. seui
non solum §. i. v. sciente Iudice coll. v.
Et econtra si pumat non puniendum

punitur capitaliter ff. ad. l. Juli. repe.
l. punitur in fi.

Textus est q̄ si testis non citatus depo-
nit non valz eius testimonium. C. de te-
sti. l. si quando ex. de testi in nomine domi.

Tex. est q̄ si plures agunt contra vnū
compelluntur dare procuratorē in auct.
de questio. coll. vi. §. si duo forsan. C. de
pecu. l. qui causam. ff. de edili. edic. l. q̄
si nolit. §. si plures.

Tex. est q̄ homines qui nichil habent
et viuunt et non opantur et sunt validi
respublica potest eos cōpellere ad opan-
dum Et si nolunt opari expellantur de ci-
uitate vt In auct. de questio. §. si vero cri-
men al. si vero aliquis voluerit coll. vii.

Tex. q̄ seruiens non potest aliquem cit-
tare sine precepto Iudicis et si facit pu-
nitur in auct. de questio. §. si vero aliqui
Tex. est q̄ appellatio debet coll. vii.
insinuari infra duos menses in auct. de
Judi. §. appellationes coll. vi.

Glo. est q̄ sicut est remissa solemnitatis
testandi patri qui testatur inter liberos
Sic e contra est remissa liberis si testen-
tur inter parentes In auct.

De testa. impfec. in rubri. coll. viij.

Tex. est q̄ subiectus ratioe iuris dictōis
tenetur sequi dominum per xxx. dies et
spensis p̄rijs ff. de re mili. l. tam colla
terales. §. sin autem

Tex. allegatur q̄ a grauaminibus infe
rendis quis potest appellare in auct. de
colla. §. sin autem coll. ij.

Tex. est q̄ reuocata donatiōe causa mor
tis donatarius non facit fructus suos ff.
de contra. tabu. l. cum quis.

Glo. est q̄ si mulier contrahat sciens q̄
filius natus ex p̄mo matrimonio debz di
mittere legitimam et vltra tantū q̄ tuz
dedit secundo viro non valz In auct. de
nup. §. optime coll. iij.

Tex. est q̄ ille qui ineptum libellum de
dit contra aliquem debz ad expensas rei
condempnari. C. de epis. et cie. l. om̄s q̄
§. si vero. C. de p̄ui. fisci. l. si. li. xij.

Domesticus vel familiaris non potest
ferre testimonium C. de testi. l. ij. veruz
de h̄is que fuerunt gesta postq̄ fuit do
mesticus sed de h̄is que fuerunt gesta
anteq̄ esset domesticus sic ff. de questi.
l. i. §. eum

Tex. est q̄ dictum vnius testis non est
sufficiens ad questionandum aliquem ff.
de questio. l. maritus glo. tamen est con
traria C. ad. l. iulia. maiesta. l. ij. ff. de do
te prele. l. theopopus

Tex. est q̄ sine cause cognitione non est
possessio alicui auferenda C. de iure fi
sci. l. defensionis facultas in pn. de bo.

Glo. est q̄ consuetudo qua vaca. l. fi
cauetur q̄ pro homicidio imponatur pe
na pecuniaria tenet ff. de re. iudi. l. nec

Tex. est q̄ notarius ha. ex precario
bet se subscribere in instrumento al. non
valet vt. C. de conue. fi. debi. l. fi C. de nō
numera pecu. l. in contractibus

Tex. allegatur q̄ vbi pnceps facit ali
quem officiarium sic dicendo q̄ diu pla
cuerit nostre voluntati q̄ reputatur p
perpetuis ff. de execu. tu. l. iuris peritus de
cura. et rationi. l. vbi finita in prim.

Glo. est q̄ sicut victus victori. debet in
expēsis condemnari. sic ille qui detulit
iuramentum C. de re. cre. et iure. iuran.
l. generaliter super vbo alteri.

Tex. est q̄ si pater bona filiorum quorū

est legitimus administrato dilapidet q̄
filius possit petere bona licet alias non
possit ff. solu. ma. l. si cum dotez. §. hoc
autem tempore glo. ff. que in frau. cre.
l. pater

Tex. est q̄ si pater expendat aliqua pro
filio. patre mortuo alij filij non possunt
hec in legitimam cōpensare nisi hoc pa
ter in vita dixerit ff. de mune. et hone.
l. et qui originem. §. si

Tex. est q̄ si testis reuelet parti id qd̄
deposuit tenetur pena falli. ff. de testi. l.
qui falsa. ff. de fal. l. eo3

Textus est q̄ iudex debet dare sacerdoti
condempnatum vt confiteatur C. de epi
sco. audi. l. archigeronte cum glo.

Textus est q̄ si res vendat̄ cum pacz
to adiectionis in diem si postea existat
adiectio si q̄ alius plus detulit a domio
q̄ fructus interim ad primum emptorē
pertinebunt ff. de Jure fisci l. si. ec. prim.

Glo. est q̄ iuramentum veritatis non
debet amplius q̄ semel prestari ff. de
damp. infec. l. qui bona §. si quis stipu
latus. ij. q. i. c. longinquitatem glo. sup

v. veritatis Idem dicas de vassallo q̄
semel iuravit domino suo pro se et suis
vt notat henricus In c. veritatis et in
auct. Iururandum §. et equi⁹
Lex. sunt q̄ Iudex grauamē ab ipso ap
positum potest reuocare. C. de acti. l. iij.
quo. et quan. Ju. l. si vt proponis meli⁹
us ex. de appel. li. vi. c. si a Iudice
Debitor qui omnia bona presencā et fu
tura obligat et diuersis bona sua vend⁹
Et ego volo agere contra vnum detens
torem bonorum Ipse dicit q̄ agat con
tra ipsum pro parte et contra detentor
em pro alijs nūquid ad hoc sum cōpel
lendus. nō vt ff. de Iure fi. l. in hīs. C.
communia. de le. l. ij. in fi. C. de debi. ciui. l.
ij. li. xi. Est enim casus. C. si vn⁹ ex plu
ri. here. l. ij. de hoc vide. l. prosecucōne et
auct. ibi positum. C. de pig.
Leges sunt q̄ ex sola existenciā sui her
edis valent legata et fidei commissa lic
et non se immisceant hereditati ff. ad
trebellia l. ita tamen. §. si pater filium ff.
de fideico. liber l. cum qua. §. si quis et
est glo.

ff. de priuile. cre. l. pater circa prim.
Lex est q̄ si debitor bonis cesserit et bo
na fuerunt vendita actionesq̄ cōpetes
bant primitus debitori nūc competunt
actōri bonorum ff. de eu. bo. dari l. si. se
cundum vnam positionem glo.
Glo. dicit q̄ quis non potest conueniri
in loco originis. ff. ad municipa. l. assūp
to et. l. in sola C. de mune. et origi. l. i. si
cet in contrariū sint casus ff. de vbo. fig.
l. prouiciales in auct. vt disse. iudi. lice.
Glo. dicit q̄ magis credis ha. §. i.
tur duobus testibus affirmatiuā asseren
tibus q̄ decem negatiuam asserentibus
ff. de arbi. l. diem proferre §. sed et si
Glo. est q̄ in causa dotis procedendum
est de plano. ff. solu. ma. l. i. et die vt ibi
Glo. est q̄ maritus tenetur alimentare
prorem a qua nullam dotem habuit
Glo. est q̄ si ego mando ticio q̄ p̄ que
michi debet tibi soluat nam p̄pter hoc
poterit agere contra ipsum ff. de noua.
l. si debitorem ff. de solu. l. penul. §. filia
Glo. est q̄ si maritus in exordinaris
fuerit cōfessus in instrumēto dotis se re

cepisse totum poterit excipere de non nu
me. pecu. de dote Sed si postea in alio in
strumento fuerit confessus non potest ex
cipere C. de do. cau. et non nume. in l. fi.
Leges sunt q̄ seruientes tenentur por
tare baculum al. non creditur eis C. de
Fabricen. l. stigmata de aque duc. l. p̄t
Bene debes michi cen= §. vniuersos
tum non possum probare nec per testes
nec per instrumentuz qualiter poteris ea
probare. Redditur cautela. q̄ scribam
epistolam talem. Noueris q̄ ego debes
tibi decem et tu debes michi centum Nam
si tu ex illa scriptura petas decem poteris
ro probare ex eadem q̄ tu debes michi
centum Nam ex quo probasti p̄ te litte
ram et contra te videaris a me probasse
vt est tex. cum glo. ff. de poss. l. p̄ ab illica
Glo. est q̄ licet emp §. Lucius in n̄.
tor in causa p̄ncipali non denunciauerit
venditori q̄ cum defēderet potest in
causa appellationis denunciae ff. de eue.
Tex. est q̄ licet pater l. si rem §. si
naturalis et legitimus teneatur dotare
filiam non tamen pater naturalis tantuz

ff. de le. iij. l. uxorem. §. pater naturalis
Nota q̄ Judici ordina^o suspecto debet
adiungi alius. C. de Judi. l. aptissimi ita
aduocato si suspecto debet adiungi ali^o vt
in auct. de trien. et semis. §. si q̄d coll. iij.
Nota sicut Judex facit litem suam male
iudicando in sti de ob. que ex q̄i delie. na
scuntur ff. de Judi. l. si filius fa. ff. de ob
li. que ex q̄i delie. nascun. C. de pac. l. in
conscribendo et ff. si messor fal. mo. dixit.
l. si. C. de magis. que li. x^o. Et sic nota in
conscribendo vt nota. C. de nume. et ac
tu. l. ij. li. xij^o.

Nota q̄ sicut Judex facit litem suā ma
le iudicando vt dixi. ita et arbiter male
pronunciando facit litem suam vt nō.
In sti de obli. que ex quali delie. nascun.
circa p̄ncipi. super ver. litem. et est etiaz
C. de pac. l. p̄lt in fine.

Nota q̄ licet Judex ordinarius non pos
sit esse arbiter in causa que coram ipso
vertitur ff. de arbi. l. sed et in seruuz. §. si
quis Judex tamen amicabile compozi
tor vel arbitrator esse poterit optime vt
in dicto. §. nō. et in auct. vt disse. in §.

si vero super verbo conuentim
Nota q̄ p̄ debito mulieris nō est faciē
da erecutio in bonis dotalibus vt nō. ff.
de bo. damp. l. quicumq; legibus in fi.
Nota q̄ sicut frater non potest fratrem
accusare vt. C. qui accusare non possunt
l. si magnum sez de crimine capitali. Sic
agnatus agnatum de criminali capite
non poterit accusare vt nō. ff. ad turpilli.
l. i. §. accusationem.
Nota q̄ frater fratri suo vtiliter potes
rit stipulari vt nō. Insti. de sti. suo. et
est additio.
Nota q̄ sicut tutor potest stipulari pu
pillo sic etiam filius tutoris vtiliter pu
pillo poterit stipulari vt est tex. ff. de ad
ministra. tuto. l. quociens ij. Rē.
Nota q̄ si aliquis criminofus intret re
ligionē q̄ nichilominus debz puniri. In
auct. de mona. §. si quis igitur coll. i.
Nota q̄ crimen potest probari per ins
trumenta vt nō. C. ad le. acquil. l. cōtra
negātes ff. ad turpil. l. in senatus in p̄n^o
C. de sena que pro eo quod inter l. vna
super v. subtilitatem

et etiam est textus quorum appella. non
Nota q̄ si promisi alicui recipi. l. ij.
non facere controuersiam super re cum
pena et volo rem retinere modo in pes
nam vt nō. ff. de procura. l. non soluz. §.
si statuas ff. si pars. here. peta. l. permit
tendum in fi. de libe. ho. exiben. l. in. §. si
vero. ff. de excep. rei iudi. l. si. §. latinus
super verbo nouiter ff. de carbo. edic. l. i.
in prim. ff. de ac. re. amo. l. pōpomis in fi.
Nota q̄ ubi agitur per aliquem ad vsu
fructuz habendum q̄ agitur actōne ex
eo cōtractu ex quo habuit vsu. si nūq̄
habuit possessionem tunc agitur confes
sori vt est tex. no. cum glo. in l. in. §. vn
de vi. ff. de vi et. vi arma

Nota q̄ licet alternatio non sit admit
tenda in libello vt est textus cum glo.
In l. pretor edixit §. quod autem p̄tor
cum concor. C. de eden. Ac tamen po
test sic dici peto rem et si non tradit pe
to interesse vt nō. ff. de acti. emp. l. i. in
ij. glo. in fi. secunde questionis et ff. de
verbo. ob. l. ij. §. Item si in testamen
to circa prima.

Et pro istis est casus C. loca in l. cōduc
tores licet glo. videatur notare contra
rium ff. de regu. iur. l. si quis ab alio. §. si
Nota q̄ quando filius fa. vendit rem.
eodem modo tenetur sicut pater fa. ff.
de acti. emp. l. tenetur §. si filius fa. ac ta
men si non possit contra eum fieri execu
tio de presenti tamē cum bona habebit
fiet vt nō. ff. de mmo l. iij. §. sed ultra et
e. ti. l. q̄ si mior §. si seru⁹ sup verbo con
dēpnabit et solu. ma. l. si filio familias
Nota q̄ si aliquis dicitur inique arbitra
ri et sic recurratur ad arbitrium boni vi
ri fit arbiter ultra dimidiam iusti precij
vel verig q̄ illud arbitrio iudicis cōmit
tatur vt nō. insti. de emp. et ven. §. p̄ciū
sup verbo diffinierit
Nota q̄ actio noxalis habz locū in pri
uatis delictis in publicis autem non ha
bet locum noxe dedicio vt est tex. C. de
Nota q̄ si aliquis con noxa. l. penul.
duxit equum ad eundem p̄ decem dietas
et in illis decem dietis iuat p̄ viginti die
etas debet soluere pro viginti vt no. ff.
de fal. l. eos super vbo comeauerit.
Nota q̄ si aliq̄s dixerit tibi. do tibi decē

testaria bladi in tali domo mea v^l ex ta
li domo mea q^d propter hoc ista domo
nō est obligata vt est tex. de annu. lega
l. liberto Si autem dixiss^{et} sup tali do
mo tunc est obligata vt est casus. ff. de
ie. n^o. l. codicillum. §. Instituto et de le.
in^o. l. paulus calimaco. §. si

Nota cautelam q^d si debes creditori tuo
pecuniam cum pignoribus vel p^othe
cis et velis p^ootecas vel pignus absq^z
solutione liberare Recipias ab eodem
adhuc decem vel xx. et p^omittas sibi seu
obliges te in Instrō. et animo nouandi
te soluturum nulla mentione facta pri
orum pignorum et tunc ipso iure libera
tur vt est casus ff. de pig. acti. l. solutum
§. nouata. Et pro hoc facit in eodem ti
tulo. l. si rem alienam. §. satisfactum v.
generaliter et ff. de noua. et dele. l. noua
tione.

Nota q^d in dubio cum fundus extimas
tur videtur ex causa exprimi vt nō. C.
de Iure. do. l. si inter et. l. quotiens et ff.
e. l. plerumq^z et C. de pac. l. exco^ouencōe
Nota q^d vbi duo litigant et vnus est
contumax in aliqua parte litis si ratioz

ne contumacie soluat aliquid. et post
modum ille talis contumax obtinuit in
cau. potest repetere illud quod soluit ra
tione contumacie vt vi. casus ff. de edi.
edic l. cui autem. §. cum redibitur. tamē
contrarium est verum vt videtur. tex. ff.
de pig. ac. l. si pignoris. §. i.

Nota q̄ vendita equa videtur pullus
venditus vt est glo. iūcta cum textu fa
milicis. l. cum pater in prim

Nota q̄ ille qui fraudat fiscum in ques
tibus punitur in quadruplum Ille autē
qui fraudat in querendis punitur in du

Nota concordancias plurium plurium
legum. que in hoc videntur variare. ff.
de pu. vcti. l. si multiplicari circa finem

Nota q̄ agitur actione ex eodem cons
tractu ad eum restituendus vt ff. de usu
fruc. l. quotiens. §. si colono. Et est ca
sus. ff. de contrahē. emp. l. sed excelsus.
§. si fundus. ff. de acti. emp. l. exempto.
§. si quis virginem. et. e. ti. l. si quis ste
rilis. in prim.

Nota q̄ banni appositio prestita cautis
sione vel satisfactione remouetur.

ff. qui satis. co. l. si fideiussor §. si. inf. ff.
de peti. here. l. diuus et nō. ff. de eue. l. mi
Nota q̄ iniuria facta vni noz in prim.
ex socijs itineris alter socius potest age
re vt nō. ff. de iniu. l. item apud labionē
§. abduxisse videtur et ibi glo.

Nota q̄ notarij possunt recipere solari
um pro originali et actis seu p̄ instrō.
in mundū redacto vt est tex. cum glo. C.
de p̄u. agen. in rem. l. si. si. xij. cē. mediū

Nota q̄ si clericus vxoratus cōueniāt
ex aliquo contractu coram iudice secula
ri ita q̄ si sententiā feratur contra ipsū
erit infamis vt actio. cōmo. depo. et si
milibus cum de talibus Iudex secularis
non possit cognoscere az. C. de p̄u. agen.
in rem. l. i. ex eo cum dicit ibidē absurdū

Nota q̄ quis iniustus com̄ est li. xij.
pellitur consulere vt nō. C. de proxi. sa
cro. stri. l. ij. li. xij.

Nota q̄ res ecclesiarum sunt in speciali
et saluagardia et protectiōe vt est tex.
C. de succe. rerum p̄ua. l. vniuersi li. xi.

Nota q̄ exceptio prescriptionis impe
dit litis contestationē vt C. de sen et stu
l. finali circa fi.

Nota q̄ si pater voluit filium monaste-
rium intrare. q̄ ex hoc voto filius obli-
gatur vt nō. C. de agri. et cenſi. l. ne diu-
cius. li. xi. circa p̄. glo. alle. c. monacum

Nota q̄ fructus perceptos xx. q. 1.
de prebenda potest remittere ad here-
dem. vt nō. C. de anno ciui. l. i. li. xi. vide
bar. in l. diuorcio. §. Item si melleſ ff.
ſolu. matri. in l. defuncto de vſufruc.

Nota q̄ si aliquis habet domiciliū tho-
loſe. et habeat aliq̄ bona caturici / et Ju-
dicatur collecta persone pro se posita ca-
racij non estimabatur tholoſe quia tunc
pro ea duobus locis ſolueret collectam
vt nō. C. de nume. et quo lo. l. vna li. x.
Et ibi est ḡ. o. q̄ maritus pro totali p̄-
dio debet ſoluerre collectam.

Nota q̄ pro decreti interpoſitione Jus-
dex in l. debz recipere vt est tex. C. de p̄bi-
curi. l. ſi. in fine li. xi.

Nota que requiruntur in inſtrō. et die q̄
octo que nō. C. de tribu l. generaliter li.
x. et aliqua iſtorum octo numerantur. C.
de apo. publi. l. mli et aurū qui enumerant̄
plenius in dicta. l. generali

Nota q̄ pro delictis commiſſis ratione

confiscacōis nō potest recipere bona vt
nō. C. de bo. vacan. l. i. li. x^o.

Nota q̄ vasallus habet feudum pro do
mino pro quo facit sibi homagium de
monstraz vt nō. C. q̄n et qui quaz. pars
li. x^o. de le. ij. l. i. in exigendum al. §. super
vbo. irrita fide et in feu. de p̄bi. feudi. a
liena per fredericum. c. Impialem. §. il
lud et hoc facit glo. ff. de acti. emp. l. ti

Item nota q̄ si aliquis se eius in n^o.
suspēdat metu criminis bona non confiscā
tur hodie autem bona dampnatoruz vt
nō. C. de iure fisci. l. fi. in fine li. x^o.

Nota q̄ consuetudo dat iurisdictionē vt
nō. C. de emancipa. libe. l. i. et finali. Et
est tex. C. de diuer. offi. l. viros. li. x^o.

Nota q̄ si aliq̄z rusticus qui iuit in aliq̄ lo
co ad ferēdum testimoniu veniat eques
q̄ non debet sibi tradi expēsa facta pro
eō vt nō. ff. man. l. Idēqz. §. idē labeo.

Nota q̄ coniugato filio possunt denega
ri alimenta. vt. C. de alen. libe. l. fi.

Nota q̄ domin⁹ castri potest facere sta
tutum q̄ nullus emat victualia vsqz ad
talem horam. vt nō. C. de nūdi. l. ij.

Nota q̄ filius non potest accusare mar

Item de falso tamen Iudex ex offō suo.
potest eam punire. vt nō. C. de fal.
Nota q̄liter fiat executio in alternatiua
obligatione vt ff. de vbo. ob. l. eum qui
certarū Vnde licitum est sibi variare vt
dicta. l. cum ex hoc ver. vsqueq̄ conueni
atur actione iudicati Nam postq̄ conue
tus fuerit actione iudicati non potest va
riare si in vnam rem fuerit condēpnatus
dare et est admomtus vt dicit glo. ff. de
peti. here. l. Item veniunt. §. idem recte
Nota q̄ si testator fecerit pluā legata
inter q̄ vxori legaueat si postmodū dicat
q̄ vult q̄ omnia legata duplicētur Nā
ap̄ h̄ videt̄ voluisse q̄ dos duplicetur
vt est tex. ff. de le. ii. l. lucius in magna
Nota q̄ vbi aliq̄s se §. impuberem
obligat tāq̄ fideiussor sumit̄ q̄ videt̄ ob
ligatus p̄ toto debito qd̄ debebat vt ff.
de fideiussō. l. si quis pro eo. §. si nūmos.
Itē nō. q̄ marit⁹ non potest condēpnāi
nisi inq̄tum facere potest vt est tex. de
re. iudi. l. nūcium. cum. l. sequenti Vnde
si sit talis qui possit operari et opere suo
possit victum lucrari nichil debet sibi re
mitti vt nō. ff. solu. ma. l. si maritus.

Nota q̄ si sit controuersia inter dominū
et subditum. Iudex domi agnoscere nō
debebit. quia graue esset sibi cum domi
no vel subiecto domini litigare. vt nō. ff.
de offi. preli. l. senatus. Et videtur no-
tari in auct. vt hñ qui obli. phi. mi. §.
vt autē non demus super verbo hostez
Nota q̄ mulier vel mior admittitur ad
allegandum causas absentie vt nō. ff. de
pro cura. l. huus q̄qz. §. publice in fi. glo
Nota q̄ si ego fideiussi p̄ aliquo qui de-
bet recipere pecuniaz a ticio. si anteq̄ ti-
cius numeret sibi denunciem q̄ pecuni-
am non tradat quia forte factus est non
soluendo si postmodum numeret non te-
neō. ut nō. C. de procura. l. ticius et de fi-
deiusso. l. si fideiussor creditori
Nota q̄ si ego scripsi debituz. si postmo-
dum soluam conditione indebiti repete-
re potero vt ff. Rem ratam ha. l. si.
Nota q̄ si alicui causa simpliciter sit cō-
missa non videtur cōmissa sententia sed
solum cause cognitio vt nō. ff. de procu-
ra. l. procuratorem.
Nota q̄ si fuerit aliqua causa delegata
et anteq̄ lis coram isto delegato conte-

Actur delegans fuerit mortuus si dele-
gatus ignorans procedat in cā non va-
lebit processus. vt nōt ff. si cer. pe. l. ei⁹
qui in pūcia cē. prim. sup. verbo igno
Nota q̄ si ego soluo debituz rasset
scienter licet non possim repetere condi-
tione indebiti. l. i. tamen p̄ conditionē si
ne causa optime repetē possum. vt nō. ff.
man. l. si fideiussor. §. in omnibus Et nō.
aliq̄ tulum ff. de condi. et demonstra. l.
ticio. fundus si in aliam

Nota q̄ non est licitū michi deierare p̄
solutione alterius vt in decre. xxii. q. ii. c.
i. et c. ne quis arbitretur.

Nota q̄ si vnus de fratribus habentibus
bona patris ex dote vxoris sue aliqd̄ ac-
quisierit non tenetur conferre vt est tex
ff. pro so. l. cum duobus. §. si fratres. al.
est. l. p̄ se et in feud. de duo. Fra. de nouo
benef. inuesti. c. vno Et ibi est tex. Qd̄ si
acquirat aliq̄ de bonis cōmūibus q̄ illa
non habeat cōicare nisi cōmūi nomine

Nota q̄ p̄curator constituz emissit
tus per aliquem in aliq̄ causa si lit̄ con-
test. constituēs moriat̄ nichilomi⁹ pote-
rit p̄curator lites finire vt nō. C. de adz

ministra tuto. l. si. §. i. sup. vbo procurator
Tamen secus esset si lis esset integra. vt
ff. de acqui. here. l. qui seruum. §. si quis
alicui insti. man. §. penul. ff. de proba. l.
Nota q̄ testatō potest p̄ post litem
mittere legatario q̄ legata p̄pria aucto
ritate recipiat vt nō. ff. de le. n. l. ticia. §.
Nota q̄ licet in cā criminali lucius
non admittat̄ p̄curator vt in l. penul. §.
ad crimē ff. de pu. u. di. Tamē si sit cā ap
pellacōis optime potest vt nō. in decre.
Nota q̄ si fuerit corā n. q. vi. c. si qm̄
aliquo Iudice cautio p̄stita desistēdo in
iudiciū quādo non potest recusari vt nō.
in auct. de exhi. et introre. §. illud sup. v
Nō. q̄ licet ante vbo caueōis coll. v.
lit̄ cōtestationez q̄s debeat recusare Ju
dicē vt. C. de iudi. l. aptissimi tamē ex no
ua causa supueniēti ipsū optime potero
recusare vt nō. C. de cōsor. eiusdē lit̄ l. ij.
Nota q̄ licet proximior non debeat in
teruenire in causa criminali tamen si in
teruenit et causā duxerit bene tenet p̄ces
sus vt nō. C. de adulte. l. q̄uis in p̄n.
Nota q̄ restitucō in integroz potest op
poni per mod̄ excommunicacōis vt nō.
ff. de Jure iuran. l. nam postea. §. si mios

8
ff. ex qui. cau. maio. l. necno. §. exēplo.
contra quas glo. videtur textus ff. de ex
Nota q̄ si mulier cep. l. exceptiōes
detulit Iusurādū viro et ip̄e iuravit q̄
non erat eius vxor postmodū si possit ap
parere de cōtrario postea Et hoc quod
dixi in matrimonio h̄z locū in causa mo
nach. a. cōmis si mōch⁹ iuret se nō esse mo
nachum et hec omnia nō. ff. de iure do.
l. in. §. i. super verbo agitur

Nota q̄ licet in donatione q̄ e. cedit fū
mam quingētorū aureorū req̄rat̄ insinu
atio vt. C. de dona. l. sanctimus. tamen in
donatione q̄ fit bene merito non req̄ritur
vt nō. ff. de dona. l. acquilius regulus et
ibi glo. q̄ licet Iudici nō possit dari qm̄
in. l. repe. tamē si sit bene meritis opti
Nō. q̄ in emācipatiōe me dari possit
requiritur decretū. de nēitate vt est. C.
de offi. p̄si. l. i. Iusti. qui. mo. Jus pa. po.
solui. §. preterea. C. de emā. liber. l. in.

Nota q̄ minor non potest facē procura
torem ad negocia sine auctoritate curas
toris vt ff. rem ra. habe. l. cū minor in p̄n
Nota q̄ si minor conduxit aliquam do
mum et inferat aliqua bona ibi q̄ illa
tacite non sunt obligata

quod si esset maior bene essent obligata
tacite vt nō. ff. de pac. l. Itē cōuēcōes
Nota q̄ si filius petat quantā partes in
quacūq; parte minima non debz audiri vt
C. quan. et a qui. quar. pars in bo. decu.
debe. l. iuncta circa p̄n. et. C. ad. l. fal. l.
ij. licet contrariū videant̄ notari in. l. fi.
Nota q̄ si sponsus te= e. ti. circa p̄n.
neat sponsam in domo sua q̄ lucrat̄ fruc
tus dot̄ quod nō. C. de do. p̄mis. l. ij. licz
contrarium notet̄ ff. de iure do. l. dotis
Nota q̄ si filia nolit contra fructus
here cum illo quem sibi pater elegit dū
tamen sit dignius ea pater potest iuste
eam exheredare vt nō. ff. de spōsa. l. sed
Nota q̄ muicipes pos̄ hec q̄ patris
sunt facere statutum. vt quicūq; intras
uerit vineā vel aliqd̄ fecerit sile soluat
decez vt insti. de iure na. gē. et ci. v. Jus
autē sup̄ verbo vsu. et ff. de capi. dimi. l.
tutelas. C. de noxa. l. ij. ff. de p̄uile. cre. l.
anthocēsum. ff. de Regu. iur. l. nec ex p̄
torio. Nota q̄ Iudex ex off̄o suo pos
test dāe cuātorē boīs alicui. si videat eū
bona dissipareposito q̄ ab aliq̄ non pe
tatur vt nō. ff. de cura. bo. dā. l. ij. cē. p̄n.

1
Nota q̄ debitor qui dōlose bona aliena-
uit et sic factus est non solvendo non li-
beratur cedēdo bonis vt ff. que in frau-
dere l. si. et in auct. de fideiusslo. §. Rex fu-
per v̄bo ceditur colla. i.

Nota q̄ in libello non possunt due acti-
ones simul poni vt nō. ff. de tribu. l. quod
in heredē. §. eligē tamē si actor sit inces-
tus ex facto rei potest duas simul apo-
nere protestādo q̄ ex vna illarū duarū
vult ius suū consequi vt ff. quorū le. l. i.

Nota optimam glo. §. qua actione
qualiter negatiua probetur ff. de iure
pua. l. et hec interdicto in fi. magne glo.
et in auct. de here. et fal. §. si vero absūt
sup v̄bo h̄red et. C. de testa. l. non codi-
cillum. et meli⁹ in c. bone in magno. ep̄.

Nota glo. q̄ si aliq̄s de elec. in glo.
dum habet vxorem. habuit rem cum az
liqua muliere ex qua filium pcreauit si
postmodum vxore sua mortua cōtrahat
cum matre istius filij non propter hoc
iste filius est legitimus p̄ matrimonij
subsequētis vt nō. in l. i. de nup. §. si. sup
verbo interdictum.

Nota q̄ si filius sit preteritus potest re

Stamentum patris dicere nullum al' nō
vt. C. de inoffi. testa. l. si filius

Nota q' si pater est rogatus restituere
hereditatē filio q' pater potest retinere
quartā sicuti quilibet exiens vt est tex.
C. ad trebel. l. Iubemus in n. dicto

Nota q' Iudex vel arbiter non possunt
esse testes de hīs q' acta sūt corā eis vt
nō. C. de arbi. l. n. §. si autem scriptura.

Nota q' in crimie notorio non est dādō
aduocat' accusato. vt est tex. C. de defē

Nota q' fideiussor non de cui. l. p. oia
bet cōueniri anteq' principalis si tamen
principalis sit non soluēdo potest primo
fideiussor cōueniri vt nō. ff. de verbo ob.
l. in dotem ff. si cer. pe. l. si. C. de fideiuf
so auct. pñte et ibi per bar.

Nota q' si ego emi rē vtputa fund. et p
misi q' nō facerē sibi domū sub pena. q'
si postmodū fund. vendo et emptor domū
faciat ego nō teneor nec etiā emptor vt
nō. ff. de alie iudi. mutan. cau. fac. m. l. in

Nota q' in donatione ppter §. opus
nuptias que excedit sumāz quingētorū
aureorū requiritur ininuacō vt est tex.
C. de dona ante nup. l. si. ec. si.

Nota q̄ sicut si debebā tibi certa die pe-
cuniam et ante petā duplicātur inducie
Ita etiam si debeā sub cōdicōe duplicā-
tur inducie si ante petā vt nō. ff. si cer. pe.
m. l. si pecuniā m. fi. et ff. de pig. l. grege.
Nota si duo fideiuf. §. sub cōditiōe
serūt pro aliq̄ recipiēti pecūias mutuo
si postmodū iste principal' mittat pecuni-
am vni fideiussori si creditō agat contra
illum qui pecuniā non habuit quia for-
te principalis debitor non erat presens
potest opponē q̄ agat contra illuz. qui
habuit pecuniā vt nō. ff. coma. l. querit̄
sup v̄bo absolui Et est glo. additionalis
Nota q̄ fiscus habz tacitas p̄pothecas
in bonis delinquētis vt videtur notabilis
lis glo. ff. de pac. l. rescriptū circa prim.
super verbo p̄pothecas: licet cōtrarium
notet glo. q̄ communē reprobat̄ de pe.
Nota q̄ si ego agā con. fis. cre. l. vna
tra aliquē et q̄dā qui non erat p̄curator
compeat p̄ ipso et ego exapias q̄ ipse
non habeat mandatum si iudex p̄nunciat
et ipsum fore procuratorem q̄ reuera
non erat procell⁹ factus cum eo nō va-
let vt videtur tex. ff. quod cum fal. tu.

act. lit. l. i. §. Idem pōponius al. est p se
Nota q̄ si pat̄ pmittat filio donare cau
sa mortis tamē si donet patri vel suo ip
sius patris nō valz vt nō. ff. de ac. tu. l. i.

Nota q̄ si sum citatus coram aliquo Ju
dice et forte sum impeditus vi fluminis
vel tempestatis vel aliqua iusta causa
et non possum hec probare debet credi
suo proprio iuramento vt est tex. de ex
cusa. tuto. l. scire oportet lit cum quis

Nota q̄ delinquēs pro q̄cumqz delicto
non debet extrahi ab ecclesia nisi p cer
tis cōmibus vt nō. C. de hīs q̄ ad eccle.
confu. l. in. licet contrariū. nō. q̄ ymo p
quocūqz vt in auct. de man. p̄n. §. neqz
autem homicidas.

Nota q̄ si aliq̄s fecit secundū terminūz
in quo nullā mentionē fecit de p̄mo. q̄
nichilominz legata facta in p̄mo viden
tur reuōta vt ff. si in p̄i q̄ per. le. falci.
l. in. §. si legat⁹ No q̄ executor nō ha
bet necē tenē de bene distribuēdis. boīs
vt est tex. si cui pl⁹ q̄ ple. fa. l. diuus

Nota q̄ consuetudo ciuitatis debet ser
uari in caltris ac locis circumuicinis vt
ff. de postu. l. ex ea et est textus cum

glo. in auct. qui mo na effi. in. §. si quis
igitur coll. viij.

Nota qd si aliquis habet studentem pa-
risius. et meriti causa vitandi filium et ali-
quis illic conueniat cum quia patria est
comunis sicut roma habet ius reuocandi
di domuz. vt no. ff. de iudi. l. i. in fine glo.

Nota qd si aliquis fecit citari coram de-
legato principis. et locus principis et lo-
cus vbi debeo comparere est periculosus
michi quia forte in illo loco tute venis-
re non audeo propter inimicos meos co-
ram eo non debeo comparere vt no. ff. ex
qui cau. l. iij. in fi. ff. ad tur. l. de etate vbi
est similis glo. pro quo facit ff. de lega.
l. sciendum §. si excusaco et ex. de rescip.
e. Statutis li. vi. et ex. vt lit. contest. c.

Nota qd de iure civili deci ad sedem
ma bladi agnorum debentur. nec sacer-
dos tenetur recipere agnum pro decima
infra mouem dies vt no. ff. de vbo. ob. l.
Stipulatio ista. §. inter cetera

Nota glo. in §. qd obre al est v. in auct.
de te et ea que parit coll. iij. Qd filius
habet de bonis patris vltra legitimam
et vltra velle patris sed illa loquitur in

casu speciali Et sic est idē to^m in contra-
rium in auct. de defen. ciuita. §. iudicioꝝ
colla. in. q̄ victor litis condēpnat vic-
to in expēsis Sed regulare est contra in
l. apperandū. §. in auct. C. de iudi. Sed
quādo q̄libet actō est reus in culpa litis
est neuter condēpnandus in expēn.

Tex. est q̄ crimē falsi est crimē capitale
Nō. q̄ si pupill⁹ decedat sine herede q̄
tutō succedit tāq̄ primior et non fiscus
vt nō. ff. de regu. iur. l. qd̄ tutela. cō. fi.

Casus est q̄ licz sis michi obligatō ad
rem et partē michi solius q̄ adhuc in li-
bello. possēt totū petere ff. de solu. l. isti.

Glo. est q̄ quis auct. pulatus in fi-
toritate ap̄ria furē cape potest ff. de fur
l. interdictum. §. qui furē.

Glo. est q̄ clericus in enormi delicto po-
test puniri p̄ iudicem secularē. et hoc in
bons in p̄sona autē sua ep̄o puniendus
est. C. de epi. audi. l. aditos.

Glo. est q̄ si filius prouocat patrem ad
iram est exheredandus in sti. de adop. §.
naturaliter quod est notandum.

Casus est q̄ si accusando aliquē de ges-
nere meo cui sum primior ab intestato

possi, succedere ff. vnde cog. l. cognatis
Glo. est qd homines robusti non debent
petere elemosinam. ne debilibus pa-
nem auferat. C. de men. vali. li. x. bal. in
rubrica li. xi. glo. alle. cum concor. C. de
questo. c. p. et v. q. v. c. non omes. lxx.
di. c. i. Vnde dicit ipsa glo. sup matho iu-
stus feceris si iniuste petentem correpe-
ris qd si ei dederis. Nota contra illos q
ponunt he. ba. in pedibus et tibis vt appa-
reant infirmi de metha. li. ij. l. i. in glo.
quia tunc demum expese facte in iudicio
posset repetere si obtinuerit vt ff. ma. l. ij.
Glo. est qd si do. electione vt ipse eligat
p. inde est ac si ego elegisse. C. de iudi. l.
aperitissimi in fi. Nota casu. c. pati ex. de
ap. qd simplici assertioni fuentis statur
si dicat qd ipe citauit t. qd est speciale
Casus est qd dos data in pua pecunia no
debt reddi p. marituz. soluto mat. moio in
pua ymo. in bona vt no. ff. de. in do. l. res
et ex. de sen. c. olim in glo. Et est casus in
glo. qd possunt testari.

Glo. est qd si aduocatus vnius partis no
sit satisfactus de salario suo. qd possit di-
mittre parte et esse cum aduerario suo

aduersario suo. C. de aduo. fiscali. c. fi.
Casus est q̄ seruentes et p̄sonete ante
q̄ ad tale officium actendant teneantur
dare fideiussores et satis dare rem publi-
cam saluam fore vt. C. de p̄sone. l. p̄so.
Glo. est q̄ res ciuitatis de nete li. xi.
bent diuidi et tantuz debet habere paup̄
sicut diues et econtra ff. finiu regun. l.
de meo in prima glo.

Nota q̄ si aliqs seruiens qui vult auf-
ferre aima sibi q̄ resistens debet puniri
capitaliter vt. C. de h̄is qui ad eccle.
confu. l. in. c. fi. ar. C. vt lice. sic Judi. l.
Glo. est q̄ vnus de cō opprimendoz
silibus possit agē et conueniri. C. si vn⁹
ex pluri. m. l. i. §. fi. glo. tamen illa con-
traria. C. de decurio. l. p̄curator li. x. S;̄
dic q̄ absentibz vnus potest agere alijs
autem presentibz non. Pro concor. est
glo. in simili. C. de confor. eiusdem li. l.
finali super verbo potest.

Alle. glo. q̄ si filius instituat̄ per ali-
quem q̄ ille potest prohibere et patres
omnino priuare q̄ ex illis bonis nō ha-
beat legitimam suam quod est notādum
vt in auct. vt lice. ma. et am. coll. viij.

in principio super verbo precipiunt in fi
Tex. cum glo. q. offi ne magne glo.
ciarius regius vel pncipis non debet ve
nire seu hospitare in domo alicuius pri
uati. sed vbi est domus Regis. C. de offi.
rec. puici. l. finali. Et e ratio vt meli⁹ edi
ficia regia faciāt reparare vt ibi dicit tex.
Tertus allegat cum glo. q. minor pos
sit ferre testimonium in causa criminali
si aliter probare non possit licet de calūp
nia iurare non possit. C. de here. l. quo
mā in fi. Et ita nō. glo. C. de eden. l. ij. su
per verbo exhiberi. Nota bonam cau
telam constituendo procuratorem in iu
dicio Si constituas alium non faciendo
mentionem de primo primus erit tacite
reuocatus ita q. iste secundus si compa
reat semel in illa causa tantuz. et postea
compareat primus vsq. ad sententiam
non valebunt acta per ipsū facta vt est
ex. ff. de pcura. l. si qs cum pcuratorem

Expliciunt Casus speciales do
mini Amanelli de clāis aquis
legum excellentissimi.

Incipiunt Textus et glose singulas
res et speciales domini bar. bal. ange.
antho. de butri. ange. de areti. et salice
ti secundum ordinem librorum Juris ci
uilis Et primo. Codicis

Primus liber Codicis

Nota quando lex statuit et stat In si
milibus statuendo non facta mentione
de pena seu punicōne puta nemo vadat
de nocte Et non dicit plus tamē contra
faciens punitur ad arbitrium Judicis.
C. de sacro. sanc. eccle. l. nēo martires in
ar^m glo. singlaris q̄ non est alibi bald

Nota q̄ habens rem communem potest
ipsam rem de facto sibi diuidere in fi. In
oppositione hugollini. C. de sacro. sanc.
eccle. l. Tubemus in secund

Nota q̄ persona expressa in supplicatio
ne in concessione videtur Repetita tacita
presumptione C. de diuer. rescrip. l. i. et
non est alibi secundum bal.

Nota q̄ preceptum Judicis quod p se
facit parti vel nūcijs q̄ ad cām veniat
est sententia interlocutoriā C. de episco.
et cle. l. cum clericū. sup. vbo sentēciarū

in glo. Similem glo. habes in auct. de li-
tigio. §. ad excludendum coll. viij.

Nota q̄ ipso Jure processus per iudicē
excommunicatum factus est nullus. C.
de iure et fac. igno. l. i. in glo.

Secundus liber. C.

Nota q̄ res que p̄ continuū terminum
seruari non possunt nō dicūt seruādo ser-
uari posse C. si aduersus vfucapionē. l. i.
Idem in. l. fi. in glo. magna in q̄bus cau-
sis in integroz resti, non est necessaria.

Nota q̄ valet p̄missio omium bonoruz
facta seu collata post mortē. C. de pac.
l. fi. in glo. que non est alibi

Nota q̄ exceptio dilatoria obmissa in
causa p̄cipali non potest opponi in cau-
sa appellationis C. de p̄cura. l. ita demū.

Nota q̄ coram arbitro siue Judice or-
dinario debet libello dari in scriptis Et
interrumpitur p̄scriptio sicut coraz or-
dinario C. de arbi. l. p̄t in. §. fi.

Nota q̄ positioni Juris non est respon-
dendum C. de Juramen. calump. l. ij. in
glo. bar. in. l. omnes populi

Nota q̄ sollepmtas que exigitur in cō-
tractu eadem in districtu sez in transac-

tionem que est distractus. l. i. C. si aduer.
transac. in glo. valde notabili et singula
ri Et est textus valde singularis. C. de
predns mino. l. si resoluend. Fran. et bal.
Nota contumaciã nullam haberi in cri
minalibus pro confesso contumace. licet
sit secus in ciuilibus causis. glo. in l. ij. C.
de eden. Bar. tenet contrarium et male
ff. de questi. l. i. nisi istud per statutum
Nota qd remedioꝝ elec. exprimat.
tio est agentis vt. C. de transac. l. cum p
ponas Reuera electio est debetis vt l. ple
rumqz de Jure do. bal.

Nota qd verba nolo venire ad causas ne
dum sunt contumacie designatiua forte
dicta nuncio sed etiam totius Renunciati
ua. C. de pac. l. postq. loci quod est no
tabile bal.

Nota qd qui dominum nominat in iudis
cio debet venire in foro eius qui nomina
tur glo. est C. de hñs qui po. no. bal.

Tercius liber. C.

Nota qd vbi procurator concipit verba
nunc contractus est nullus C. si quis
alte. vel sibi. l. nullum secunduz glo. quã
ibi tenet bar. Et Idẽ in psoneta secundũ

Ja. de are. et profoneta partium non est
nuncius quod nota. bal.

Nota q̄ in criminalibus habet locū ac
tio ad exhibendum vt persona puta Fas
mulus vel domesticus. C. ad exhibi. l. ij. bal.

Nota etiam extra de testi. c. cum causaz
ibi glo. singularis quia Iudicium debet
probari per duos testes bar. bal. salice.

Nota q̄ nomen promissionis a teste p̄s
batum intelligitur de nuda promissione
C. de usu l. i. in glo.

Nota q̄ omnia que requiruntur in caus
se cognitione debent presente parte agi
tari vt in. l. in cause. §. cogita. ff. de mio.
C. si propter pu. pen. l. ij. in glo. super
verbo presente eo.

Nota q̄ per vicinos probat̄ de h̄is que
communiter in vicinia consueuerunt sciri
C. si quan. fiscus vel priua. l. ij. in glo.
angelus et non est alibi

Nota q̄ productio exempli si dico me
perdidisse originale. facit semiplenam p̄
bationem siue probationem ff. de Iure.
iuran. l. admonendi et tangitur de fide.
instru. in glo. l. sicut valde singulari.

Nota q̄ due semiplene p̄bationes etiā

diuersi generis puta vnus testis. Et con-
fessio facta parte presente vel absente
inducit plenam probationē. C. de pba.
l. proprietatis in glo. singulari q̄ non est a
libi bar. in l. admonēdi iux. fi. ff. de iure.

Nota q̄ si iustus habens cāz iuran-
discontinuas perditur tēpore duplicato.
vt in l. cū talis C. de sui. in glo. singulari

Nota q̄ condito ob cāz secūdum bar-
bue datur ad dotē repetendā putatiuaz
quando matrimonio non tenuit est sic p̄
uilegiata sicut si teneret C. de condi. ob.

cau. l. i. in glo. singulari quod est notāduz
Nota q̄ si area non potest habere euen-
tum nisi ex vna parte ipso iure seruitus
non tollendi altius est imposta C. de ser-
ui. l. cum talis. §. si. qui incipit cum autē
que non est alibi

Nota q̄ si aliquis lite non contesta. per-
errorem corā Iudice incōpetēti agendo
postea ex certa scientia ratificat contesti.
nullam C. vbi de crimi. agi. oppor. l. i. in
glo. que non est alibi.

Nota q̄ licet in cōtractu emptiois et
venditionis expresse sit actum q̄ non te-
neatur de euictiōe vendens. q̄ tamen re-

8
euidet a potest conueniri ad precium solum
cum in dubio est si agit ut neuter alteri de
euidetione teneat nullo modo potest ille cum
euidetur portio. habere regressum contra il
lum a quo facta fuit diuisio etiam ad partem
precij C. familiare l. si familie in glo. cir
ca medium. Et illa est in materia euidetio
nis que non est alibi. angelus.

Nota quod donatio inter vivos que a primo non
tenet confirmat morte computat in legitima
C. familiare l. filium que habet secundum
vnam lecturam azo. et non est alibi secundum doct.

Nota an dos computetur in quartam C.
communis utriusque iudi. l. i. Et non est
alibi secundum ange.

Nota quod Iudex potest agnoscere incidit de cau
de que principaliter aditus non potest cogno
scere C. de iudi. l. quies et non est alibi an.

Nota quod cum sententia transit in contrac
tu partis consensientis tenet illi stare quod
pronuncias nullas habeat iurisdictionem
C. etiam utriusque iudi. l. n. bar. singulare.

Nota interpretationem restrictiuam a
iure communi C. de noxa. l. n.

Nota glo. in l. si. C. de iur. doli.

Nota quod donatio facta filiis a patre confirmat

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
cm

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

morte etiam si patris non sit adita hereditas. C. familiar. in glo. l. filie.

Nota qd vagabundus ubicumq; debz habere domicilium in criminalibus. C. ubi de crimi. agi. oppor. l. i. in glo.

Nota quando fides dicatur esse habita de precio. C. de rei vendi. l. in. Similiter glo. et melior que sit in toto corpore Juris in illo puncto.

Nota modos probande possessionis vide C. finium regum l. si quis glo. valde notabilem ibi que frueram non potest Et vide notata in l. ticia de solu. bal.

Judicium debz probari per duos testes C. familiar. l. si. glo. super v. Judicis.

Sequitur quartus liber. C.

Nota qd nūcupat paria ydoneitas fidei iussoris si modo principalis sit multū ydoneus. C. de iure do. l. mulier in glo. singulari super verbo pstitisse quod nōt bal.

Nota qd omnis cessatio tribuitur dolo. vel late culpe. C. de he. tu. l. pater. nota glo. quia facit ad multa

Nota qd matrimoim legitimū postea sibi secutus non legitimat filios incestuosos vel tēpore phibicōis aut ante pgeitos

1
et eodem nunc probat dispensacō. C. de
nup. l. et si qua. glo. aurea et singularis
valde bal. ibi per h^c. l. si. l. speculus et. l.
Nota glo. que nunt q^m imperialis
donatione propter nup. dnium vxoris si
ne traditione transire vt C. de Jure do.
auct. donationem

Nota priuilegia prelacōis. est que dan
tur vxori repetēti nō datur marito agē
ti sine petenti C. de rei vxo. ac. l. circa pn.
glo. singularis quod est nōdignum. bal.
Nota q^d scolaris accipiēs mutuū. in du
bio presumit expēdere. cā sui studij C.
ad sena. consul. mace. l. si. Et nota glo.
que vult q^d pater cogatur per Iudices
ad emendum libros filio Et est glo. fuz
per vbo ptz. et non est alibi. bal. Et noz
ta ibidem q^d Remissio est donatio.

Sequitur quintus liber. C.

Nota q^d vir ex pacto vel alit^r lucrari de
bet dotē. et ante recepat eā sit solutū mi
nus potest tamē repetē vt sibi cōstatuat
et non stetit per eū. C. de dona ante nup.
auct. dos data in glo. si. valde nōbil. cuz
suo textu quia sepius consului. bal.
Nota q^d non valz pactū. lucrande dotis

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

mihi sit simul conceptum super lucranda
donatione propter nuptias C. de pac. cō
uentis auct. equalitas Ray.

Nota glo. singularē que vult q̄ etiam
non teneat donatio. facta per matrem fi
lie q̄ diu viuit maritus suus Idem. q̄ si
in pater C. de rei. vxo. ac. l. si constante.
quam cōiter doc. reprobāt q̄a cessat ra
tio qualiter olim erat prohibita et me
rito sed nichilomin⁹ teneam menti bal.
Nota q̄ tutor q̄ satis dare debz ante satis
datiōez non p̄t res pupilli satis dare vel
gerē nisi ea que sunt tēpore pitura. vel
nullum p̄iudiciū pitura. C. de tuo. et cur
ra. l. si. Et per hanc. l. dicit bar. q̄ sufficit
sciētia tutoris ad transmissionē iuris de
liberādi etiā si non satis dedit cum hec sit
tempe peritura. vel nullū p̄iudiciū pos
set ingerere Et de hoc ibi magnū festū
facit bar. quod nō in glo. singulari que
puleherrimam doctrinā dat inter cōditi
onem ob causaz et sine causa C. de dona.
ante. nup. l. p̄sidi. in glo. bal.

Nota glo. singularem. C. qui petant tu
to. l. in nepotibus q̄ priuacō p̄ter tute
lam non petita om̄ino non trāit ad vlt

teriolem in gradu non petentis sed ha
bet per se textū ff. ad cillepa. l. i. §. si vi
dendum licet bar. ff. qui pe. tu. l. i. tene
at contrarium. et male bal.

Nota q̄ priuilegia prelationis que dā
tur vxori petēti non dantur marito agē
ti siue petenti C. de rei vxo. ac. l. in prim^o
glo. singularis quod est nōdignum bal.
Nota q̄liter res probe ē libera nisi p̄bet
effecta vel obligata p̄ tributis fiscalibus
ar. p. q. i. c. licet Et etiā glo. que est no
tabilis q̄ ecclesia restituitur contra ecc
clesiam q̄a prefertur illa que tractat de
euietando in auct. si inuicē C. de sacro
sanc. eccle. bal.

Nota glo. notabilez q̄ si secularis inua
dat bona ecclesiarum ratione delicti sūt
de foro ecclesie quod est nōbile in auct.
Item nulla cōitas C. de epis. et ele. bal.
Textus est q̄ habentes minores ordi
nes non tenentur ad suscipiendum tute
las. vt m. l. presbiteros. C. de episco. et
ele. bal. quod est multum notabile

Glo. est multum notabilis in. l. angaria
q̄ quotienscumq̄ agitur ad penam que
pena applicatur parti tunc illa

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

dicatur causa civilis Et quando pena ap-
plicat filco tunc causa dicitur criminalis
Glo. est notabil' q' in notorijs nō est ne-
cessarius ordo Judicarius seruari vt in
l.ictus fuitum ff. de hns q' notan. mfa.
Tex. est multum notabilis q' ad ea que
frequentius accidunt iura adaptantur
vt in. l. legau. ff. de liber lega.

Glo. est notabilis in. l. properandum. §.
sin autez reus super verbo audiatur C.
de iudice q' ante litis contest. est locus
missioni ex p^o decreto

Tex. est notabilis q' filij debent habere
legitimam suam sine onere in auct. no-
uissima C. de inoffi. testamen. facit etiaz
in quoniam in prioribus e. ti. glo. dicit q'
corrigitur per auct. et illa glo. est vera
bar. et doc. Et approbata de consuetus
dine licet Richar. de saly. contra.

§. d. q' cessioi bonoz pt renūciari cū iura
mēto io. fa. i auct. ymo de acti. r obli. C

Sextus liber. C.

Nota q' si aliquis non vult vti vsucapi-
one sed p̄scriptione longi tēporis potest
Et est notabile C. de lenis fugi. l. i. secu-
dum ynaz lecturā Nō. singulari licz alie.

res mobiles vfuapiantur non autem p
feribuntur. l. in seuatorum. in qui. cau. ces
set lon. tempo. prescrip.

Nota qd si decedit vxor viro supstite et
filijs omnibus emancipatis ab eo aut ne
potibus vel deinceps vocabitur maritus
in vniuersalibus vsufz bonorum vxoris
vna cum decē. C. de bo. pa. l. si auia et nō
Nō. qd si fili⁹ est in iudicio si est alibi
ne consensu patris. quando extra ordinē
vel iudicis offō. C. qui admi. ad bo. pos.
possunt. l. i. et non est alibi

Nota qd quando ad rem legatāz plures
possunt concurrere. legatarij qd in nullū
recta vi a trāsit domini sed occupātis in
toto domio meli⁹ est cā alijs tamē super
uenientib⁹ facit ptē et sibi minuit lega
tum. p occupacōez sibi q̄litaz C. de cadu.
tollen. l. i. §. vbi autē singlaris est bal.

Nota qd Iudicium dicitur esse dispar in
ter pauperem et debilem et potentē. q̄a
debilis difficiliter reperit probacōes. C.
de car. edic. l. i. glo. notat valde in fi. bal.

Nota qd l. in cōtractib⁹ de non nu. pec.
cause reuocationē confessionis de recep
to non habet locum in vltima volūtatē

C. de fal. cā. l. i. vbi glo. notat valde bal.
Nota tex. q̄ iuramentū heredis potest
feri per procuratores ex causa iusta C.
de Jure deli. l. sanctum. §. si autem. hē
ditas. et facit idem vt inuentario tutorū
statuatur quod est nōdignum

Nota textum singulare q̄ de petitorio
ad possessorium transiri potest quotiens
l. ex causa suspendit ipsum petitorium.
C. de car. edic. l. i.

Nota q̄ dīmun. eracōes monetarum q̄ si
mutata moneta intell̄i de ea que curres
bat tempore litis cōtestationis C. de ser
uis fugi. l. quicūq; glo. vel viginti que
conueit glo. ex. de deci. c. i. bal. vide bar.
in. l. paulus ff. de solu.

Nota q̄ quando hereditas non potest
adiri ex testō propter errorem defuncti
in conuictione persone legata et fideicō
missa. simpliciter relicta debentur adue
nientibus ab intestato C. de fideico. l. eā
quam singularis est secundum lecturam
azo. communiter approbatam.

Nota q̄ ex intlocutoria sententia nasci
tur actio in factum C. de bo. q; libe. l. si
§. necessitatem Et non est alibi

Nota q̄ pat̄ non potest dāe procuratorē
ante lit̄ contest. super rebus filij in q̄bus
habet usufructum. C. de bo. mater. l. i. in
glo. posita super verbo procuratorum
Testator potest reittere tacite Jusypo
thece in testamento C. ut qui ypo lega.
l. ij. in glo. et non est alibi.

Nota q̄ legatum p̄ non scriptum tran
sit ad substitutū vel coniunctū cum one
re relictorum ad pias causas C. de cadu
tol. l. i. §. i. in glo. et non est alibi

Nota q̄ confessio facta in testō parte
presente statim preiudicat non spectato
curfu xxx. dierum quod non presumitur
fieri spe future numeracois et sic limita
tur. l. in cōtractibz de nō nu. pec. glo. est
in. l. addita. legata. C. de fal. cau. adiec.

Nota q̄ si int̄ alternatiuam. l. vel statu
ti ponatur relatiuum diuersitatis substā
cie requirit̄ tamen similitudo eius quod
in relatiuo includit̄ ad premissa C. de ser
u. fugi. l. si fugitiuū in glo. singlarī q̄ inci
pit similiter que facit ad multa bal.

Nota quis dicatur pauper relinquitur
ad arbitrium iudicis C. unde vir et vxor
auct̄. p̄tea glo. valde nō. r̄ facit ad ml̄ta

Nota q̄ quotiens. l. facit mentionez de

probatione nec declarat an debeat esse
plena vel semiplena. Recurrimus ad es-
se qualitatis vt si sit magni preiudicii re-
quiritur plena si parua semiplena C. de
carbo. edic. l. ij. in glo. singulari bal.

Nota q̄ probato legitimo matrimonio
vel q̄ quis ex ea vxore sit natus. licz ip-
sa sit publica metrix. est necia cōsequēcia
sequit̄ illuz natū esse legitimū. C. de car-
edic. l. ij. in glo. nō. ibi quod sequitur vi-
de casum singularem ff. de adul. l. miles

Nota tex. in scriptis §. quapropter
est scriptura priuata et facit in poss^o et
de perse sine alio p̄cium admiclo Nam
secus in petitorio. vt in l. ij. C. de edic.
diui. adri. tollen. in glo. notabili et singu-
lari quod nota et tene menti in v. signa.
Nota notabilem cautelam in fi. bal.
quando est casus in quo non probāt te-
stes. sed sola Instrā. si modo habes tes-
tes pete examinari. ad eternam rei me-
moriam. et in scriptura redigi quia h̄
pro instrūto C. de edic. diui. adri. tol.
l. ij. in glo. nota. in fi.

Nota tex. singularem q̄ in donationibz
que morte cōfirmatur locus est falcidie

¶ ad l. fal. l. in donationibus

Sequitur septimus liber. C.

Nota q̄ si sententia delegati est nulla.
delegans non potest illi cōmittere illas
causam. de nouo terminandam C. de sen-
ten. ex peri. recitari. l. i. in glo. bar.

Nota quare factum datione incertum
Et quare datio certa et quid sit certum
vel incertuz C. de op. liber. l. i. in glo. sin-
gulari est enī menti tenēda q̄a alibi nō ē

Nota q̄ ubi producitur extraordinarie
per filium q̄ non est necessarius consen-
sus patris C. de hīs qui admit. ad bo-
pos. quia talis non habet aduersarium.

Nota expresse per iuramentuz multe de-
clarari possunt C. de iure deli. l. sanctum
§. in computatione pro redemptione C.
de dona. quam nota. bal.

Nota q̄ omnis interlocutoria potest in-
distincte reuocari. C. senten. rescin. non
posse. l. i. glo. singulari in fi.

Nota q̄ licet prodigus rem suam alie-
nare non potest ita certam rem derelin-
quendo ea priuari non potest C. unde vi.
l. si q̄s tantam in glo. magna posita sup
uerbo. earum rerum et non est alibi

Nota q̄ valet confessio facta coram no-
torio iudice absēte C. de libe. cau. l. iube-
mus de hoc in glo. l. si illi⁹ et est sin. bal.
Nota q̄ dilatio reo principali concessa
extenditur ad fideiussores C. de vsu. rei.
iudi. l. i. fi. in fi. bal.

Nota q̄ testator potest p̄thecariam
prohibere ipso iure C. vt in posse. lega.
no. glo. valde nō. et est ad limitationem
l. i. §. cum omni. C. cōmunia de lega.

Nota q̄ ante diem non est obligatio in
ultima voluntate C. de cadu. tollen. l. i.
in principio glo. in vsu cedere valde sin-
gulari Sed secus in contractib⁹ vt in l.
cedere diem ff. de ver. ob. Et ibi nō. bal.

Nota vtruz confessio facta in p̄cessu in
ua'ido defectu accusatorū preiudicet vt
possit condemnari C. de libera. cau. l. in.

Nota q̄ fit accusatio in fi. in fi. glo.
fideiussores iudiciarios sine nouo processu
q̄ cito reus est cōdemnatus C. de vsu.
rei iudi. l. i. fi. in glo. valde singulari q̄ nō

Item q̄ ipsi fideiussores qui soluerunt si-
militer possunt petere excu'ationem cō-
tra reum sine nouo processu bar. ibi iud.
dicato soluendo

Nota q̄ quotiens statuit iuranti semp̄
est iudici iuranduz nec sufficit q̄ notis
C. de libe. cau. l. Julianus in glo. singu-
lari per doc. C. de iure iuran. l. generali-
ter super verbo ipso iudice in glo.

Nota q̄ sufficit productionez instrumē-
torum esse factam tabellioni cause. C. de
appella. l. eos. §. super hijs glo. nō. in v.
summa cum tex. suo

Nota q̄ fiscus puus vbiq̄ dicitur C. de
quadri. p̄scrip. l. i. in glo. que nō est alibi
Nota q̄ intentas directum dominium si
subcumbit potest transuolare ad vtile.
C. de iuge. et ma. l. p̄lt glo. valde singu-
lari et tene menti

Nota q̄ ad grācias factas ab officiis
bus nō teneāt nisi dicāt non obstantibus
tali. l. et tali licet alit̄ non esset opus C.
de sen. et inter. omni iudi. l. mancipia in
glo. que incipit perpetuo bal.

Nota q̄ qui sequitur meretur sequi illū
quem ego seq̄r C. de senten. et inter omni
iudi. l. si. glo. nō. in materia vasalloꝝ bal.
Et tex. videtur notabilis in. l. vema C.
de in. ius bo. iuncta glo.

Nota q̄ ita transit dominiū ex voto vltie

voluntatis sicut ex legato C. de fur. l. si
non dum in glo. singulari. bal.

Nota q̄ in h̄is que sunt facta ex certis
sima ratioe fit int̄tio ad alia C. de fur.
l. si quis seruo in glo. bal. glo. habes in
l. si q̄s id q̄d in p̄n̄ de iuri. om̄i. iudi. bal.

Nota q̄ famuli scolarum non tenentur
pro modicis furtis C. de fur. l. apud. in

Nota q̄ venientes ante glo. si. bal.
terminum non videtur venisse C. qui ad
mi t. ad bo. pos. pos. l. si. in glo. nō. q̄a fa.
ad questōez Vide bar. ff. de verbo. ob. in
illo qui venit post non videtur venisse. l.
quoiam ante klend̄ bal.

Nota q̄ quis videtur confiteri q̄ in illo
ponit glo. singularis C. de libe. cau. l. cū

Nota q̄ sufficit ad produc̄ precium
tionem instrōz esse factā tabellion̄ cau
se C. de appella. l. eos sup h̄is glo. val
de notat in verbo. fūma cum ter. suo poit
bar. in l. si. §. Julianus in questione pro
cedo ulterius

Nota q̄ in vocando fiscum in ius ita sit
petenda vema. sicut si pater vel manus
missor C. de quadri. prescrip. l. bene. a. 30.
nonne glo. singularis

Octuus liber C.

Nota q̄ privilegium prelatiōis de quo loquitur. l. assiduis non habet locum de dote confessata. C. qui potiores in pig nore habeant. l. assiduis et ibi glo. singu laris Et eius exemplum est in glo. sinz gulari in principi C. de dona. ante nup. l. hec vicia nisi nobilitas vxoris prepon derās habet suadere ff. in an. l. credito S. cum qui vxorē ibi secunduz dignitatē

Nota q̄ si heres fideiussoris potest age re ex persona sua rei ven. q̄uis tāq̄ her res teneat C. de eue. l. fi. et nō est alibi

Nota q̄ merces aliūde delate extra ter ritorium possunt portari non obstāte sta tuto de merce. extrahenda vetenti C. de edifi. priua. l. si quis post hanc Et al legatur glo. singularis angelus

Nota q̄ emptor vniuersitatis pro eue ctione rei singularis non agit nec etiā ad sumptus C. de eue. l. i.

Nota verbū pmissioms in scriptura eti am priuata positū si de pecuniam p̄sentia cō stat intell̄ facta stipulatio Et vbi de p̄ sentia non cōstat si aliud non appareat p̄ sumit̄ vt dī^r glo. nō. de cōtractu. fa. l. i.

Nota q̄ consilium ciuitatis ciuitatē rep̄
sentant et illud potest quod ciuitas C. q̄
lit lon. consue. in rubrica in glo. singulari

Nonus liber. C.

Nota q̄ omniū que fiunt in domo vel in
agro meo presumo habere noticiam de
cursu competenti sum in loco domini p̄
positus secus si sum in loco longissimo
C. de fal. mo. l. i. Casus singularis

Nota q̄ si percussus ambulat super ba
eulo suo post triduum. et postea morias
tur non presumitur ex vulnere nec tene
tur vulneratus de occiso C. de emen. ser
uo. l. i. in glo. singulari

Nota q̄ in causa criminali non potest ob
ici exceptio contra procuratorem. etiaz
pace facta C. de adul. l. q̄uis in glo. ho
die vero ex de iudi. c. i. li. vi^o

Incipiunt Tertus et glo. singla
res ff. de. secundū predictos de

Primus liber. ff. de

Nota q̄ delegatus principis super ver-

8
bum iubeo non delegat sed per mado ff.
de offi. preli. l. sepe et non est alibi Cum
concor. glo. in. l. nec mandate ff. de tuto
et cura. da. ab hns

Secundus liber. ff. v.

Nota q̄ qui contrahit certo loco et re-
nuunciat privilegio fori potest conveniri
si ibi inueniatur et si non inueniatur
potest peti vt remittatur sicut in delicto
ff. si quis in ius v. non pe. l. i. Et non est

Nota q̄ a sentēcia arbitri alibi bal.
electi super emergenti vel incidēti appel-
latur vt in. l. si arbit. ff. qui satis. cogun.
et non est alibi bal.

Nota q̄ si aliquis missus est in possessi-
onē solui ex privilegio speciali id non ope-
ratur ex post facto reuocantis te mitte-
re licet offeratur ff. qui satis. cogun. l.
de die. §. plane et non est alibi

Nota q̄ quicumq; allegans paupertate-
m vel diuiciam. debet illam probare si
talis allegatio est fundamentum sue in-
tentiois ff. qui satis. cogun. l. si vero. §.
q; pro rei in glo. Et non est alibi

Nota q̄ sicut ratihabitio et mandatus
equiperantur ita mandatum superueni-
ens ei qui exptus est sine mandato ff. q̄
exptus est sine mandato ff. qui satis.
regun. l. iulianus secundum vnam lec-
turam quod credo verum quando super-
uenit actu man. consummato tota liter

Nota q̄ q̄ndo delictum purgat̄ per mo-
dum excipiēdi pena trālit ad hēdes nam
si expectaret contē. lit̄ nūq̄ transiret q̄a
lis nūq̄ contestatur ff. quod quisq̄ ius-
ris. l. in. et non est alibi

Nota q̄ an iubens reddi instrumen-
tum debiti videatur illud remittere ff.
de pac. l. labeo in glo. singulari et magis

Nota q̄ in causa crimi strali angl⁹
nali potest nunciari defensionem quando
crimen est notorium glo. singularis in. l.
pactum inter heredes ff. de pac. Secus
si non est notorium glo. singularis in. l.

Nota q̄ in media nocte. i. ff. de fur.
quis potest satisfacere vel pignorarē ne
detineatur per curiaz et notarius instrā
recipere. Et si dixerit scriptum de die po-
terit absq̄ metu falsitatis quia more ro-
mano dies durat de media nocte vsq̄ ad

1
aliam mediam noctē ff. de ferijs. l. more
romano in glo. que non est alibi

Nota q̄ contra solemnitatem instru-
menti admittitur probatio etiam per te-
stes ff. de pac. l. iuris gentium. §. quod
fere. et est glo. singularis que incipit sed
et contra. bal. quā glosā nota scdm bar.
que dat nobis intellectū. l. generalit̄ se-
cundum diffinitionem

Nota q̄ acceptilatio non tollit accepti-
lationem ff. de pac. l. si vnus. §. pact⁹ in
glo. que non est alibi bal.

Nota q̄ receptio testiuꝝ ad eternaz rei
memoriam debet peti coram illo iudice
qui de causa cogiturus est ff. de trans-
ac. l. cum hñ §. transactiones

Nota q̄ p̄ desertationē appellatiōis non
perditur possessio ff. qui. satis. cogun. l.
scienduz. §. fundum. et non est alibi bal.

Nota q̄ minor non presumitur ex dolo
presumpto ff. de eden. l. vbi exigitur et
non est alibi

Nota q̄ pater in dubio videtur filio sti-
pulari vt heredi. ff. de pac. l. si tibi. §. si
pactus et in. l. tale pactum in fi. glo. et
est singularis

Nota q̄ ubi quis non habet actionem
ip̄lo iure supplet Iudex p̄ eo secus si pet
exceptionem ff. de pac. l. si vnus. §. pac
tus in glo. in op̄mando

Nota q̄ traditio necessaria nescit pacis
tum in l. in traditionibus ff. de pac. in
glo. que non est alibi

Tercius liber. ff. v.

Nota q̄ dies et consul positi in incipio ta
bularum referuntur ad omnes sequen
tes ff. de eden. l. si quis argentarius. §. si
incipium tabularum quod nota.

Nota q̄ propter euentum incertum suc
cessions ex testamento vel ab intesta
to agitur contra bona possidentis pro q̄
quota possiderit ff. de transac. l. contro
uerfia. et non est alibi angelus

Nota sicut excep^o dilatoria non p̄t op
poni post lit̄ cont. ita nō potest opponi ex
ceptio viciose caut. ff. qui satis. cogun.
l. de die. §. si seruus in glo.

Nota q̄ pacē possunt testi. iuramentuz
remittere ff. de fe. l. i. in p̄n. in glo. et est
tex. ex de testi. c. tuis

Nota q̄ sicut in obligatiōe rem restitui
que descendit ex cōtractu bōefidei tenet

A

heres ff. como. Ita q̄ debetur iudicis of-
ficio ff. de eden. l. si quis ex argentarijs.
Nota exemplū instrū §. i. quod nota
originalis nō facit fidē nisi originali exhibi-
bito in auct. si q̄s in aliq̄ documto C. de
eden. l. si q̄s ex argētarijs. §. p̄tō ait q̄uis
Nota q̄ vbi sententia non infamat Ibi
confessio facta coram iudice non infam-
mat ff. de infā. l. q̄ ego. §. ex comp̄misso
Nota q̄ procuratō in et nō est alibi
rem suam habens vtales concurrens cū
domino ei preferitur ff. de procurato. l.
procurator licz nullū de illis tribus inē
uenerit de quibus in. l. iij. C. de noua
Nota q̄ procurator respondet positioni-
bus ff. de procura. l. nō solū et ibi an. iuret
Nota q̄ vbi v̄ba diri de calumpnia
gunt ad iudicē tunc illd̄ expedit iudicis
officio de postu. l. i. §. ait pretor in ij^o
Nota q̄ affines intelliguntur parētes
nisi quo ad matrimonium ff. de postu. l.
cur eorum. §. affinitatis cum glo. bar.
Nota q̄ dispositio vera in casu vero nō
habet locuz. in casu falso ff. de nego ge-
stis. l. iij. §. hec verba et non est alibi
Nota q̄ sicut obligatio fideiussoria est

efficacia q̄ principalis non extinguuntur
a principali vel si super fideiustoria erat
facta lit̄ cont̄. vt in .l. seruus ff. de infa
et non est alibi secundum angelum

Nota q̄ instancia trāsit ad heredes Et
cum eo qui loco heredis habetur ff. de
infa. l. seruo Fallit in fisco ad hec. l. si cō
stante. §. si. ff. solu. ma. Et ibi notat bar.

Nota q̄ infamis nullum officium pub
licum exercere potest ff. de infa. l. quod
ait. §. miles in glo. que non est alibi

Nota q̄ scribens expensas in libro rati
onum videtur de illis protestari. l. nesen
nius ff. de nego. ges. in fi.

Nota curatorem habenti potest dari cu
rator ff. de procura. l. inuit⁹. §. hīs qui.

Nota q̄ dolus non impe quod nota
bit quasi contractū. quia dolo accedens
alia negocia gesturus agit quatenus do
minus factus est locupletior ff. de nego
gesti. l. si pupilli

Nota q̄ defensor allegans causas absē
tie etiam post litis contest. non damp
natur ff. de nego. ges. l. libero. §. si. Sec⁹
si allegat causas causis cōcor. l. apud ff.
iudi. sol. et ibi imputetur si non appellat

Quartus liber ff. ve.

Nota q̄ si bona patris propter delictū publicentur peculium profecticiū nō publicatur sed remanet penes filiuꝝ ff. de mīno. l. iij. §. sed vtrum v̄. nec eo mo- uetur Et non est alibi

Nota q̄ in p̄p̄theca non succedit precī um loco rei vnde qui rem p̄p̄thecatam distrahit non conueitur p̄p̄thecaria ad precium restituendū. ff. de distrac. pig no. l. ij. in fi. Et et singularis bar.

Nota q̄ si cōpromissum est geneale et de dolo malo que non fūt petita sup non petitis ista obstat exceptio. sententiā la ta sicut vere eis dē absolucō esset lata ff. de arbi. l. de rebus et non est alibi

Nota q̄ tempus ad confectionem inue- tarij currit minori. ff. de mīno. l. auxiliuz in glo. v̄. cessabit et non est alibi

Nota q̄ si post lapsum triennij interpel- latur debitor. videtur recessum a paren- do tamen debitor satisfaciāt infra termi- num congruum. cuius declaratio est Tu- dicis offō arbitrio ff. de mīno. l. emulus in glo. magna v̄. si non certum est Et non est alibi. Et eam tenet bar.

Nota q̄ usufructuarius possidet ciuiliē
et naturaliter Et intellige rem natura
liter et ius ciuiliē. l. usufructus ff. ex qui.
cau. maio. xxv. l. Ait pretor. §. Item in
Nota q̄ valz sentēcia glo. singulari
si Iudex dicat credo talem condempnan
dum. ff. de arbi. l. diez p̄ferre. §. si plues
Nota de verbo dicitur die in. l. quātum
§. si arbiter ff. de arbi.

Nota q̄ auct. malefidei possessor C. de
prescrip. longi tempo. non habet locum
si alienans a p̄n^o fuit bonefidei possessor
licz alienacōis tpe fuerit malefidei poss^o
ff. de alie. iudi mutā. cā. fac. l. Itēz si res
in p̄nci^o in glo. singulari iuncto tex. an.

Nota q̄ apprehensio possessionis sine vi
cio pro qua temporalis actio competi
bat perpetuat actionem licē cont. ff. ex
qui. cau. maio. l. hīs in glo. singulari

Nota q̄ si minor hereditatez admit. Et
maior factus debita exigit q̄ per istum
actum exactionis non priuatur benefi
cio in integrum restitucōis ff. de mino.
l. i. §. scio et non est alibi

Nota q̄ sentēcia lata valet in expen. q̄s
Iudex taxauit in termino vnde dies apz

pellanduz currit a die taxationis nisi tax
auerit ultra moduz ff. qd me. ca. l. si cum
exceptione. §. aliquando in glo. que non
Nota qd vbi cumqz actio pe est alibi
nalis incipit esse hereditaria ibi trahit in
omne heredē. Sed cōtra defunctū illius
heredis nūq̄ nisi actuz fuerit ff. qd me.
ca. l. videam9 Et non est alibi sedm an.
Nota de eo qui dicit qd tanto tēpore pos
sedit et plus ff. ex qui. causis maio. l. ab
hostib9. §. qd sup vbi glo. q̄ nō est alibi
Nota qd protestatio non artat eum cui
est facta nisi post modicum tempus iurē
exigenciam ff. de nimo. l. emulus in glo.
magna Et non est alibi

Nota qd filius emancipatus a patre tu
torum auctoritate et ledit qd potest pe
ti restitutio ff. de nio. l. etiā in p̄n^o et nō
Nota qd actō non p̄t reo in est alibi
uito de eadē re plures instancias facere
ff. de arbi. l. de rebo et nō est alibi s; an.
Nota qd obmissio ordinis vbi est neces
sarius inducit actus retractationem ff.
quod me. cau. l. non est verisimile. §. si.
quod nota Et ibi est casus Et notatur
hic qd licet processus sit inualid9 tamen

si est solutio facta non repetitur. bal.
Nota q̄ minor adiens hereditatem etiā
locupletem potest restitutionem petere
ex eo solo q̄ non valeat litibus et fump
tibus molestari. ff. de mino. l. minor.

Nota vtrū filius possit esse iudex in cau
sa patris. glo. distiguit ff. de arbi. l. qm̄
etiam nec glo. indiget suppletionē vel
additione.

Nota q̄ prescripcō longi temporis non
erat cognita tempore digestorum ff. ex
qui. cau. maio. l. iulianus in glo. Idēz di
cit glo. in. l. qui occidit in. §. si. ff. ad le.
acquil. Idēz in. l. si quis emptioms de
prescrip. xxx. annorum

Nota q̄ licet supermordimati non debe
ant pronunciari. s. ex necessitate vt nota
in. l. i. C. de ordi. Iudici potest tamē vo
luntarie ff. de mino. l. in tua. vtilem glo.

Nota q̄ in generali mandato non venit
dolum cōmitti tamen si ille casus notoz
rie cōmittitur retineat aliquid quod ad
eum ratione doli. peruenerit videtur Il
lud malaficiū ratificāe ff. de dolo. l. si ex
dolo. §. sed an municipes dic vt in glo.

Quintus liber ff. v.

Nota q̄ p̄cessus iudicialis indebite factus condicitur per conditionem indebiti in .l. ij. §. conuenire in glo. super v̄bo cōsensus ff. de iudi. Et non est alibi

Nota q̄ sicut clausula iudicatum solui continet tacitas causas ita et stipulatio recte defendi difficile est alibi reperire ff. de iudi. l. necie defendi bar. ymo habes in .l. hec autem. §. recte defendi. ff. ex qui. cau. maio. in posse. ea.

Nota q̄ sententia lata contra absentes per falsas et falsa allegata est nulla ipso iure sed si non per falsa habet locum restitutio ff. de iudi. l. si pretor. §. marcellus cū glo. et nō est alibi Et est glo. in v̄. sciens Si autem est lata contra presentem per falsas allegationes false allegationes false allegata habet locum restitutio vt ibidem et ff. de re iudi. l. diuus al' non sed debet appellare

Nota q̄ sententia lata super querela p̄ actore rescindit testamentum non in fauorem illius qui vincit et in illorum quorum interest Vnde sententia lata per cōtradictorum non iusto. p̄iudicat iuste li

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
cm

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

tiganti quo ad omnes ff. de inoffi. testa
in. l. postumus. §. si quis et non est alibi
fa. ff. quibus mo. pig. vel ppo. fol. l. des
ficiende an.

Nota q̄ comparens in iudicio ut assi
stet cause potest ceteros vel saltim no
mina testium edere principali ut nego
cium suum dicat ff. de inoffi. testa. l. si su
specta in principio in glo. textus etiam
non est alibi

Nota q̄ qui succedit alicui per medias
personas et heres est ex testamento. ut
ab intestato prout ei fuit post qui eidez
media nocte succedit ff. de peti. here. l.
veluti in glo. magna

Nota q̄ Iudex succedens appellanti po
test suam sententiaz impugnare ff. de in
offi. testa. l. filijs glo. singulari

Nota q̄ ubi aliquid expeditur Iudicis
offo non habet locū recoventio ff. de iu
di. in l. argentarium. §. si. et non est alibi
Nota q̄ de naturali debito inter patres
et filium obicitur cōpensatio Et pater
expendēs in honore filij videt̄ velle repe
tere de bonis q̄ filio emancipato debz re
stituere ff. de peti. here. l. filij a patre

Nota propter ignoranciam iuris quem
esse in mala fide ff. de peti here. l. sed si
lege. §. sane

Sextus liber ff. ve.

Nota q̄ oliua et vne sunt fructus indu
striales ff. de rei. vendi. l. ei⁹ fundi et hoc
ibi probatur coniuncta. l. fructus de usu
fruc. vbi habetur q̄ etiam bonofidei pos
sessor fructus naturales non facit suos
vt in dicta. l. eius. §. si. ergo facultas de
clarandi v̄ba dubia non transit ad here
des ff. de rei. vendi. l. Idem pomponius
§. si. glo. prima

Nota q̄ prodest interponi cautiones ad
fructus vt possint peti iure actionis que
autem officio Iudicis peti potest glo. in
l. si mulier. §. rem de lega. in. idem diz
cit glo. in. l. si post acceptum ff. de rei. ve
di. l. non solum. §. si. in glo.

Nota q̄ vbi mandatur aliquid alicui
quod est de genere promissorum licet in
specie prohibitum sit tenetur mandans
non mandatarius ff. de rei. vendi. l. dig
num in glo.

Septimus liber ff. x.

Nota ius accrescendi in proprietate habz locum solum in domini acquisitione impedito ibi usufruct. habz locum in acquisitione resoluta ff. de usufruc. accrescen.

Nota inter legatarum l. i. interdum et substitutus alteri? legata non potest rem coniunctio verbalis sed realis ideo ex reali potest procedere ius accrescendi non ex verbali ff. qui. mo. usufruc. ad mit. l. sicut in diuinos. §. i. in fi. et non est

Nota q̄ fideiubet ex neces alibi Bal. sitate sibi imposta a testate soluens nō repetit ff. de usufruc. ea. re. que usu consumū. l. tribus et non est alibi Bal.

Nota q̄ usufructuarius tenetur cauere de utendo arbitrio boni viri ut uti debeat simul cum proprietario ff. queadmodū caue. l. usu. Et ille casus non est alibi

Nota q̄ usufructu relicto ob alimenta non habet locū ius accrescendi ff. de usufruc. l. domus. §. fi.

Octauus liber ff. x.

Nota q̄ si per mille milia annorum starem q̄ in area mea non edificarem non propterea impedior edificare ex tali cur

in ff. de serui. verba. predio. l. qui luminis
num in glo. et est singularis

Nota quando aliquid iudicis officio pe
titur nunquam iuratur in litem si illud non fi
at ff. si serui. vendi. l. harum in glo. vide
baz. in. l. si post ff. de no. operis. nunci.

Nonus liber ff. x.

Nota quando vulneratio precedit occis
sionem potest de vtraque agi. secus si vno
impetu quia tunc tantum de occiso quod
nota ff. ad. l. acquillia. l. illud in fine

Decimus liber ff. x.

Nota quod si causa committatur consulen
da in dubio presumuntur expense commu
nes si vnus litigatorum soluere nolit p
tem suam salarii et alter soluit debent
soluenti refundi ff. finium Regum. l. sed
et si loci. §. i. v. sed et si messor secundum
Richardum et non est alibi secundum an.

Nota quod in humanis sufficit probatio p
iuramentum ff. ad exhibi. l. thesaurus

Undecimus ff. x.

Nota quod debitor potest interrogari de
plano non oblato libello scilicet an de
beat ff. de interro. acti. l. vbi cumque in glo.
et non est alibi

Duodecimus liber ff. v.

Nota q̄ pactum de iurisdictione banda
etiam ante lit̄ contest. non potest reuo-
cari si iuratum fuerit ff. de condi. ob cau-
sam. l. si pecuniam in principio glo. in

Nota q̄ exceptio repli vbo actione
rationis non obstat repetenti sed peten-
ti ff. de condi. inde. l. interdiciamus in glo.
et est singularis tamen habet sociam in
l. cum heres. §. i. e. ti.

Nota q̄ triplex est exceptio doli ff. de
condi. ob cau. l. qui se debere in glo. mag-
na que est nota. et non est alibi angelo

Nota q̄ contractus in iure non fiunt p̄
se sed p̄ partes volūt ff. de iure do. l. si
quis cū debitorū glo. singu. secundū Bar.

Tredecimus liber ff. v.

Nota q̄ litetre continentis confessiones
pecunie que probationem non possunt
inducere inducunt tamen constitutiones
pecunie ff. de consti. pecu. l. quidam iur̄
ta. l. si. de insti. que alle. in glo.

Quindecimus liber ff. v.

Nota q̄ debitor inter causas suas bona
sua presumit̄ facere in fraudē creditoris
ff. de pecu. l. in suam. §. cum ratione

8
Sedecimus liber ff. ve.

Nota q̄ habens iustam causam litigandi ab inicio nunc renūciat liti post q̄ perpendit se perseverare iustā causā litigandi non debet condemnari in expēsis factis vsq; tunc q̄a habuit iustam causam litigandi sed instancia post sic ff. depositi. l. si quis infamat⁹. et est tex. singularis

Decimus septimus liber ff. ve.

Nota q̄ q̄uis vnus ex reis debēdi sit cōuentus et se defendit potest alium conueniri ff. man. l. creditor in principio cōtra. l. quotiens. §. creditor ff. de pecu. secundum an. Et non est alibi

Nota q̄ in rescriptis habet locum argumentū a contrario sensu ff. man. l. si procurator. §. si ignorantis in glo.

Nota q̄ lite pendē. non habet contra tertium iudicium expeditum. et non habet locum titulus vt lite pen. ff. man. l. eadem in principio et non est alibi

Decimus octauus liber ff. ve.

Nota q̄ licet pactum coherencia contractus non vellitur ad actionem parādam ad vfuras ita nec ad penam ff. de serui. oppo. l. seruus ea. in glo.

Decimus nonus liber ff. v.

Nota q̄ vendens rem alienam scienter
tñ. actione exempto ad precium restis
tuendum etiam si expresse caueat semel
euictionis nomen prestituruz ff. de acti.
emp. l. emptorem. §. si. et nota bene illuz
textum

Vicesimus liber ff. v.

Nota q̄ in instrumento privato non re
quiritur dies neqz consul. ff. de pig. l. cū
tabernam. §. idem sit

Nota q̄ q̄uis quis sit prohibitus ven
dere tamen si vendit tenet venditio pre
terq̄ si stipulatur sibi aliqd̄ ius in re ff.
de distrae. pig. l. si creditor secundum lit
teram passiuam prout tex. dicit non ten
ere venditionē angelus

Nota q̄ in ypotheca non succedit pre
cium loco rei vnde qui rem ypothecatā
distraxit non tñ ypothecaria ad precis
um restituendum ff. de distrae. pigno. l.
ij. in fi. vbi est tex. singularis Bar.

Vicesimus primus liber ff. v.

Nota q̄ intentans rem simpliciter ad se
pertinere iure domini vel quasi et subcū
bens potest publicianam intentare ff. de

edili. edie. l. minor. §. si seruus

Nota q̄ factum die feriata potest reuo-
cari die feriata ff. de euic. l. minor in p̄n-
cipio et non est alibi

Vicesimus secundus liber ff. ve.

Nota q̄ tunc est necesse probare tempus
quando est de substantia actionis Idem
exceptionis ff. de testi. l. ob cart^m. §. si.
et non est alibi

Nota q̄ Iudex potest ex suo officio se de
testibus coram se productis informare
ff. de testi. l. in. in glo. valde nobili Bar.
de damp. infec. l. in. §. hoc autez iudiciū

Vicesimus tertius liber ff. ve.

Nota q̄ constituens marito debitum ex
contractu. in dotē q̄ poterat tūc tradere
mulier tempore constitucōis illud in do-
tem videtur accepisse secus si non potes-
rat creditur tamen cum in dotem libera-
tionem obligationis accepisset vel ha-
buisset ff. de in. do. l. si sponsalibus. §. i.
Ex quo plurimi resultāt effectus vt ibi
nota et non est alibi Rap.

Nota q̄ rogatus dare dotem mulieri si
postea iussu mulieris promittit marito

futuro q̄ non est obligat̄o marito quia
actiones non possunt transire ad alium
q̄ ad illum. cui fuerit rogatus restituere
ff. de iure do. l. si mulier. §. ex asse Et
non est alibi secundum an. Bar. m. l. si
C. ad trebellia

Nota q̄ matrimonium quod est ipso iure
nullum solo nomine impetrantis ei⁹
filios naturales ad legitima iura comūis
adduxit ff. de ritu nup. l. qui in provinciā
am et est textus vnicus qd̄ tene menti

Vicesimus quartus liber ff. v.

Nota q̄ res donata causa motis non venit
in generali publicatione omnium bonorum
ff. de dona. inter. vi. et vxor. l. sed et
si mors. §. i. vbi est textus notabilis

Incipiunt tex. et glose singulares
Infortiati. Primo
Primi libri

Nota q̄ si predium datum est estimatum
ex ea estimatiōe q̄ non facit empcōz
q̄ tunc p̄ marituz v̄di potest vxore volente
ff. solu. ma. l. si estimatis cōiuncta

4
glo. et non est alibi secundū an.

Nota q̄ licet secundum veritatem fili⁹
sit obligatus oneribus patris anteq̄ vta
tur beneficio pretoris tamen non potest
conueniri nisi probet actor fili⁹ in commis
sione quod est nobile ff. solu. ma. l. si cui
totem §. transgrediamur an.

Nota q̄ patre in opere sic consolidatur
actio in filiam. vt ipsa sola possit agere
et sine consensu sicut post mortem patris
ff. solu. ma. l. n. glo. valde singularis et
notabilis quam nō. Bar. et Dy.

Nota q̄ maritus tenetur facere sumptus
litis ff. de impen. in re. dota. fac. l. i.
glo. valde nō. et singla. quas puto verā

Nota q̄ actio directa et contraria non
habent locum nisi in casibus expressis in
iure ff. de impen. in re. dota. fac. l. omni
no in glo. singlari et non est alibi Bal.

Secundus liber Inforciati

Nota q̄ pater p̄t auctorizari si vn⁹ fra
ter donat alteri fr̄i ff. de aucto. tuto. l. i.
in glo. et non ē alibi Et h⁹ q̄ ad appetatē

Nota q̄ creditor qui instrumentus debiti
admisit casu potest cogere debitores vt
nouum sibi faciat instrumentus ff. de ad

ministra tuto. l. cyro g'phis cū glo. Bar.
m. l. si finita. §. elegans de damp. infec.
Nota q' coniuncta persona admittitur
ad agendum pro minore quod est mirū
ff. de admimistra. tuto. l. tutores qui post
glo. singularis in principio relata ad tex
tum qd minor non potest esse procura
torem facere Cy. m. l. exigend' C. de
Nota an confessio debitoris procura
ris debito recepto prohit efficaciter de
bitori et non noceat pupillo q'ntum ad
eum ff. de admimistra. tu. l. lucius. §. tu
tele glo. valde nota. et singularis cum
textu ymo singulari Et Bar. ibi q' sic
Et inde reprobatur et sepius habui ipsaz
de facto angelus

Nota q' dampnatus ex inquisitione non
est infamis ff. de suspec. tuto. l. tutorqz
§. plit in glo. que non est alibi

Tercius liber Infortiati

Nota q' testis familiaris facit iudicium
ff. de excusa. tuto. l. in. §. etas

Nota q' ratione persone voluntaria iur
isdicatio effectum extendit ad res extra
territorium existentes ff. de rebus. eoz
rum. l. magis puto. §. illd et nō est alibi

Nota q̄ qui patitur aliquid scribi in ac-
tis parte presente videtur per stipulati-
onem promittere ff. de fi. tu. l. cum oste-
dimus. §. si. tex. qui nō est alibi secunduz
Dy. et est singularis

Nota q̄ due presumpcōnes faciunt ple-
nam probationē nisi p̄cedāt iudicia ff. de
excu. tuto. l. n̄. nec est alibi sc̄dm Bar.

Nota pro confessiombus adulterorum
quam fecerunt quidaz tutoribus suis de
bona gestione ff. de excusa. tu. l. n̄. §.
contrarium glo. singularis secundū bal.
in auct. sacmēta p̄uberū et Salice ibidē

Quartus liber Inforciati

Nota q̄ pendente appellatione licet tol-
lat infamiaz iure irrogatam p̄ sententiā
vt. l. furti ff. de h̄is q̄ notā. infam. §. i.
non tollit infamiam facti ff. de testa. l.
qui a latronibz. §. si. in glo. et ipsam nō

Nota q̄ vbiq̄q̄ ac secundum an-
tus tenet et valet etiam cum teste inba-
bili vt ff. de testa. l. qui testamento. §.
per contrarium in glo. quam nota

Nota secundum testm̄ pretericōne iam
nati non tollit p̄mū et si preteritus viuo
testatore decedat ff. de libe et postu. l. si

lius Et non est alibi

Nota q̄ datio vulgaris substituti inuz
tiliter facta impedit ius accrescendi in
ter heredes nisi sint ad inuicē substituti

Item q̄ duo instituti pure non possunt
adire hereditatem nisi simul licet testas
tor hoc nō caueit ff. de inuis. irri. fac. ve.
testa. l. si ego et nō est alibi secudū Dy.

Nota q̄ si notarius dicit in fine instrumēti
inductiones et cancellationes ma
nu mea feci non redditur instrumētū su
spectum ff. de hijs qui in testa. de len.
l. cancellatio Ibi et non est alibi secun
dum Bal. Et est verum si vna est can
cellatio vel rasura Sed si plures sūt can
cellationes caute faciet si designet quas
fecit secundum an.

Nota q̄ restitutio nil operatur post al
teri ius acquisitum ff. de libe. et postu. l.
gallus. §. et quid si tantū in glo. et non

Nota q̄ part⁹ potest est alibi Bal.
conepi die mortis testatoris ff. de libe
et postumis. l. gallus. §. i. in glo. Et sic
deciditur dubium an matrimonium pos
sit contrahi in puncto mortis quo ad le
gitimationem filiorum Bal. ibi Jo. an.

in e. tanta qui filij sunt legitimi et p Cy.
in. l. nuper. C. de natura. libe.

Nota q̄ ad validudiez relictorū intesta
to requiritur aditio ex testamento ita re
lictorum ab intestato per legitimos ff.
de here. insti. l. qui filio. §. seruus in glo.
fi. in fi. Et non est alibi secundum Ja. de
are. et angelum

Nota q̄ vbi pena priuationis alicuius
commodi pure collati venit inserēda ex
testatoris voluntate si per oneratos cer
tum quid non fiat contumacia vnius
non presentis non priuat alium priuas
tione parentis ff. de here. insti. l. pater
familias in testamento Et non est alibi
iste casus secundum Bal.

Nota q̄ filio a primo gradu preteritus
et vulgariter institutus substitutus im
pugnans primum gradum vt sibi locus
faciat potest succedere ex vulgari Et sic
ex testamento quod impugnat cōmo
dum importat ff. de here. insti. l. si filius
Et est casus singularis secundum Bal.
nec est alibi qd̄ est contra. l. papimianus
§. nouissime ff. de inoffi. testa. secūdy an.

Nota q̄ falsa causa viciat testamentuz
legatis firmis manentibus ff. de here. in
sti. l. si. et non est alibi secūdum Bar.

Nota q̄ absens vel equitans non tene
tur procuratorem mittere ad lit̄ conte
standum vel sententiam audiendam ad
cetera tūc ff. de here. in sti. l. si q̄s. hēdes
ita instituat in fine ibi est glo. singularis
super verbo egritudinem. ibi Jo. an.

Nota q̄ quis non tenetur mittere pro
curatorem quando quis non inuenit de
facili vel bene ydoneuz ff. de here. in sti.
l. si quis instituat in fi. glo. vt in. l. Idē
q̄ in pn̄o ff. p̄ soci. que. l. non est alibi se
cundum Bar. et angel. quaz tene menti

Nota q̄ quasi per non scriptuz sine one
re vadit caducum cum honore ff. de he
re. in sti. l. ij. in glo.

Nota q̄ in voluntate tereñ non potest cō
mitti id quod est de facto. sed id qd̄ est
de iure ff. de here in sti. l. illa institutio
glo. illa nō. ē et nō est alibi ymo sūt due
leges parte ex ea de ver. ob. l. si manda
tum. §. si mandati

Nota q̄ vbi duo vocantur ad eandēz por
tionem hereditatis non expressa porciōe

testantis sine dispositiōe sed lege inter
eos non habet locum ius accrescendi ff.
de here. in sti. l. sabinus

Nota q̄ verba relinquo ad incertū bo-
nis indiffinice vel vniuersaliter trahun-
tur ad iustum ff. de here. in sti. l. hīs ver-
bis glo. singularis Bal.

Nota q̄ qui solidum a testatore accipe-
re non potest substitutus potest pupil-
lariter pupillus vnde cumq; querita non
querita a patre nisi ad sumam quam ca-
pere de bonis eius potest ff. de vulga. et
pupill. substi. l. si hīs qui ex bonis et nō
est alibi Bal.

Nota q̄ quantum ad seruanda legata et
fideicommissa et talia grauamina illa ta-
lia quisquis heres erit Idem operatur
q̄ repeticio facta aduentibus ab in-
testato Et q̄ talia si non valet iure te-
stamenti valeat iure codicillorum ff. de
vulga. et pupill. substi. l. ex duobus. §. fi-
lium glo. patris quoq; ibi comprehen-
dunt et non est alibi secūdy Bal. et an.

Quintus liber Infortiati

Nota q̄ illa hereditas dicitur opulenz
ta que sine veratione affert opes locuz

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

ples autem cum veratione opes affert
ff. de acqren. here. l. si q̄s michi. §. si filii.
seruus in glo. in v. hēditatē que singula
ris est pro q̄ est tex. in l. i. §. si. ff. de offi.
Nota q̄ causa dicitur procura. cesa.
lucratiua cum a lucōne habeat originem
ff. de acqren. here. l. si duo
Nota q̄ q̄uis filiusfamilias instituat
quē testator credebat sui iuris et ei substi
tuit vulgarit̄ habet locū dispositio q̄ fit
in eum seruo quez testatō putauit liberū
l. si p̄ffamilias t̄cū ff. de here. insti. ff.
de acqren. here. l. si q̄s et est glo. q̄ non
Nota q̄ ius accrescēdi in eoz est alibi
tum cū pupillari substitutiōe trahit̄ ad
illā vt porrigat̄ ad bona impuberū ff. de
acquirē. here. l. qui pat̄ et non est alibi
Nota q̄ sententia lata ex falsa causa nō
potest instaurari ex veris p̄bationibus
ff. de acquirē. here. l. si is in fi. et est glo.
singularis et nō est alibi scdm Bal licz
cōtraria glo. alleget̄ p̄ singl. in l. si ex p̄s
sum. §. i. de appella. et est glo. si. dum di
cit econtra et ita tenet Ba. p̄ l. si. ff. qd̄
cum eo. quod non est ex eisdem actis
Nota q̄ vbi dominium trahit originez

100
a lucro iuris ignorācia non tenet in dāp
nis ff. de acquire. here. l. si duo in glo.
in fi. que non est alibi Dy.

Nota q̄ si filius post mortem patris p̄se
ueratis in societate contracta eo viuo vi
detur se immisceri hereditati secus si no
uam intret ff. de acquire. here. l. nullus
§. si in societate et nō est alibi scdm Dy.

Nota q̄ si filius furiosus substituitur po
test adire hereditatem sine iussu patris
et sibi ipsi querit ff. de acqui. here. l. cum
heres et est singularis casus scdm Bar.

Nota q̄ si int̄lit eius cui termino est p̄
fixus haberi pro addita in eius odiū ha
betur pro repudiata vel e contra ff. de ac
quiren. here. l. q̄ diu valde nōbili Et sin
gulari ibi ad iusticiā scdm Bal. et Bar.

Nota q̄ quis p̄sumitur factum suū scire
in maleficus et in alijs ff. de acquire. he
re. l. p̄athom⁹ §. rei glo. nō. vide. l. cum
falsū e. ti. Bal. Et q̄ negatia coātata lo
co et tpe p̄babil^r est et cotidie allegat̄

Nota q̄ morte mādātis tutorē expirat
mādātis re integra esto q̄ sup̄iuuat pu
pillus ff. de acquiren. here. l. si per epis
tolam glo. singulari Petrus

Nota glo. valde singularem que declarat inter q̄s debet esse fama quādo tractamus de actis an requiratur vel sufficiat ipsa fama quia inter illos esse debet qui verisimiliter scire possunt ut puta vicini vel amicos ff. de acqueren. here. l. cum quidam. §. i. Bar.

Nota q̄ delictum faciēdo non potest remitti quo ad penam fisci sed delictuz in obmittendo sic ff. ad lilepa. l. dimus in glo. nec est alibi secundum Bal. ymo secundum Bar. de iniur. l. i. §. vsqz adeo Bar. limitat nota. in l. iuris gentium. §. pasciscita: Bal.

Sextus liber Inforcāti

Nota q̄ si concessi actione duobus diuersis temporibus an secundus possit alium conuenire in agendo Dic si agit directa sic si utili secus ff. de lega. i. l. non quocumqz. §. quidam cum gauī.

Nota q̄ quando lex mandat aliquid fieri vel testator vel ita conuenit inter cōtrahentes debet ita fieri ut valeat ff. de lega. i. l. huiusmodi in p̄ncipio in glo. est singularis Bal.

Nota q̄ obligatio contracta in genere.

respectu determinate rei illa re pempta
absq; debitore perit obligatio g'uis ff.
de le. i. l. quidam testamento Et non est
alibi Dy.

Nota q' sicut pater potest facere testa
mentum filio pupillo in potestate existe
ti ita et codillos non tamen durat toto
tempore pupillaris etatis ff. de le. ij. l. fi
deicommissum Et non est alibi

Nota q' fideicommissa ius transmittit ius
deliberandi sicut heres scriptus ff. de le.
i. l. cum filio in fine et est glo. finalis in
principio sed et h'ij forte Et non est alibi
secundum Bar. et ange.

Nota q' super impossibili de iure fictio
non procedit ff. de le. i. l. talis scriptura
et non est alibi

Nota q' instrumentu' debiti quod est so
lutum non reperitur per creditorem ni
si reddat debet falsum cancellare et qui
tancia' face' ff. de le. i. l. huiusmodi. §. si cui

Nota q' favore alimentoru' potest agi
implorando officium Iudicis contra ali
quem al' non posset ff. de lega. pmo l. fi.

Septimus liber Inforciati

Nota q' indiffinita equipollet vniuersa

li collectivae non distributivae ff. de lega.
ij. l. si pluribus et non est alibi

Nota qd cessio facta vni conreorum du-
plicem sortitur effectum quia liberat ces-
sionarium Et transfert actionem cessam
ff. de le. ij. l. qui duos et non est alibi

Nota qd vir alium interpositum super
aliquo actu importat idem actionem, si
diceretur si non valet institutio qua agi-
tur valeat omni modo quo valere pote-
rit Et ideo si super iuramento iuratur et
ibi non est solemnus numerus testium
exinde est ac si apposita esset ista clausu-
la Et si non valz rē. ff. de le. ij. l. cum pa-
ter §. filius in matrem qui textus est nos-
tandus et tene menti

Nota qd si due tabule testamenti origi-
nales reperiatur eadem die confecte et
in alijs appareant legata centum michi
et in alijs quinquaginta sola quinquas-
ginta debent ff. de le. ij. l. sempronius pro-
culo et non est alibi

Nota qd alienacō rei subiacentis restitui-
tiōm. sub conditione pendēte illa facta
per heredem adveniente conditione ipsa
sō iure revocantur ff. de le. ij. l. filius.

8
Et ille casus non est alibi secundū Dy.
Et habet locum in sciente herede secus
in ignorante Et ita limitatur .l. fi. §. si
autem sub conditione C. coniu. de lega.
secundum Bal. et angelum

Nota q̄ testator potest dare licenciam
legatario occupandi sua auctoritate ff.
de lega. ij. l. ticia cū testamto nec ē alibi

Nota q̄ error testatoris debet probari
per sufficientem testum in numerum ff. de
lega. ij. l. cum filius in glo. et est singla.

Nota q̄ pater potest filie fiduciā in
dotem ff. de lega. ij. l. fi. §. filie et non est
alibi Bar. Quando vir legavit rem quas
habuit in dotē extiatā debet v̄porre et
extimacōnē habē ff. de lega. ij. l. luci⁹ lo
custa cōtra h̄ videt̄ cā⁹ ff. de dona. pla.
l. ij. §. fi. q̄ casus non ē alibi Et ibi Bar.

Nota q̄ in actione rei legate alternatiue
cuius sit electio an legatarij an heredis
ff. de le. ij. l. lucius glo. singularis Bal.

Nota q̄ verbum indifferentē habere p̄t
ad custodie causam vt videntur dantur
custodie causa ff. de le. ij. l. cum filius plu
ribus in glo. valde menti tenenda verbo
causa et hec causa iuncta cū tex. bar. in l.

si constante in ij. q. ibi dubium Et hec p
cipalis quando nulla causa procedit

Octauus liber Infortiati

Nota q̄ hodie donatio causa mortis ita
equiparat̄ nudo pacto sicut donatio sim
plex ff. de le. in. l. cum pater. §. nemo. ta
men hec satis inuenitur. C. de iure. do. l.
ij. dum dicit q̄ olim non proficiebatur
nudo pacto vt in. l. hēdibus ff. de le. in.

Nota q̄ verba institutionis directa re
certe non relicta admittat heredis vim
non habz institucōis ff. de le. in. l. pat̄ fili
um. §. si. Et nō est alibi sed satis cōcor.
l. lucius. §. si. e. ti. et nō ē alibi dy. et rap.

Nota a debito coacte soluet̄ alij ff. de le.
in. l. paulo calimaco glosa singularis

Nota q̄ pater naturalis et legitimus fi
liam tunc dotare ff. de lega. in. l. v. p̄orez
§. pater naturalis

Nota q̄ licet constet de actu qui debuit
legi si tamen non constet lectus non te
net ff. de le. in. l. fideicōmissa §. i. glo. sin
gularis an presumatur lectus puta s̄na
vide Ja. de are. et Bar.

Nota q̄ alienatio maioris patris etiam
sunt alienando sit fraudē presumitur vt

omnium simul alienatio ff. de le. iij. l. no
men. §. filio glo. singularis et est puula
et. l. omnes §. lucius q̄ in frau. cre. Bal.
Nota q̄ creditō videtur in proprio ma
trimonio remouere quādo non est spes
lucionis ff. de le. iij. l. qui habebant in
principio singl. R̄ Bar. et Bal.

Donus liber Inforcia

Nota q̄ in legato singulari inspiciē tēs
pus testamenti vniuersalis temp⁹ mortis
ff. de fun. instrue. l. lucius et nō est alibi

Nota q̄ vbiq̄q̄ consciencie alicuius
remittit̄ debet illa ap̄rio iuramēto decla
rare tr. de do. prele. l. theosorus non est
in toto corpore iuris melior ange.

Nota q̄ legatum in diem certam cedit
quo ad transmissionem a tempore mors
tis testantis ff. de v̄fruc. lega. l. semp
nius. l. si. §. si sub conditione de le. ii. Et
nota ibi q̄ sicut illud quod est in specie
non potest renūciari. ita nec illud qd̄ est
iuris ac debetur tamen ad exceptionem
perpetuo. et nota bene

Nota q̄ casus est q̄ p̄t agi p̄pothecaz
ria pro rebus totalibz cōtra extraneos
possellores etiā constante matrimonio et

etiam extra causam inopie Et istud est
cum moritur socer sine herede ff. de do.
prede. l. ij. circa prim. glo. singularis in
verbo Judicio Bar. in l. si constante in
vin. q. in fine n. partis quod tene menti
secundum Dy. et Ray.

Nota q. Judex potest adducere testes
ad defensionem rei q. vis reus non defe
dat ff. de do. prelega. l. si non defendatur
quod nota

Decimus liber Inforciati

Nota q. in dubio omnis venditio presu
mitur facta cum necessitate ff. de exhi.
lega. l. rem legatam

Nota q. heres rei reo mortuo ante sen
tenciam pro eius interesse et pro purga
da infamia potest pretendere q. proce
datur ad sentenciam ff. de exhi. le. l. filio
§. sepa. ubi est tex. vnicus que not. bal.

Nota q. legatum factum conductori q.
actione legati non possit conueniri

Nota q. non intelligitur inducere pac
tum ipsius rei sed pensionis. idem est in
pacto inter viuos ff. de liber. lega. l. si cui
de materia plene per Bar. in l. aurelio.
§. gaius in e. ti.

Nota q̄ vbi libellus concludit per medi-
um turbatiōis sentēcia inferēda est sup
inquisitione in l. silēcij ff. de liber. lega. l.
aurelius §. certū glo. nota q̄ incipit eūdē
Nota q̄ cum dicitur volo vt ticio des cē-
tum aureos de hēditate quia nichil est
ei relictum in testamento quia videtur
esse electus vt executor ff. de alimen. et
ciba. prestan. l. alio valde notabili glo.
et est circa finem et ibi bar. qd̄ tene mēti
Nota q̄ valet testimonium testis licet
non sit iussus a Iudice testificari ff. de
hīs qui vt indig. l. post legatum. §. hīs
vero nec est alibi nam si iussus exigeret̄
exigeretur necessitas sibi imponi a Judi-
ce quia nēcessitatē importat vel dic q̄ valz
si sponte et non ē alibi scdm bar. et bal.

Vndecimus liber Inforciati

Nota q̄ prohibitum in personam alte-
rius videtur in personam eius qui pot-
est in expressa tacite habitā persona il-
lud inducere ff. de condi. et demonstra.
l. si heres meus. §. si. et melior que sit in
iure et facit ad mltā qd̄ nota bene Bal.
Nota q̄ eadē requirunt̄ in mortis causa

capione que in fideicomisso ff. de condi.
et demonstra. l. inemus singularis tex.
Et sic est casus pro glosa in l. q. condi
tionis ff. de dona causa mor. Bal. in l.
penul. ad l. fal.

Nota q. ubi legatarius est usufructua
rius vel alimentarius et tractatur de di
minuenda falcidia q. licet non habeat ff. ad
legem fal. l. hereditarium et non est alibi Bal.

Nota q. quando prelegata non veniunt
in restitutione fideicomissi an computentur in quartam
tam et pro qua parte ff. ad l. fal. l. ticia in
testamento et non est alibi ange.

Nota glo. valde notabilem et mentem tenendam
ad multa in materia edicōis ff. ad l. fal. l. post aditam et decidit
opinionem iō. in §. edicōis Bal.

Nota q. furtum subiectum in statutis
capitur pro simplici furto ff. de condi.
et demonstra. l. cum talis. §. si. in glo.
singulari Chy.

Duodecimus liber Infortiati

Nota q. mutus et surdus nichil intelli
gentes equipantur infanti ff. ad trebellia.
l. si inuito. §. si pupillo et non est alibi

Nota q. filius vivente patre potest agere ut

sibi assignet legitima in loco tuto si pa-
ter dissipat bō ff. ad trebellia. l. Impatō
Nota q̄ minor adultus solvens suo no-
mine creditori pecūias sine curatōis auc-
toritate transit dñum secus in pupillo
licet sit que seruādo seruari possit ff. ad
trebellia. l. i. §. quesitū fuit in glo. singu-
lari Et non est alibi Bal.

Nota q̄ procurator qui receperit cessi-
onem eo q̄ sibi queri non potest q̄rit do-
mino vtilem sine cessione ff. ad trabel. l.
qui ita. §. etiam et non est alibi

Nota q̄ filius nascit̄ legitimus et tamē
in potestate eius ff. ad trebellia. l. ex te-
stamento et est casus ibi singularis se-
cundum Ja. de are. et Bar.

Nota q̄ vbi heres restituere suam por-
cionem tenetur etiam restituere preles-
gata secus si dixerit hereditariam porci-
onem ff. ad trebel. l. marcellus. §. quidm̄
Et non est alibi secundum Dy. et ange.

Nota q̄ vbi dubitatur de mandato pe-
tentis restitucōnez fideicommissi noīe alie-
no poteris vt heres institutus cogatur
adire hereditatem non admittitur cum
rati cautione ppter fragilitatē cautionis

ff. ad trebellia. l. qui ita §. etiam et non
est alibi angelus

Nota q̄ substitutus vulgariter p̄ fidei
commissum potest compellere institutum
vt adeat ff. ad trebel. l. recusare §. ticus
et non est alibi Dy.

Nota q̄ sentētia lata per errorē iudicis
reuocat̄ per beneficiū restitutionis ff. ad
trebel. l. l. suo inuito §. cum p̄tor et non

Nota q̄ sicut fructus est alibi Bal.
percepti negligētia non petentis non
veniunt in restitucōe si heres sponte ad
iuit ita si coactus adiuit ff. ad trebellia.
l. ita tamen §. i. et est singularis

Nota q̄cquid p̄t innouari pendēte appel
latiōe p̄t innouari pendentem lite ff. vt
lega. no. ca. l. post q̄ §. i. et non est alibi

Nota q̄ qui intell̄ bene quod nota
cauere intelligitur tamen cum obligatio
ne bonorum suorum ff. vt lega. no. caueat̄
l. filio singularis est

Tredecimus liber Inforciati

Nota q̄ vbi actus de sui natura non ha
bet aduersarium non est necia citatio in
eo vtputa si facio publicari priuilegiis
um nostri doctorat⁹ ff. de bo. posse. l. iij.

§. si cā cognita glo. nō. et fuit theorica.
Bal. in auct. si quis in aliq̄ documento
Nota q̄ filius bastardus C. de eden.
nūq̄ venit perius rūpendi testm̄ ff. de
con. tra. l. i. §. i. in glo. 7 nō est alibi Bar.
Nota q̄ licet alns alias contratabula-
tio non fiat nisi testamentum sit solemp-
ne tamen fallit in casibus illius ff. ubi
voluntas testati reducitur ad causam in
testati ff. e. ti. l. si duobus. §. si prius et
est singularis

Quatuordecimus liber Inforciati
Nota valde singulariter textum et men-
ti tenendum limitans q̄ solet dici nepo-
tem nil attingere auo post cuius mortē
est conceptus ff. de bo. liber. l. paulus re-
spondet §. p̄lt. quia verū est q̄ ad hēdi-
tatem aui q̄rendā Bal. Itē eadē l. facit
in si. an etiā hēditati succedat in feuduz
Nota q̄ filius p̄t legitimā solam retinē
et hereditatē obmittē ff. de bo. liber. l. si
libert⁹ patrono de quo multū dubitauit
Chr. in. l. in. C. de impu. et alijs substi.
Nota q̄ mulier tenetur operari heredi-
bus dum ab eis alitur ff. de ope. liber.
l. sicut patronus in glo. et non est alibi

Nota q̄ calumpniosam accusationē vel
appellationē Iudex ex officio suo repel
lit ff. de bo. liber. l. qui cum maior §. li
bertas in glo. et est singla. scdm Bar.
et Bal. cōcor. in fi. C. vt nemi. p̄ua. p̄ui.
Nota q̄ fratres ex matre vulgo cōcep
ti ex matri sue cognati secus in patre et
fratribus ex patre tantum ff. vnde cog.
l. ex parte in glo. et in textu

Nota q̄ spurius non habet consanguine
um neq̄ cognatum q̄a hñ ex patre sunt
sed p̄ximi sic ff. vñ. cog. l. spurius quod
facit ad statutuz de cōsanguineis Bar.

Nota q̄ spurij et legitimi ad inuicē non
succedunt nec efficiuntur cognati ff. vñ
de cogna. l. si spurius qd̄ nota. perpetuo

Expliciunt textus et glose singu
lares Inforciati.:

Incipiunt Textus et Glose
singulares ff. Noui

Primus liber

Nota glosam singularē ex qua curia ac
cipit stilum citandi q̄ citatus faciat tale
q̄d et infra tale tēpus et sentiat se ḡua
tum veiat respōsurus receptur⁹ iusticie
cōplementū ff. de no. op. nūci. l. de pupil
lo. §. memisse iūcta glo. et nō ē alibi an.

Nota q̄ quando fieri debz aliquid quod
contineat in forma rationez publice vti
litatis non succedit interesse facti sed est
precisa coactio ff. de no. op. nūci. l. stipu
latio. §. sine glo. valde nō. Bal.

Nota q̄ vbi cumqz mandatum vel pre
ceptum potest fieri habenti semper est
instituentum. per clausulaz si senseris te
grauatū ff. de no. op. nūci. l. de pupillo.
§. meminisse glo. optima in verbo eum

Nota q̄ ille dicitur vagabundus qui ce
pit vagari per orbē vt stipendiarij ff. de
damp. infec. l. eueit §. i. in glo. et est sim.

Nota q̄ dampna ante litis cōtestatiō ez
veniunt demū petita in libello ff. de no.
op. nūci. l. si quis passus. §. i. ij. R̄

Nota q̄ ille contra quem missio decreti

potest ex cā cogi de possessione ff. de no.
op. nūci. l. iij. §. duas in glo. nota.

Nota q̄ sicut possessio annuo detinetur
ita et mera detentio ff. de no. op. nūci. l.
si finita. §. si qui

Nota q̄ cum dubitatur de mandato pro
curatoris potest conuētus protellari q̄
illum actum cum procuratore exēceret
in q̄tum sit procuratō et opabitur vt do
minus tamen habere non possit si fuisset
falsus ff. de no. op. nūci. l. inter quas §.
alieno et non est alibi secundum ange.

Nota q̄ in p̄pellatio extra iudicialis nō
constituit quem in mora que potest ta
men iudicis officio conueniri ff. de no.
op. nūci. l. postulasse et nō est alibi Bal.

Nota q̄ in reali interponitur secundum
decretum vt statuatur tēpus post quod
ueniens non audiat de p̄petate ff. de no.
op. nūci. l. a q̄ fund⁹ et est sim. bar. et bal.

Nota q̄ in contractu simulato non tran
sit possessio ff. de aqua plu. ar cen. l. emp
tor Et non est alibi Ange.

Nota q̄ illud quod dicitur q̄ tantū va
let res quantum vendi potest habet loz
cum in homine sciente conditionem rei

empte ff. de dona. cā mor. i. mortis causa
capio §. si. singularis est Bar. et An.

Nota q̄ in mortis causa capione requis
ritur eadem solemnitas que in fideicō
misso ideo non potest in spuriam confer
ri vel in alium in capacem ff. de dona.
cā moris. l. q̄ cōdicōis glo. singla. Dy.
et est casus singla. in. l. motis ff. de cōdi.
et demōstra. Bal. in. l. p̄lt. C. ad le. falci.

Nota q̄ donatio facta bene merito non
indiget insinuatione quia non est ap̄rie
donatio sed remuneratio ff. de dona. l. ac
quilus regulus et ibi per glo. singularē

Nota q̄ si in fundo meo casualiter foue
am faciā et obstrupretur casualiter que
obstrupracō fundis vicinis noceat forisā
ex redundatione q̄ non potest cōtra dic
tum possessore agi ff. de aqua plu. arcē.
l. in fūma. §. apud Et dic in dicta glo.
q̄ testimonium de alieno auditu non va
let nota totam glo. que singularis est
Bal. Et non est alibi

Nota remedia detentoribus cōcessa q̄a
loquūt in solis mobilibus q̄bus quis est
possessione puatus ff. de dona. l. acquilus
regulus glo. magna et singlaris Bal.

Nota q̄ quoties vis est iure fuffide ad
reuoationem sola volūtas sed quoties
est in facto necessarius est actus retro
similis ff. de dona. l. i. in glo. singulari et
C. de inoffi. dona. l. i. glo. sola vide Bal.
Nota q̄ donans domum ad vsus tuos
videtur tibi donare proprietatem ff. de
dona. l. i. §. species

Nota q̄ vna et eadem. l. vel capitulum
potest corrigi respectu vniq̄ capituli et
respectu alterius remanet ymo remanēz
inli appareat correcta. vide. l. sed non ir.
de here. inli. glo. est valde nō. ff. de do-
na. cā. mor. l. tam hñs §. filius

Nota que actio detur contra creditore
male versantem in pignore pretorio ff.
de damp. in fec. l. vtiqz cōcor. vt in posse.
lega. l. hñs cui. §. quem et non est alibi
Nota q̄ quis diu stando in loco presu-
mitur scire statuta loci et cōsuetudines
ff. de damp. in fec. l. dies cautiois in glo.

Sequitur secundus liber ff. noui

Nota q̄ quilibet magistratus in terris
torio suo maior est quocumqz ff. de ma-
nu. l. apud eū glo. et non est alibi Bal.
Nota q̄ recognitio debiti interrumpit

prescriptionem quando quis cognoscit
simpliciter. secus si super protestatione
ea lege q̄ non solvatur infra mensem et
si non soluerit recedat in executionem ff.
de ma. te. l. Imperator Bar. et Bal. in
§. pactus et non est alibi

Nota q̄ ubi quis est condemnatus p̄
Iudicem vel arbitrum sub pena infra cer
tum terminum reddere rationes et ita fuit
intricate q̄ non poterat dampnatus vi
dere an esset debitor vel creditor Nam
sufficit q̄ dampnatus compareat et di
cat calculatis rationibus dico me debi
torem in vno denario et ecce illum Et si
appareat esse fideiussor. et est casus singu
laris ff. de statu. liber. l. statu in ij. R̄

Nota q̄ donatio causa mortis non reuo
catur morte vel penitencia donatoris de
cedentis sine herede ff. qui ad libe. pro
cla. l. i. secundum Dy. et est singulare Sed
alia ratio est ibi si inspiciatur

Nota textum valde singularem probans
q̄ tempus conficiendi inventarium cur
rit heredi a die adite hereditatis ubi nul
lus dolus nulla culpa nulla malicia pre
cessit ff. de statu. liber. l. in. §. si quis her

redem Et vide Bar. in l. stipulatus C.
de iur. delibe.

Tercius liber ff. noui

Nota q̄ ex sola negatione fit furtum ff.
de acqui. re. do. l. pompomius in fi. et est
singularis An.

Nota q̄ licet in contractu societatis tra-
seat dominium sine traditione tamen in
contractu vniuersalit̄ mito super om̄ibz
bonis non trāsit Et sic in vniuersalē suc-
cessorem ex cōtractu non trāsit sine tra-
ditione domiuz ff. p̄ suo. l. i. §. si vniūsale
et ibi glo. q̄ non est alibi Sic em̄ conco-
glo. in l. hereditatis C. de pac. quod nō

Nota q̄ interrupcō naturalis non inter-
rumpit officium p̄cedētis tituli veri qui
possessionem de nouo reūsa possit vsucas-
pio innouari sed bene interrūpit officiu
tituli putatiui preambuli Tamen prius
de nouo possessio recuperatur ab alio vt
precedēs titulus non sufficiat ff. de vsu-
ca. l. si h̄is qui p̄ emptore. §. si quis bo-
na et est tex. singularis

Nota q̄ crimen capitale hēditatē nō af-
ficit rem vicio reali vt non vsucapiat ff.
de vsuca. l. si homo et nō est alibi Bal.

8
Nota q̄ utili titulo non transfertur dō-
minium nec possessio ff. pro do. l. i. §. vni-
uerse et non est alibi

Quartus liber ff. noui

Nota q̄ sicut Iudex potest p̄mittē par-
tī vt intret possessionem rei ap̄ria auto-
ritate de q̄ sententia lata est vt in. l. iuste
possidet ff. de acqui. pos. ita vbi oportet
venire venditionē bonorū debitorum p̄t
Iudex victori permittere vt autoritate
ap̄a illa vendat ff. de re. iudi. l. miles §.
qui fundicati in glo. singulari

Nota q̄ posicōibus iuris non est r̄spon-
dendum ff. de cōfessis l. non facere glo.

Nota q̄ Iudex delega Bal. et Dy-
tus ad cōmissionem executōis nūq̄ cog-
noscit de errore exhibito in cōfessioe cir-
ca confessionē attingentē negociuz prim-
cipale nisi sit t̄lis error de quo possit post
sententiam cōponi vt error calculi ff. de
cōfes. l. cū fideicōmissuz et non est alibi

Nota q̄ licet quis si sit soluendo tamen
non potest erigi ab eo nisi quatinus fa-
cere potest deducto ne egeat non habet
cōsideatio valoris rerū q̄s habet sed red-
dituū qui percipiunt ex eis ff. de ces. bo.

l. qui bonis Idem in pupillo vt. l. si pup
pillus de priuile. cre. et non est alibi
Nota qd si res debent vendi per execu
torem testamēti vel alios qui pari pre
cio sunt coniuncti alijs extraneis prefe
rendi sunt et si contra fieret posset appel
lari secundum Bar. ff. de priuile. cre. l. i. et
ille tex. non est alibi

Nota qd filia habet causam lucratiuam
in dote ideo cum creditoribus pluribus
non antefertur ff. que in frau. credi. l. i.
§. i. in fine.

Nota qui bona dissipat in fraudem cre
ditorum licet bonis cedat penam car
reris non euitat ff. que in frau. cre. l. si.
§. si. et non est alibi Dy.

Nota qd si cōtingat mitti se debere pro
absente procuratore actor debet facere
sumptus ff. ex qui. cau. in po. ea. l. ij. §. de
feud in glo. singulari et non est alibi

Nō qd pignus p̄toriuū trahit ad futuruz
sicut cōuētiōale ff. de bo. aucto. iudi. pos
si. l. quā in glo. et non est alibi scdm bar.
Tu dic contra per. l. Item eoruz. §. ij. ff.
qd cuiusqz vniuer. nisi illa facta sunt p̄
sente usufructuario.

1
Nota q̄ sufficit libellum concludere pre-
sumptiue ff. que in frau. cre. l. omnes. §.
lucius et est singulare

Nota q̄ mens presumit̄ ex verbis tantuz
amissis vel aliter prolatis probatur ff.
ex qui. cau. in po. ea. l. fulcinus. §. quid sit
glo. valde nō. et ff. de do. metu. excep. l.
apud celsum in principio Et quod nota
in l. metum ff. q̄ metus cau. Bal.

Nota q̄ ex verbis in aure dictis presu-
mitur mandatum facti ex paucis inter-
uallo secuti ff. de priui. credi. l. si. §. neu-
tri in si. glo. singularis quod nota

Nota q̄ actus iudiciales expensis eius
debent fieri qui procurant q̄ fiat et in ei-
us utilitatem cedunt vtputa citationes
vel soluere nūcio citantis absentis ff. ex
qui. cau. in po. ea. l. ij. §. defendi glo. val-
de singularis et non est alibi Bal.

Quintus liber ff. noui

Nota q̄ in causis delictis vbi ex parte a-
gentis est interesse ex parte conuerti pe-
na si plures deliquerant cōmunicato cō-
cilio vnus solum liberat alios ff. quod
vi. aut clam l. semper §. in sepulchro et
non est alibi secundum Bal.

Nota q̄ si usufruct. qui debet restitui cō
stituatur de nouo alius qui idem videtur
esse et omimode similitudis ff. de vi. et vi.
ar. l. si plures. §. deicitur glo. est singla.

Nota q̄ fructuario deiecto de possessi
one non admittitur duci in possessionez
ciuilem ff. de vi. et vi. ar. l. in. §. hoc in
terdictum in glo.

Nota q̄ quādo substitutus includit ex
ceptiones oēs intelligi de fruiol' et excep
tiones intelliguntur eius qui inducit p̄
statutum ipsuz vel cetera statuta q̄ nō
ff. q̄ vi aut clam l. i. §. deniqz glo. nota.
et vide ibi notata per Bar.

Nota tex. contra illos qui impediunt ne
citationes vel excommunicationes per
ueniant ad eos contra Iudicem qui me
tu non sunt partes applicate ff. q̄ vi aut
clam. l. p̄t quod tene menti Bar.

Sextus liber ff. noui

Nota q̄ verba nunciatiua in vltima vo
luntate prolata propter aliud inducūt
exceptionez ff. de do. excep. l. si. §. auus
nepotibus et non est alibi Dy.

Nota q̄ non tenz repudiacō quā mulier
facit metu vel pudore mariti vel patris

ff. q̄ re. ac. non dat. l. i. §. i. glo. sing Paris
secundum Bal. qđ limita per nota. in l.
transactiōe contra dominū C. de transac.
Nota de actiōe directa et cōtraria ff. de
ac. et obli. l. ex consensu cum glo. et non
est alibi que doctrinam dat illa

Nota qđ pater tenetur dare dotem pro
filia et etiam matrimonio iam contrac-
to ff. de ac. et obli. l. contra hoc facit. l.
si ut propomis C. de nup.

Nota qđ exceptiōes ille que ex persona
rei competunt fideiussori ille permittūt
extra promissori et obliganti se pro non
obligato ff. qua re ac non datur l. i. §.
exceptiōes et non est alibi Bal.

Nota qđ si positiones vel interrogatio-
nes litis aprie obmittātur processus et
hec vicietur an vero sit aliquis et tenet
qđ sit aliq̄s ff. de excep. rei iu. l. si a te. §.
si quis fundum glo. singla. qđ no. Bal.
Nota glo. singularem et notabilez que
facit talē differēciā si agitur actiōe iudi-
cati nulla exceptio potest opponi de hīs
que potuerunt opponi vel appolite fuerūt
in iudicio Sed si agatur pristina actiōe
omnes exceptiōes possunt opponi ff. de

excep. rei iudi. l. duobus quod tene mēti
Nota sententia cōtra sententiam non te
net ipso iure verū est si ex eadem instan
tia secus ē si ex diuersis ff. de excep. rei iu
di. l. duobus glo. sin. qđ nōt Bar. Jaco.
de bu. quādo pronō. non est necē. l. i.

Septimus liber ff. noui

Nota qđ procurator datus ad executio
nem non potest reo dilacōnem concedere
ff. de acti. et obli. l. qui rome. §. caliaz
eus et non est alibi

Nota qđ mora rei fideiussoris non nocet
si ante eam contractam fideiussor in mo
ra constituit creditorem ff. de verbo ob
li. l. mora. ij. R^o et non est alibi Et sic se
cundum hoc est casus qđ vltima mora
non nocet qđ non fuit eius de3 sed vlteri⁹

Nota qđ error stipulatione non viciatur
facta demōstracōe ff. de vbo. obli. l. que
extrinsec⁹ in glo. sin. que nō ē alibi An.

Nota qđ quando in stipulacōne apponit
dies instans et presens non differtur ex
actio sed illa die potest agi. ff. de vbo.
obli. l. liber homo §. decem in principio
et non est alibi secundum Dr.

Nota qđ qui tenetur alicui aliqua re s⁹

pena illo existente in mora potest aliena
re cui vult ff. de verbo obli. l. qui rome
§. cum predia et non est alibi Dy.

Nota q̄ declaratio semel facta non po-
test mutari ff. de ver. obli. l. quicquid, as-
stringe in glo. et non est alibi

Nota q̄ licet pena nō possit purgari vbi
est adita in persona stipulantis in. l. i. §.
de sti. seruo. Tamen si pena est addita in
persona stipulantis obligacō primitiua
sine eius effectū in persona alterius ad-
mittitur purgatio ff. de verbo obli. l. qui
rome. §. flauus et est sim. qd̄ nota bene

Nota q̄ per iuramentum adhibitum in
promissione tollit exceptionem dilatori-
am vel peremptoriam ff. de verbo obli.
l. sciendum glo. valde singularis ibi iuras-
se Bal.

Nota q̄ clausula rato manēte pacto im-
pedit more purgationem cōmissa Jam
pena ff. de verbo obli. l. Item stipulat⁹
sum michi a proculo glo. notanda et mē-
ti tenenda in si. glo. licet Bar. in. l. infulā
e. ti. qd̄ non credo verū in. l. et si p⁹ tres

Octauus liber ff. nouū

Nota q̄ cautio de iudicio silti habet lo

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

cm

eum vsqz ad sententiam exclusiue ff. de
fide. l. grece. §. et post litem et non est
alibi secundum Bal.

Nota qd utilis stipulacō habet vim mā
dati ff. de solu. l. cum cornelius secundū
Ray. et Bal.

Nota qd mulier possidens bona viri pro
dote tenetur cōputare in dotem q̄ de bo
nis ipsius viri percepit ff. de solu. l. ticia

Nota qd minor xv. an non restituitur de
gestis post xx. an infra tempora restitus
tionis ff. de noua. l. doli. §. diuersū et nō
est alibi ita clare secundum Bal.

Nota qd Iudex in q̄tuz potest condemp
nationem mitigare debet ff. de pre. sti. l.
fi. cum glo. Bal.

Nota qd si soluitur procurator falsa sti
pulatione decursa non potest ratam ha
beri solutionez eo casu quo naturalis ob
ligatio est sublatā ff. de re. ra. ha. l. fi.

Nota qd si debitor fideiussori succedit
omnis obligatio fideiussori extinguitur
vt in. l. debitor fideiussori. §. de sepa. pig
nora tamen durant ff. de solu. l. cum q̄s
§. qui pro eo et est ibi casus singularis

Nota interruptio ciuilis facta contra

reum non prodest contra fideiussorem li
cet profit contra reum et est glo. singu
laris in verbo preterit

Nota q̄ si debitor creditori in solutum
dare promiserit pignus liberatur soluē
do debitum sed si d̄disset et tradidisset
hec reuocatur semper ff. de solu. l. calipo
et est singularis casus

Nota q̄ ubi fit nouatio per litis conte
stationez facta que per aliū animo trās
ferendi in se obligationem que contra
illum debitorem nouatiōe competebat
directa datur utilis ff. de noua. l. delega
re nota glo. que non est alibi

Nota q̄ ubi pro dote promissa in pater
na soluta res que euicta postea agit pre
toria ff. de solu. l. que res in prim.

Nota q̄ petens restitutionē in integrū
aduersus procuratorē falsi vel veri non
improbat illum ideo cautio rati non ff.
rem ratam haberi. l. cum minor et non
est alibi secundum Dy.

Nota de interdicto fraudatiuo ff. de so
lu. l. pupulli debitor in prim. et nō est alibi

Nota in l. cū cornelio que declarat et li
mitat omnia iura loquencia cui solui po

test inuito et contradicente stipulatore
ff. de solu. et non est alibi

Nota qd si solutum potest peti vel red-
ditus retineri non parit liberationem ff.
de fide. l. si stipulat. §. i. et non est alibi

Nota qd negociorum gestori non potest
solum debitum cum domino contractum
vt debitor liberetur siue sciente siue igno-
rante scienter illa Demum si est soluens
do et hoc mo debito liberet ff. de solu.

Nota qd possidens rem ex ea col l. filie
ligens fructus vt dominus presumitur
ff. de solu. l. ticia Bar.

Nota qd heres representat defunctum
et pro ea parte pro qua est heres pro
alia reputatur vt extraneus ff. de preto-
ri. l. ij. in fi. glo. Angelus

Nota omnem actum quem minor potest
per se solum exercere potest per procura-
torem ff. de re ra. ha. l. cum minor in glo.

Nota qd actio iniuriarum officium Jus-
dicis potest in nouacione deduci et accep-
tatione ff. de accep. l. et vno. §. i. et no
est alibi ita clare

Nota qd exceptio potest nouari ff. de excep-
ti. §. cautionales et e mirabilis glo. Bar.

Nota q̄ q̄uis non sit necē q̄ hora p̄s
natur in instrumento tamen si ponat̄ fa
cit q̄ ipsum instrumentum dicitur prius
vel posterius ff. de solu. l. si ex pluribus cau
lis §. si. q̄ vix Et alibi nō reperies Bal.
Nota glo. valde notabilem in pluribus
circa materiam exceptionum edendarum
ff. de fide l. si sciens §. ex duobus

Sequitur nonus liber ff. noui

Nota q̄ intrans domum modo rapien
di tenetur vi bonorum raptorum etiam
nullo repperito ff. de fur. l. si quis ex domo
singulare est Bar.

Nota q̄ mādō tibi vt quod debes michi
soluas cuicumq̄ ex parte mea petenti
non propterea soluere debes omni petē
ti ex parte mea qui mandatum non haz
bet a me ff. de fur. l. si quis vxori. §. Itē
Et non est alibi Bar.

Nota q̄ si proximus infācie est doli cas
par non tenet̄ de delicto a se cōmissō ff.
de fur. l. impuberē et non est alibi An.

Nota bene et tene menti q̄ in actione
mandati contraria venit leuissima culpa
pa ff. de fur. l. que seruus §. qd̄ vero ad
mādati actionē et non ē alibi scdm Bar.

Nota q̄ quando vna actio cōpetit con-
tra diuersos negligencia cōmissa contra
vnum preiudicat contra alium ff. vi. bo-
rap. l. h. seruus singularis casus Bal.

Nota q̄ causa dicitur criminalis quoti-
ens pena erit applicanda fisco alias si p-
ti dicitur civil' ff. de tmi. amo. l. angaria
glo. nota. Baldi

Nota q̄ actio pro rapina cuiusq̄ etiam
malefidei possessori cōpetit quādo est de-
lictum in personam secus in actione fur-
ti ff. de fur. l. itaq̄ in prim. glo. valde nō.
et singularis in fine magne glo. Bal. in
l. falsus procurator C. de fur.

Nota q̄ iniuria facta socio meo itineris
videet facta michi ff. de iniu. l. ita apud
labeonem §. tenetur glo. valde nō. Bal.
Bar. in l. vt videlicet ff. de iustu. et iur.

Decimus liber ff. noui

Nota q̄ quando reus decedit lata sentē-
cia cum causa t̄minādi infra hora appel-
landum sicut extingūtur crimina morte
ita tacita bonorum ademptione si deces-
sisset appellatiōe interpolita ff. de accu.
l. ex iudicioz et nō est a libi Dy. et Bar.
Nota q̄ maritus potest scribere legatū

uxori in testamento alieno ff. de fal. l. uxori in glo. q̄ q̄s p̄t sibi scribere fidei commissuz. et an mulier p̄t esse executrix in testamento et non est alibi et est singulare Bar. et Dy. et sic conficit instrumentū uxoris licet non possit esse testis
Nota q̄ condempnatum de crimine extrahens de manibus familie punitur capitale quia cōmittit crimē lese maiestatis ff. ad l. iulii. ma. l. iij. in fine ibi qui confestum et est singulare

Nota q̄ Iudex euadēs cum qui mori debeat eadem pena punitur C. nulli lice. itere. l. fi.

Item si facis mori illum qui non debebat ut lex l. iulii. §. fi. ad l. iulii. repe.

Nota q̄ minor nō tenetur de adulterio in alijs delictis sic ff. de adul. l. si minor et l. pupillus de regu. iur.

Nota q̄ quis potest cōueniri in loco domicilij pro delicto cōmisso ff. de in iure. resti. l. inter legatarum §. interdicere v. sed res et non est alibi

Nota q̄ p̄terlatam culpam custodientis carcerē qua carcerati fugiūt dāpnat̄ custos ad mōtē ff. de custo. reo l. milites

Nota q̄ ille qui est in bonis aduocatus
propter delictum de quo accusatus erat
captus non debet illico cōdempnari sed
de nouo plene de crimine cognosci et fa
cit pro ex bāntis captis ff. de custo. reo
l. dynus adriano et nō ē alibi scdm Dy.
Nota q̄ testificās dolose in causa homi
cidij cōtra tenetur l. comelia de sicarjis
et tanq̄ homicida uenit puniendus ff.
ad l. cor. de sic. l. post principium et non
est alibi Bal.

Nota q̄ Iudex potest processuz ab vno
inchoatum prosequi ex suo officio ff. de
pu. l. promul. l. is qui e. ti. C. e. l. liberoz
rum de accu. Bar.

Nota q̄ instancā in criminali non tran
sit ad heredem accusantis ff. de accu. l.
dynus fratres

Nota q̄ vbiq̄qz pro aliquo crimine
competit accusatio criminaliter ad vnz
dictam pro eodem competit actio saltē
civilis instancā ff. de fal. qui nomine et
nota in l. quicq̄ in glo. pro socio

Nota q̄ filius fa. muto patre publicā
accusationem instituere potest licz glo.
dicat cōtra in l. fi. §. necessitatē de bo. qz

libe. ff. de adul. l. inter liberos §. filius fa.
Nota q̄ si per interlocutoriā imponit̄ ali
cui silentium p̄t appellari ff. de accu. l.
cum ticia et illa glo. non est alibi Bar.
Nota q̄ q̄uis ratione dignitatis aliq̄s
conueniri non possit tamen debet satisfacere
de iudicio sicuti finto officio vel iudicō
et est singularis ff. de accu. l. qui accus
sare in gol.

Nota q̄ libellus in causa criminali etiā
am civili p̄t dari etiam die feriata ff. de
adul. l. miles §. i. et ita dicit Bar. in ex
ceptione per reum quod nota perpetuo
quia non est alibi secunduz Dy. et An.

Nota q̄ quādo duobus cōpetit priuile
gium sed ordine successiuo non p̄t soci
us uti priuilegio suo donec proponendi
sit impeditus ff. de adul. l. maritus in se
cundo in principio Bar.

Nota q̄ illud quod in libello presumit̄
debet in libello deduci al̄ nichil probat
ff. de adul. l. si adulterium cum incestu
§. idem pellioni tex. valde singularis qd̄
tene menti Bar. et Bal. in l. cum quid
ff. si certum pe.

Vndecimus liber ff. nouū

Nota q̄ cā conuentional' et recōuentiō a
lis simul debent terminari ff. que senten
cie sine app. rec. n. l. i. §. i. et non est alibi

Nota q̄ vbi acta facta sunt per Iudicē
incōpetentem possunt ab eodem circūdu
ci ff. de ap. l. cum ad principem

Nota q̄ si fisco bona vacancia deferunt
est heres aditione tamen facta si bona
soluendo non sunt non aliter bene in co
locum non habet onus inuentarij ff. de
iure fisci. l. i. §. an bō et est singla. glo.

Nota q̄ licet verus contumax in non ve
niendo nō appell; vt l. et post edictū ff.
de iudi. verius cōtumax in alio bene ap
pellat ff. de app. l. creditor §. iustus et
non est alibi Dy.

Nota q̄ Iudex sententiam potest niter
pretari ff. de app. l. ab executore et non
est alibi ita clare Bar. et ibi in glo. intē
pretat in strumētū suum dic vt in l. impr

Nota q̄ delegatus sui de de sta. ho.
legati sententiaz potest reuocare et cor
rigere contrario imperio ff. qui. et quan
do app. non licet l. quantum

Nota q̄ litigium factum coram iudice
incōpetenti nūq̄ prode erranti ad perpe

tuanda iura sua ff. de app. re. l. ei cui⁹ an.
Nota q̄ illud quod non potest nouari
appellacōne interposita non nouatur eti
am si non interponitur dum sit infra tem
pora appellādi ff. ml no. pē. ap. l. i. in glo
Nota testamentum in modo probandi
causam impediēte ne operetur non suf
ficiat michi pbare q̄ fuerit guerra ap̄t
quam non potui venire bononie sed nes
cesse est q̄ probem q̄ recessi de domo et
veni ad locum vbi erat impedimentum
ff. de reu. l. qui conuictus Bar. in l.
ij. si quis cau.

Duodecimus liber ff. noui

Nota q̄ in tribus ante sentenciam peā
non est in obligatorio ff. verbo. sig. l. si
qua pena et non est alibi

Nota q̄ in appellatione ponitur commu
niter omnes fructus pertinentis ad vfu
fructū ff. de verbo. sig. l. qui fundum

Nota fortuitos casus nullum conciliuz
hominum providere potest ff. de admi.
reci. l. i. §. si eo autez tempore quod nota

Nota q̄ veniens ad alleganduz causas
absentie non satisfat ff. de regu. iur. l. ij.

§. in dono et non ē alibi ymo est C. de p
cu. in l. exigēdū in glo. mag̃ ubi re pbat̃
Nota q̃ liberatio etiam in vltima volū
tate facta debitori que fit causa donatio
nis si excedat quingētos aureos eoz in
linuatione ff. de re. iu. l. si quis obligati
onem in glo. singulari scdm Dy. et Bar.
Nota q̃ licet pater pro vno filio in viz
ta faciat expensas in doctoratu suo non
tamen post mortez alter frater recte pe
tet in communibus expensis ipse satisfā
ciat ff. de mune. et ho. l. in. §. si. cum glo.
sua et in glo. que dicit de fratre ducente
uxorem vide ibidem Dy. et Bar.
Nota q̃ quando Iudex ex iudicando sen
sus aliquod cōmodum pecuniarū non
potest agnoscere vtruz sit Iudex nec ne
ff. de mu. l. de iure in glo. singulari secun
dum Bar. in l. ex quacumqz causa si q̃s
in ius v. non serit Et sic limitat. l. si q̃s
ex aliena ff. de Judi. Bar.
Nota singularem glo. ex qua sumitur
pulcherrima doctrina vtrū statuta poss
sint reuōri ff. de cita. ab or. fa. l. q̃ semel
Nota q̃ in originali iuramento semper
intelligitur clausula si fuerit iustum ses

1
eius in speciali ex causa tamen iusta q̄
non seruat licet sit peiurus et piurio nō
habet ff. de regu. iu. l. nō videt §. qui ius
fu glo. valde solemnis ibi quia tibi nō
in l. si. ff. qui satis da. co. Bal.

Nota q̄ ferens sententiam que esset ir
rita non dicitur partem grauare si pro
cessus esset nullus Et sic non facit lites
ff. de va. et exor. cog. l. si Iudex glo. sin
gularis quod nō pro iudicantibus facit
l. i. §. i. ff. q̄ quisqz iuris

Incipiunt glo. libri institutionum

Nota q̄ sententia lata super libello in
epto est nulla ipso iure et ex ea non ori
tur actio in factum vel officium Iudic
is iusti de obli. in princi. in glo. que in
cipit illud que non est alibi Bal.

Nota q̄ interest mea pluribus actiom
ibus ad idem non teneri etiam si nulla a
lia versatur vtilitas insti. de ac. §. itaqz
v. plane odio furium in verbo odio furium

Nota q̄ duplex est natura Naturas et
naturata insti. de verbo. obli. §. conditio
nes in glo. que non est alibi Natura na

turans est ipse deus Naturata non est
aliu d q̄ ipse cursus nature in qua omnia
preterita p̄sentia et futura creata sunt
Nota q̄ ex iuramento in litem nulla ori
tur actio sed si non seruetur iuramentuz
iudi. officium succedit insti. de ac. §. pre
terea in glo. que non est alibi

Nota q̄ re legata pure que erat testas
toris si agit legatarius personali non de
bet concludi in libello ad dandum sed ad
possessionem tradendum simpliciter vt
in si. de le. §. sed nostra et est singularis
alia est similis C. de do. que sub l. i.

Nota q̄ in inquisitione non est seruāda
solempnitas iuris que in accusatione re
quiritur insti. de pu. iudi. in p̄n. glo. que
non est alibi secundum Butri. de h. iaco
but. insti. de obli. in p̄m.

Nota q̄ ex contumacia filij delinquentis
possit fieri missio in bonis profectiū pe
culij sicut in eis possit fieri executio lata
sentencia vt l. iij. §. Idem scribit. ff. de
pecu. glo. iij. §. fi. insti. de noxa Et vide
de eadem que non possit fieri

Nota q̄ actiones que dantur heredi mi
si litis contestatio facta dant̄ ex sola p̄

paratiōe insti. de perpe. et tempo. ac. §.
penales in glo. facit quod nota. in l. om
nes ff. de ac. et obli.

Nota q̄ substituēs non facit suuz volū
tariū insti. de vulga. sub. in glo. vulgari

Nota q̄ bāniti nostri tēporis eq̄perantē
deportatis quādo ciuitatē et bona amit
tunt vbi autē ciuitatē tantū tunc relega
tis insti. q̄. mo. ius pa. po. sol. §. relegati

Nota q̄ electō realis acciōnis ad lega
tum consequendum facit videri persona
li repudiatū insti. de le. §. nostra in glo.
singulari Bal.

Nota bene q̄ scolaris in medio anni re
cedens non potest alium loco sui substi
tuere ymo tenetur pensionem totius an
ni soluere licet dimittat socios insti. de
lega. §. si. glo. valde singularis Bal.

Nota q̄ quedam est possessio plena et
quedam semiplena et quedā vacua ⁊ sic
est triplex insti. de vsu. §. q̄ autē in glo.
vide ibi quia non habes similem An.

Incipiunt singulares glose
librorum authenticorum

Nota q̄ licet cōtra p̄sumptiōez iuris et

de iure nō admittat̄ probatio in cōtrari
um p̄ testes tamē admittat̄ per cōfessiōz
aduersarij vt in auct. de eq. do. §. aliud
Nota q̄ vbi dubitat̄ glo. singlaris
de quantitate fructuū perceptoru ex fū
do stat̄ iuramento possessoris in auct. de
nup. §. qui veō lucrū in glo. maḡ in ver
bo iurādo que nō est alibi secūdu Bar.
Nota q̄ licet ad instanciā coll. iij.
partis testis semel examiat̄ non possit
amplius peti etiā ad declaratiōz sui die
ti Tamen Iudex ex officio pōt eum iuri
dice examiare q̄a secūdu interrogatoria
exaiatus sec⁹ si in iudicis culpa in auct.
de testi. §. qd̄ vero viij. coll. in glo. et nō
est alibi hec p̄fuit Bar. in l. si quis ara
gentarius in §. si. ff. de eden.

Nota q̄ omnis vox iudicis ad causaz fa
ciens est interlocutoria vt in auct. de li
tigiōsis §. ad excludendas coll. viij. in
glo. et non est alibi talis modus loquen
di Ange. Immo est glo. in l. cum cleris
cis C. de epi. et cle.

Nota q̄ q̄s nullā pōt sibi imponē collec
tam vt in auct. q̄ mo. na. effi. fut. §. si veō
coll. vi. nec ciuil̄ in glo. si nullū sedm̄ am

Nota q̄ preceptum qđ facit Iudex pa-
ti est seruandū in locutoria vt in auct̄.
do here. et fal. §. ne autes coll. i. in glo.
Nota q̄ licz filia ad successionem patris
cum masculo admittatur tamen facere
partem de morte patris ad eam non ex-
spectat quia non pōt venari famā in ti-
feu. de pa. iura. fir. c. hoc autē in glo. an.
Nota q̄ licz lex noua velit dispositionē
suam etiam ad preterita extendit tamen
non fiet extensio ad decisa per sententiāz
vel appellationem suspēsa in auct̄. vt de
ap. cog. §. i. coll. viij

Nota q̄ secundū statutum limitatur ad
precedens posito etiam si millesies ha-
beat clausulam adiunctam §. non obstā
te aliq̄ lege v̄l statuto in auct̄. de succe.
que ab in. in prim. in glo. singulari Bar.
Nota quicquid operatur contestacō fa-
ciendo p̄curatorē litis dominiuz q̄tū ad
illa que respiciunt ipsum procuratorem
eadem operat̄ in Iudice quo ad ea que
respiciunt ipsum Iudicem vt in auct̄.
de exhi. re. §. si vero coll. v. vbi datur p̄
dicta regula al. l. ediles §. idem sciendū
ff. de edi. edic.

Nota q̄ ciuitates possunt prescribere iu-
re litigandi meri et mixti imperij sicut re-
galia in auct. de defen. ciuita coll. iij. in
glo. singulari in fine magne glo. Bal.
Nota glosam valde notabilem que dat
doctrinam vtru testamentu in quo emā-
cipatus est p̄terit? interim sit nullu vel
aliqud in auct. de here. et fal. §. exhere-
Nota q̄ negans se possi dato coll. i.
dere perdit possessione in auct. de trien.
et se. coll. v. §. si. glo. que sit melior in to-
to corpore iuris Et in illo passu ff. de re.
No q̄ renūciacō penes ac ven. l. fi.
ta vl facta iudici p̄de absētibz in auct.
vt ma. et auie coll. viij. glo. nō. valde
Nota q̄ cause diuitem et pauperū etiā
magne debēt fūmarie expediri in auct.
de man. prim. iij. coll. glo. notanda
Nota q̄ tabellio de iure infamis potest
conficere instrumenta vt teneat inter ig-
norantes euz infamem in cor. de tabelli.
§. penult. coll. v. Bal. in glo. i. de summa
tri. et si. ca.
Nota glo. valde nota. q̄ monachi extra
claustrales ⁊ qui habent beneficia extra
claustrum vel prioratus de quibz viuūt.

non debent esse vōcibus vel actibus clau-
strorum in auct. de alie. emphi. §. i. coll.
ix. Ja. an. in c. fi. de re. do.

Nota glo. singularem q̄ testamentum
imperfectum filii testantis inter parētes
non valet in auct. de testa. impfec. super
rubrica coll. viij. glo. singularis p̄ qua
vide tex. in l. ei. §. fideicommissi

Nota q̄ statutum de dote lucranda nō
habet locum in feudo. de iure de re. alie.
cau. fac. §. si. tex. valde notabilis

Nota q̄ non valet pactum creditorū vt
debitū non possit p̄bari nisi p̄ instru^m vt
in auct. vt sine phi. ma. coll. vi. in glo.
magna singulari et non est alibi an. Eo-
dem modo nec valet statutū vt p̄ inno.
in c. cum io. tabellio extra de fi. instru. qd̄
nō colu. de acquilia

Nota glosam magistrālē pluribus que-
stionibus dum dicit fideiussorem de Ju-
dicio listi debere possidere immobilia in
auct. de exhib. re. §. sanctum⁹ coll. vi. secū-
dum Guil. Bar. et Bal.

Nota quomodo quis dicatur inimic⁹ ca-
pitalis in auct. de testi. §. si vero coll.
vij. in glo. Judicij et glo. magistrālis in
principio et tene menti

Nota q̄ notarij qui incipit in causa scribere debet continue scribere et non alius in auct. de here. et fal. §. si veō absūt coll. i. in glo. que non est alibi quod est verum nisi prius esset remotus vel impeditus a secundo l. i. ff. de offi. p̄conu.

Nota q̄ Judex fiducia dās et legabāto non tenetur illam seruare sibi vt in auct. de man. prim. §. neq; autem hō mada coll. iij. quod nota perpetuo

Nota q̄ sacerdos p̄t conficē instrumētū matrimonij in auct. q̄. mo. na. effi. legi. §. si quam coll. vi. vbi tex. singularis qd̄ tene menti quia non est alibi

Nota q̄ existens sub iuramento fidelitatis sub iurisdictione alicuius non potest prorogare iurisdictionem in alium Judicem dominiū vel populū illo inuito in feudum de probi. feu. alie. per. fre. in §. preterea glo. valde nō. Bal. et in l. decernimus C. de sacro. sanc. ec.

Nota q̄ per. auct. bona dampnatorum sunt correctā iura dicencia que bona eorum que conscia criminis se occidunt publicantur licet non sint dampnati sed pro dampnatis habentur C. de iu. fo. l. fi. li.

p. in glo. De hoc dubitauerunt pe. et Cy.
in l. ij. C. qui testa. facere pos. et de hac
glo. non habuerunt recordari

Nota q. valet statutum q. pater teneatur
soluere condemnationem ex delicto
filij C. de decret. decu. l. iij. li. x. et non

Nota q. solutio triennalis est alibi
annorum proximorum presumere facit in p.
teritum pro toto tempore solutum C. de az.
poch. pu. l. quicunq. li. x. tex. singla. Baz.

Nota q. iudici castrorum vel villarum
qui deputantur pro ciuitate ad exactio-
nem collectarum si negligunt quia tem-
pus possunt capi personaliter et solutus
possunt postea repetere C. de exac. trib.
bu. l. missi. li. x.

Nota q. per vicinos probatur de hijs que
committuntur in vicinia C. quando fiscus vl.
priua. l. ij. in glo. et non est alibi An.

Nota q. fauore fisci ecclesie et minorum
propter instrumenta de nouo reperta re-
tractatur sententia quasi non videantur
legitime defensi que retractio potest pe-
ti vsq. ad triennium C. de sententia ad-
uersus fis. la. l. fi. li. x.

Nota q. illud quod dicitur pater et fis

lius eandem personam representant in-
telligitur de filio in potestate C. qui eta-
se. excu. l. ij. li. x.

Nota q̄ vbiq̄ in contractu fit mētio
pen et dubitatur q̄lis contract⁹ sit intel-
ligitur esse contract⁹ actiois C. de pui.
cur. l. ij. li. x. quod nota perpetuo

Nota q̄ vbi res venditur p̄ subastatio-
nem non req̄ritur emptor vel vendit⁹ si
vltra dimidiā iusti pen fuerit deceptus
C. de predns cura li. x. l. i. scdm an. in l.
i. C. de prescrip. xxx. vel xl. anno

Nota q̄ per statutum in fauorem alicui-
us deductum prodest etiam ignorantī
Pro h° c. statutum de pben. li. vi. io. an.
in c. ij. ex. de costi. C. de decurio l. i. li. xij.

Nota q̄ in hjs que sunt posita vel asser-
ta in Iudicio puta in libello cōuenciōali
vel litigioso vel positionibus non habet
locum penitentia C. de coi. agro. deser. l.
iura. singulari. li. xi. Bal.

Nota glo. valde notabilem dans doctri-
nam et theoreticam notabilem vtrum q̄
l. precedens disponit possit tolli per ac-
tum vel non C. de decret. decurio l. ij. li.
xi. Bar. in l. omnes populi

Nota an due apoche de soluto prefus
mantur esse eadem de eadem quantitas
te an vero de duabus C. de stu. l. ne tamē
li. xi. in glo. singulari Bal.

Nota q̄ perduto instrumento vel ab in
icio nullo potest peti vt reficiatur C. de
discu. au. l. ne casu li. x. in glo. singulari
Bar. ff. de adm. tu. l. ciro ḡphis in auct.
de here. et fal. §. i. coll. 1.

Nota q̄ iuris ignorantia non dicitur iu
sta excusat tamen a dolo C. de plagia in
glo. plagi criminis Bal.

Nota q̄ tantū operat̄ pactū quātuz lex
C. de decret. decu. l. i. li. x. Bar. ymo for
tius operatur pactum q̄ l. videtur glo.
notabil' in l. qui a patre C. de resti. mili.

Nota valde notabilē tex. de agri. et cen.
l. litibus Ex qua sumitur practica pro
bandi dominiū q̄ ad vnū fructuū pcep
tionem quis p̄sumit̄ domin⁹ et possessor

Finunt leges et glose singulares
ac speciales domini Bātoli Baldi
Angeli Anthonij de butrio Anz
geli de aretio ac Saliceti

Incipiunt Lex. et glo. singulares
domini guilhelmi de ludo legum
excellentissimi

Ex est cum glo. q̄ impubēs ne
q̄ senes non debent questionari
pro aliquo facto ff. ad alley.

l. i. §. impuberes et l. si quis in graui §.
ignoscitur e. ti.

Glo. est q̄ si mulier vendat rem suā vel
Juri p̄p̄thece renunciēt metu vel reue
rentia viri sui q̄ talis renūciatio vel ven
ditio potest reuocari Et idem si clericus
renunciēt prebēde reuerentia prelati v̄l
metu Nam potest reuocari talis renūci
atio ff. quarū re. ac non datur l. i. §. que
honerande super verbo metu

Lex est q̄ si testamētum patris est rup
tum vel annullatum ex aliquo ex agna
tione postumi vel al's et filius erat exhe
redatus ex testamento illo filius exhe
redatus admittitur ad hereditatē et sic
ingratitude non repellit quem a successi
one ab intestato ff. de dolo. l. qd̄ me ex
cep. l. liberis licet glo. videatur contras
ria in auct. de non alie. §. cū vitē col. i.
Condemnatus per officium Judicis nō

efficitur infamis C. de mo. multa l. i. C.
de susp. tu. l. fi.

Lex est q̄ Judex occupans alienam iurisdictionem est puniendus capitaliter
C. de cho. az. li. xij.

Glo. est q̄ si debes michi centum et petam l. in libello scienter et post recipiam quinquaginta in quibus fuisti condemnatus q̄ videor alios quinquaginta remisisse in l. i. de ac. §. si minus

Glo. est q̄ fideiussor non potest conueniri nisi in loco sui domiciliij tantuz ff. rem pupil. sal. fo. l. fi. super verbo constituunt

Glo. est q̄ ubi q̄s est p̄uit⁹ p̄ officiu⁹ Judicis q̄ postea potest accusari iure actionis C. de testi. l. nullum glo. fi. Et ibi q̄ clericus compellitur ferre testimonium coram Iudice seculari

Glo. est q̄ condemnato ad ultimum supplicium non est deneganda confessio
C. de epi. au. l. archigerote extra de pe. et remi. c. i. in cle.

Glo. est q̄ in legato alimētoruz non veniunt libri vt ff. de alimen. le. l. legatus
Lex est q̄ sententia arbitrarij vel cōpromissum debet demandari executioni per

iudicem ordinarius C. de iude. l. iudei C.
de ar. l. procul

Lex est q̄ ita per conuentionem factā
coraz arbitris fit interrupcō temporis si
cut coram Iudice ordinario C. de arbi.
l. cum ante cura fi.

Nota q̄ arbiter potest salarium reci-
pere a ptibus C. de pua. agen. in re. l. i.

Glo. est q̄ si creditor remisit aliquid de
bitori suo non videtur sibi remisisse nisi
id de quo agebatur exp̄sse inter eos C.
de trasac. l. si deserta C. ad velley. l. iube?

Lex est q̄ priuilegium personale tran-
sit ad heredem C. ad velley. l. heredis

Lex est q̄ si sint duo homines habentes
vnam domum vel aliam rem in comuni
et vnus illorum sit requisitus per alium
socium vt reparent rem illam comunē
et requisit⁹ tardat maliciose reficere q̄
si alius rem edificet habebit totam rem
in solidum iure domini C. de ediffi. pri-
ua. l. si vt apomis melius ff. pro so. l. sil-
uam §. ii. et dic vt ibi

Lex est q̄ si sit statutū in ciuitate q̄ nō
extrahatur bladum vel aliquid aliud de
loco q̄ si casu fortuito de aliqua alia ci

uitate vel castro veniant homines defe-
 rentes bladiuz vel aliam rem contra sta-
 tutum q̄ non obstante statuto possunt
 licet al̄s non possent nisi essent transeun-
 tes C. de edi. p̄n. l. si quis post hāc legē
 Glo. est q̄ si ciuitas vel villa deberet cē-
 tum alicui pro quibus centum vniuersi-
 tas collectisatur q̄ non possunt mutare
 domicilium quando soluant partem suā
 ff. de mune. l. incola

Lex est q̄ si in carceratus frangeret car-
 cerē et nescitur pro quo delicto postea
 inuento eo debet puniri ea pena qua pu-
 niretur si delictum commisisset et ff. de cu-
 sto. reo l. in eos

Glo. est q̄ si impetrem rescriptum a p̄n-
 cipe vt possim conuenire debitorem me-
 um coram aliquo iudice delegato et po-
 stea fecerim ipsum citari coram illo de-
 legato et ipse satis det de iudicio listi.
 postea non potest venire contra rescrip-
 tum nec obicē ff. quan. appellādū sit l. si.

Lex est q̄ Iudex qui non permittit ap-
 pellare victum et vltra hoc facit execu-
 tionem incidit in l. iulii. de vi. pu. ff. ad l.
 Iulii. de vi. pu. l. Julia

Glo. est q̄ si occupaueri rem michi obs
ligataz q̄ amitto ius obligacōis et pos
sum michi ius p̄p̄thecē in alia re ff. ad
l. iul. de vi. pu. l. iulia. penl. q̄uis tex. in
contrarium ff. q̄ me. cau. l. extat

Glo. est q̄ si pater atrociter vulneretur
per filium q̄ propter hoc pater cōpel
lituz emancipare filium ff. de iure. iu. l. si
pretor edixit §. sed si quis super verbo si
atroy Et dic vt ibi circa glo.

Glo. est q̄ si pater litiget contra aliquē
et postea moriatur q̄ heres vel filio te
nentur illam litem suscipere in tali p̄ue
to in quo predecessor reliquit ff. de iure
iuran. l. sed si vnus §. filius in glo. emā
cipatus ff. de ac. et obli. l. sciendum

Lex est cum glo. q̄ si dico alicui iniuri
as veras q̄ non teneor ff. de iniu. l. eū q̄
Tex. est q̄ vnus testis facit fidez et pre
sumptiōem et statur dicto vnus testis
ff. de do. prele. l. theopōpus in glo. in fi.

Glo. est q̄ si tutō finita tutela potest ex
igere liberationem a pupillo et quitans
ciam cū iuramēto valz talis q̄tancia a pu
pillo tutōi facta dū nō intuenerit fraus
ff. de cōtra. ta. in l. q̄ ergo §. cōtrarium

Glo. est q̄ propter egretudinez non re-
tardatur executio seu solutio secus in li-
tis contestatione vel sententia ferenda
quia datur dilatio propter egretudinez
ff. de here. insti. l. si quis instituatur §.
si. in glo. egretudinem ff. de Judici l. si
pretor §. si.

Leges sunt q̄ si sunt socij in aliqua re
et mouetur eis controuersia et vnus dux-
erit litem et obtinuerit q̄ non poterit p-
tem petere expensarum a socio suo ff. fa-
miliz. l. ex parte

Lex est contra glo. ff. de regu. iu. l. pus-
pillum vbi dicit q̄ proximus est puber-
tati qui habz x. annos cum dimidio Lex
est in contrarium ff. de execu. tu. l. non tu-
um qui proximus est pubertati xiiii. an-
num minus medium pro qua est extra
de spon. impu. e. continebatur

Lex est q̄ si princeps delegauit quan-
dam causam specialiter ad cognoscendz
senascallo vel iudici ordinario q̄ ob istā
delegationem non recipit salariū a pati-
bus q̄uis alius fuisset delegatus et re-
ciperet salariū ff. de off. rec. prouin.
l. qui ordinarium dum tamen non exeat

provincia ratione istig delegatiois vt ibi
Lex est q̄ si aliquis insidiatus fuerit ali
cui et in testamto remisit sibi q̄ michi
lomin⁹ debet puniri ff. ad cilley. l. dyuus
Leges sunt q̄ seruiēs sine inlimatione
seu mandato Judicis aliquem citare nō
debet sed si hoc fecerit debet puniri et
officiū debz amittere in auct. de questio.
§. si vero aliquis coll. vi. C. de epi. et cle.
l. memorati

Lex est q̄ matri non creditur si dicat fi
lium spurium in testamento nec ppter
hoc poterit ipsum exheredare licet faci
at aliquam presumptionem contra euz
ff. de pba. l. si. ff. de fal. l. qui falsuz §. i.
Lex est in ratione q̄ tabellio qui creat⁹
est per illum qui vniuersalem iurisdic
tionem et potestatem non limitatā habet
potest vbiqz cōficere instrumentū ff. de
excu. tu. l. non solū. §. qui testamēto ff.
ad l. rodi. de iac. l. de precatio

Lex allegatur q̄ si rex cōmittit alicui a
liquam rem seu causam q̄ ille cui cōmit
titur habeat seruire consuetudinem pa
trie in qua habet commissionem quod
est notabile in auct. de iudi. §. illo cas

stodiendo coll. vi.

Lex est q̄ si est facta vulgāis expressa
filio dato q̄ filius superuiuat pater in
chilominuz durat secus in pupillari ff.
de fideico l. coactis l. ancillam C. de pe.
Glo. est q̄ actor omnia proposita in lis
bello habebit probare ff. de execu. tu. l.
qui ex testamento

Glo. est q̄ clericus non possit coram iu
dice seculari conueniri in auct. vt omēs
iudi. obe. coll. v. super verbo subiacent
ff. de noxa. l. si. tex. est de iu. fi. in l. si. dem
q̄ in fi. in auct. habita C. ne fili⁹ p̄ pa.

Glo. est q̄ si tutor pupillā copulanda
in matrimonium aliquem acciperet q̄
non tenetur pupillo restituē ff. de neg.
g. l. qui siue vsuras circa fi.

Glo. est q̄ presumptio tollit presump
tionem de in iure. re. l. Dyuis super ver
bo extonatur de ritu. nup. l. non solum
circa principium

Glo. est q̄ quis compellitur esse aduo
catus reipub. sine salario C. de proxi. sa
cro. scri. l. n. li. xij.

Glo. est q̄ debitor fiscalis p̄t cedere bo
nis et carcerem euitare in l. i. pro so. §.

fi. licet glo. est ei cōtraria C. de exac. tri
bu. l. nemo li. p.

Glo. est q̄ rex potest indicere collectas
suis subditis pro filia maritāda et filio
milite faciendo C. de sacrosanc. ec. l. pla
cet super verbo exordinariam

Glo. est q̄ si clericus sit captus in curia
seculari et ibi fuerit aliqua acta facta
contra eum si postea fuerit requisitus p̄
Iudicem suum q̄ acta facta in curia se
culari rata maneant et tunc fidem faci
unt corā Iudice ecclesiastico C. de epi.
et cle. auct. cleric⁹ sup verbo posita per
episcopum Pro q̄ est tex. de testa. l. si
glo. q̄ dicit in calibus ff. allit illa regula
qui prior est tēpore potior est iure q̄a in
sex calibus in auct. de exac. tribu. ec. p̄n.

Glo. est q̄ ille qui admittit ad allegādy
causas al. sentie non tenet cauere in soli
dum ff. de regu. iu. l. nemo aliene rei

Glo. est q̄ illa que acq̄rit meretrici po
test recipē fiscus C. de legibus l. non dus
bium super v̄bo ex eo ff. de iu. fi. l. lucius

Lex est q̄ magna verecūdia est baroni
quādo amittit vexillum suuz et arma in
guerra Et per hunc tex. dicit q̄ nō debz

habere aliud vexillum nisi per arma res
cuperet ff. de rap. l. ij. ff. de re. mili. l. iij.
Leges sunt q̄ ordinarius potest
testi recusari impetrando rescriptū a p̄n
cipe ne conueniatur sub illo Iudice C.
de offi. pro con. et le. l. officium in fi.
Leges sunt q̄ Iudex ecclesiasticus potest
testi inuocare brachium seculare C. de
conuui. sa. in l. i. li. xij. in auct. de mo. §.
Lex est q̄ si rescriptum ab aliquo
aliquo impetretur et fit contra Jus cō
mune non valet nec Iudex ad quem di
rigitur debet obedire quūq; secunda ius
sio fiat sibi per principem C. si cōtra ius
vel utili. l. si. in auct. de nan. p̄n. iij. coll.
§. cōpetens vt omēs obe. iu. prou. §. et
vtro iubem⁹ C. de paga. l. sic et l. scrips
ta C. de sacro. sanc. ec. l. Iubemus in fi.
Lex allegatur q̄ si laycus facit iniuriā
clerico q̄ Iudex secularis non ecclesia
sticus cognoscat de ill' iniurijs C. de offi.
prefec. prezo. l. ordinario
Lex est q̄ si conueniam aliquem coram
aliquo Iudice et agam contra eundē in
alio iudicio q̄ ego amitto causam C. de
asser. tollen. l. i. in fi. C. de iurisdi. omni

Judi. l. in criminali

Glo. sunt que non sunt vere q̄ iuramē
tum calumpnie excusat quē ab expensis
soluendis insti. de pe. te. liti. §. i. in auct.
de iudi. §. apparet coll. vi. Casus est in
contrariū in auct. de trien. et se. in. coll.
§. studentium v̄ si eum

Glo. est q̄ officium cōmissorum seu exe
cutorum testamentorū transeunt ad he
redem ff. de tu. l. tutela

Glo. est q̄ gener non potest vocare so
crum in iudicio sine vema ff. de Inus
v. l. generaliter ar. ff. so. ma. l. quia pa
rentis quia instrumenta debent concor
dari cum prothocollo alias presumitur
suspectum instrumentū nisi concor. cum
prothocollo C. de fi. instru. l. contracto
in auct. de tabelli. §. fi.

Glo. est q̄ debita cōputantur inter im
mobilia quando pro re immobili deben
tur debita Quando ex re mobili compu
tantur debita inter mobilia in auct. de
nota. alie. §. i. coll. ij. super verbo quan
do cumq; commumeraanda

Glo. est quando citat̄ aliquis ad domuz
et ibi nullus inuenitur q̄ transcriptum

seu citatio debet in valuis seu porta do-
mus poni vel legi ante domu ff. de dāp.
infec. l. iij. §. toties super verbo libello
Glo. est q̄ si princeps mandauit alicui
q̄ puniret aliquem capitaliter q̄ intel-
ligitur amissione ciuitatis vel deportatis
omnis tantum C. ne iu. priua. man. l. i. que-
res vendi non po. l. fi. C. de epi. et cle. l.
si quis non dicam rapere
Glo. est q̄ subiecti debent iurare domi-
no q̄ parebunt et obedient ipsi ff. de re.
priua. l. non videtur. §. qui iussu
Glo. est q̄ iuramentum potest remitti p
partem ff. de ferns l. i. sup verbo valebit
Glo. est q̄ mulier non prefertur credi-
toribus nec habet priuilegium. l. assi-
duis C. qui po. in pig. habe. in dote con-
fessata per maritum sed in dote vendi-
ta bene C. qui possunt re. in domo con-
ducta inuito domino l. dominus qui a-
lio conuocat pro alio et pro eodem pre-
cio li. xi. C. loca l. nec et glo. loquendum
Lex est q̄ stilus curie est seruandus C.
de vete. iu. enu l. i. §. nullum v. sed si que
legis C. de fideiul. l. fi. §. de appellatione
l. Impator §. i.

Glo. est q̄ propter agnationē postumū
non rumpitur testamentum matris siue
patris sic C. de inoffi. te. l. in. in prima
glo. in sti. de exhere. libe. §. mater

Glo. sunt que intelligunt q̄ filio prete-
rito est testamētū nullum ipso iure ve-
rum est si filius vult et petit declarari a-
lias si filius non vult dicere nullum va-
leret ff. de iniusto. rup. testa. l. filio pre-
terito dele. p̄stan. l. hīs qui C. de inoffi.
testa. l. sanctimus

Glo. est q̄ quando vir expulit vxorē de
domo et postea si vult eam recuperare
oportet q̄ maritus iuret q̄ eā non peis-
ciet C. de hīs qui ad ec. confu. l. in. §. si
ne super verbo interueniente

Glo. est q̄ quando filius aut filia prete-
ritur a matre q̄ necesse est q̄ causa pre-
teritionis exprimat̄ur al̄s non valet ip-
so iure C. de inoffi. testa. l. filium et in
auct. vt cum de ap. cog. coll. viij.

Glo. est q̄ tacita pupillaris non excludit
matrem vt l. lucius ff. de vulga. ta-
men si substitutus velit probare q̄ tes-
tator voluit matrem excludere ex tacita
pupillari q̄ admittitur ad probationes

tantum q̄ si probauerit q̄ mater exclu
detur C. de impu. et alijs sub. l. precibus
C. de testa. mili. l. in testamento

Glo. est q̄ pater adoptiuus non tenet
alimentare filium adoptiuum insti. de
here. que ab intest. §. ad imponendum li
cet placentinus ibi conerarium dixerit

Glo. est q̄ sicut subiectus debet iurare
fidelitatem domino ita et e contra domi
nus subiecto ff. de aqua quotti. esti. l. i.

§. permittitur super verbo impetrabilis
in feu. de probi. feu. alie. p. et fredericum
c. Imperialē §. si super verbo sacramta

Glo. est q̄ sentēcia lata contra reum pri
cipalem non debet fieri executio contra
fideiussorem C. vbi de cri. agi. oppo. l. si.

Lex est q̄ si testator in suo testamento
faciat aliquem h̄ heredem et habeat vro
rem pregnantem et dicat in testamento
q̄ si aliqua michi nata sit filia v̄l filius
cui relinquo x. Post nate sunt due vel fi
lii duo q̄ quilibet habebit x. ff. de le. i. l.
qui filius §. i.

Tex. est cum glo. q̄ quando pater male
et per fraudem administrat bona filij et
decipit q̄ filius potest facere ei interdicti

administraconem et ab eo bona filij auf
ferri ff. de le. i. l. cum filio

Glo. est qd si testator dicat in primo te
stamento qd vult testamētum valere ita
qd non possit reuocari per aliquod aliud
testamentum et iurauerit qd etiā potest
penitere et aliud facere et valebit vlti
mum non obstante iuramento in feu. de
pa. te §. Item sacra. Nam iuramentum
contra bonos mores p̄stitutum non obli
gat ex de fo. cōpe. c. si diligenti C. de les
gibus l. non dubium

Glo. est qd fructus rei legate pure tenē
tur tradi morte testatoris legatario ff.
de le. n. l. alinus. q̄uis glo. videatur con
traria in l. luci⁹ locusta super verbo pt⁹
Et est tex. qd ymo a tpe lit cōtestate ve
munt ff. de le. i. l. q̄situm §. si. et dic vt ibi
Leges sūt qd legato tēperatōio vident
legate merces ibidem existentes et actē
te ff. de auro et ar. le. l. pediculus §. laz
beo ff. de fundo instruc. l. quesitū §. Itē
pompomius licet contra videatur et ma
le ff. de pig. l. cum taberna

Glo. est qd si ex processu nullo feratur
sentencia etiam sentēcie late pōt opponi

exceptio annullati processus ff. ad mace
do. l. cum si vero

Glo. sunt q̄ sicut actor habet petere cō
dempnari reum sibi ita reus habet ex
ceptionem suam se peti absolui ff. de ex
cep. l. i. de fideius. l. fideiussōes §. i. in glo.
deprecabuntur Et est textus. C. de lon
gi. temp. prescrip. l. emptor et talem ex
ceptionem debet opponere qua probata
sequatur solutio ff. de flu. l. i. §. ab eo. la
beo Et licet actō debet talem actionem
proponere qua probata sequatur con
dempnatio ff. de eden. l. i.

Leges sunt ubi actiones sunt annales
ad agendum perpetuantur ad excipien
dum vt ff. de hys que vi. me. ve cau. fi.
l. pupillus §. si. super verbo exceptio
Lex est q̄ si ciuitas villa vel vniuersitas
cōmiserit aliquod crimen pena pecunia
ria non corporali sunt plectendi illi de
vniuersitate vel villa C. de decurio. l.
quicumq̄

Lex est q̄ si filia nubat indigno contra
voluntatem patris potest exheredari vt
in l. non tantum §. emancipati ff. de con
tra. tabu.

Glo. est q̄ si ego debeam tibi decem et tu debeas alteri .x. vel plus et ego soluerim creditori tuo. .x. sine iussu tuo que debeo sum liberatus ab obligatione tua ff. de cōpen. l. sed cum militi ff. de solu. l. cū
Lex est q̄ si aliqui petunt bis iussu debitum et obtinent q̄ tenentur ff. man. l. fideiussor §. omnibus Et que remedia dantur illi qui soluit debitum et postea creditor iterum petit et reus fuit condemnatus quia non potuit probare solutionem factam ibi nō in glo.

Lex allegatur q̄ frangens saluagadiā punitur crimine lese maiestatis ff. ad le. iuli. maies. l. i. ibi in prim. cum dicit vel aduersus securitatem

Glo. est q̄ si testibus cōtra me productis obiciam et dicaz ipsos fore infames q̄ non teneor eis actione iniuriarum C. de postu. l. quisquis super verbo utilitatis pro quo ff. de iniu. l. si quis de libertate C. loca l. nullum

Glo. est q̄ si rex. vel comes concedat alicui baroni et suis heredibus aliq̄ feudum q̄ videtur intellexisse de filiis et nō alijs heredibus ff. ad tre. l. ex facto §. si.

Glo. est q̄ si ego cōmisi adulteriūz cum
v̄xore alicuius et postea ille me institu
it heredem q̄ ego repellor ab heredita
te tanq̄ indignus et fisco applicabitur
C. de h̄is qui vt indigni. l. si seniore

Glo. est q̄ si aliquis sit condemnatus
ad soluendum creditori suo et creditor
petit fieri executionem et debitor oppōit
q̄ non debet fieri ex eo q̄ ipse vult accu
sare testes et Iusticiam seu sententiam
ex quibus fuit cōdemnatus de falso et
accusationem falsi instituere et credito
dicit postq̄ ipse fuit cōdemnatus q̄ ip
se soluat et alter dicit q̄ non quisq̄ falsi
accusatio sit finita Certe prima executio
ad debitum preterea si vult creditor ac
cusare poterit C. de fal. l. ij.

Glo. est q̄ licet in criminali non possit
interuenire procurator si tamen interue
niat valet quod actum est nec aduersa
rius dicere potest Iudicium nullum Ex
eo q̄ procurator interuenit quia excep
tio repulsiōis procuratoris est dilato
ria et ante litem contest. debuit opponi
Ista glo. est C. de adul. l. q̄uis

Glo. est q̄ si tutor in principio cause fu

it in lite que mouebatur contra pupillu
lum et postea cōtumax fuēit in causa ita
q̄ sententia feratur contra pusillum q̄
talis sententia non valet Item si a prim
cipio cause non fuerit tutor verūtamen
postea fuēit presens in sententia valz se
tentia C. si aduēsus rem iudi. l. in rem et
l. cum minores

Glo. est q̄ si aliquis fuerit condempna
tus de aliquo crimine ex quo bona debēt
confiscari et habeat in pluribus locis bo
na q̄ illa bona dumtaxat debent confis
scari loci in quo delictum cōmisiit et non
alia bona C. de pens l. sanctimus super
verbo teneant licet doc. contrariantur
Lex est q̄ heres qui accusat mortem de
functi testatoris non tenetur se subscri
bere pena talionis C. de calūp. l. ij.

Glo. est q̄ si negauerim creditori debi
tum debere et postea sim conuictus non
possem opponere compensationem secus
si per confessionem propriam mei debi
toris sim conuictus quod est valde no
tandum ff. de regu. iu. l. nemo ex hīs ff.
de cōpen. l. si super verbo conuictus

8

Glo. est q̄ licet filiusfa. non possit esse in
Iudicio sine patris auctoritate illud ve-
rum est si velit agere iure actionis sed si
velit implorare Iudicis officium potest
sine patris consensu C. q̄ admitti ad bo-
po. pos. l. i. ar. de pre. impe. offe. l. vniuers
al' diuersis

Allegatur lex q̄ quando delinquens est
in ecclesia vel in aliqua domo alicuius po-
tentis q̄ seruientes publici non debent
intrare ecclesiam seu domum potentis s̄
extra stare debent C. de deser. l. i. §. si ve-
ro li. xij.

Glo. est q̄ si tutor non faciens inuen-
tarium efficitur infamis non tamen effi-
citur si ipse sit de parentela vel affini-
tate pupilli C. ar. tu. l. si. in glo. fi.

Glo. est q̄ sicut testator potest remit-
tere confectionem inuentarii tutori testa-
mentario ita et legitimo et datiuo C. de
admi. tu. l. tutores

Tex. est q̄ quando rex vel comes habet
guerrā cum aliquo inimico suo q̄ non de-
bent baroēs vel scutiferi suis expēb̄ ap-
is seruire regi vel comiti Sed ipse rex v̄

comes debet eis facere expen. in auct.
de man. prim. §. sed neq; milites Intelli
go superius principis vel comitis cuius
facultates suppetant nam debent primo
sua expendere et postea subditis recipe
re vt nota C. de epi. au. l. biennij

Glo. est q; licet in ordine iudiciario res
quiratur libellus in l. plata C. de sentē.
et interlo. omi. iudi. tamen si tacite fuit
obmissus quia non fuit petitus tenet p
cessus in auct. de trien. et se. §. illud in
glo. super verbo legalem iusticiam. in
coll. in fi. totius glo.

Tex. est q; psonal et ppotheca possunt
simul in eodem libello intemptari cōtra
debitorem principalem in auct. de fide
iur. §. s; neq; coll. i.

Tex. est q; nobilis tenet ad munera sor
dida in ciuitatibus et locis quibus ha
bitat in auct. de defen. ciui. §. si quis ve
ro coll. in.

Glo. est q; mulier potest vouere casti
tatem et intrare monasterium etiam in
iuto viro si nō sit carnalis copla Si aut
fuerit carnalis copula non potest vn⁹ in
iuto altero a matrimonio segregari in

1
auct. de monach. §. si aut vxor coll. i.
et de nup. n. coll. §. n. extra de cōuersa. cō
iuga. c. verum §. publice

Glo. est q̄ miles vel nobilis non tenet
bellare cum rustico quod est verū quā
rusticus diffidat nobili Si autem no
bilis rusticum tunc fit in feu. de cle. vio.
pa. c. si miles rusticū cōcor. ex de cle. pug.
in bello

Textus est q̄ vasallus non tenetur do
mino seruire si dominus sit excomunica
tus vel banntus in feu. hic sumit l. §. i.
ex de excep. c. excepcom et c. pro li. vi.

Glo. est q̄ in diuisione facta inter here
dem hereditatis post efficiat non soluē
do q̄ creditores possunt agere contra a
lios soluendo existentes C. de conue. l. i.
q̄ uis legatarū non possunt ff. de le. n. l.
legatis peti C. de liber. lega. l. nō ideo
nimis quod est nō dignum

Glo. est q̄ filia obmissa relicto filio et
marito q̄ dos debet reddi patri illi et fi
lie mortueposito q̄ filius sit supites C.
solu. ma. l. dos a patre C. de colla. l. illā
in glo. super verbo patruus

Glo. est q̄ si pater dotauit semel filiam

et filia amittit dote q̄ pater cōpelit eā
dotare iterato C. de rei. vx. ac. l. autem
Lex est q̄ latroni publico non est dan-
dus aduocatus C. de defen. ciui. l. omēs
Lex est q̄ si dos sit in bonis mobilibus
constituta post annum debz reddi Si au-
tem in bonis immobilibus statim. vt C.
de rei vx. ac. l. vnica

Tex. est q̄ si aliquis te instituerit here-
dem et alium substituerit et tu mortuo
lis et habeas filios q̄ filij tui debent ha-
bere hereditatem non substitutus posi-
to q̄ testator alium substituerit C. de
insti. et sub. l. generaliter §. cum autem
Tex. est q̄ si aliquis instituerit aliquem
filium fa. et substituerit sibi alium q̄ in
tuo filio pater venit anteq̄ substitutus
vt ff. ad tre. l. recusat §. ticius

Glo. est q̄ dominus transfertur sine pos-
sessione C. de distrac. pig. l. qui predium
Glo. est q̄ si aliquis sit citatus tempore
feriarum messium vel vindemiarum q̄ nō
tenetur venire allegare priuilegia sua
in Iudicio q̄ citari non poteat glo. que
hoc nō ff. de fe. l. i. super verbo monēti
Glo. est q̄ quādo sunt plures domini in

eodem feudo qui in accusatione requiruntur consensus omnium offensorum ff. qui et a qui. l. si quis §. quotiens

Glo. est qd libellus potest concludere contra illum qui conuenitur in qtu facere potest in solidum si in condemnatione veniat que facere poterit ff. de re Judi l. cum ex causa

Glo. est qd mulier presumitur scire quod maritus scit ff. qd vi. aut clam l. aut qd al §. sed et seruus

Glo. est qd cappellanus siue rector ecclesie non compellitur suscipere primiciam

Glo. est qd tutor datus cum inquisitione datus a maiori Iudice non tenetur satis dare secus si a minori Iudice sit datus in auct. vt hi qui obli. probi. res minorum coll. vi. §. si. super verbo curatores
Tex. est qd tutor habet facere inuentarium coram Iudice si sit consuetudo al non vt in auct. vt sine phi. matri. debi. §. si. coll. vii

Glo. est qd usurarius manifestus non est tradendus in loco sacro nec sepeliendus C. de sepul. vio. in auct. Item qui domum moribundum

Glo. est q̄ mater nutritrix filiorum suorum
idem tenetur rationē reddere de admini-
stratione ff. de tu. et cu. da. ab hñs l. hñ
qui C. de bo. q. li. l. fi. §. hec procul Se-
cus in patre qui non tenetur reddere ra-
tionem vt in dicto §. pcul. et e. ti. l. cum
oportet §. non autem Et si mater transi-
erit ad secunda vota sine redditione ad-
ministrationis maritus tenetur in solis
dum C. qui cau. pig. ta. cōtra. l. si mater

Glo. est q̄ si alicui sit relictus usufruc-
tus omnium bonorum et alij proprietatis
q̄ usufructuario non tenetur soluere le-
gata ff. de usufruct. le. l. fi.

Lex est cum glo. q̄ vbi heres non suat
voluntatem defuncti testatoris q̄ est in
famis infamia facti C. de religiof. l. mi-
litis C. de necess. hui. here. mlti. l. fi. §.
illos in glo.

Tex. est cum glo. q̄ si mulier nubat in-
fra tempus luctus presumitur q̄ occi-
derit maritum primum in auct. de nup.
§. patre et si quidem coll. ij.

Glo. est que dicit q̄ si aliquis baro vel
miles vel domi⁹ fuerit receptus a quo-
dam mutuo viginti et promiserit dare

subditum suum in fideiussore et iste sub
ditus vadat ad creditore[m] protestando si
ego fideiubeo pro ipso q[uo]d ego non satis-
faciam vobis q[uo]d iste talis non tenetur si
postea fideiubet ff. de procu. l. lucius Et
est casus in corpore auct. vt non fiant
pig. cc. prim. coll. v. al. vi. pro quo facit
quintum membrum glo. statim ymo des-
bet stare x. diebus penes paleam ff. de
vbo. obli. l. stipulacões nedum §. in t[er]m[in]a
Glo. est q[uo]d ienascallus non potest conce-
dere priuato vt edificet in loco publico
vel flumine quia ad principem pertinet
ff. q[uo]d vi. aut clam. l. prohibere §. plane
Glo. est q[uo]d si pater dedit potestatem fi-
lio et auctoritatem standi in iudicio q[uo]d
propter hoc pater non obligatur in ex-
pens[is] factis in iudicio ff. quod iussu l. i.
§. si ratum

Glo. est q[uo]d heres domi feudalis potest per-
tere sacramentum fidelitatis a feudatario
posito q[uo]d p[re]stiterit ei[us] p[re]decessori ff. qu[er]e-
admodu[m] usufruct. amit. l. omēs §. si

Lex est q[uo]d illud q[uo]d non potest prescribi
non potest cōcedi ff. de aq[ua] plu. ar. l. i. §. si

Glo. est q[uo]d si debitor fiscalis fraudat fis-

scum inferendum q̄ tenetur fisco in du-
plum ff. de pu. rec. l. multi

Glo. est q̄ ille cui est concessa actio per
excomunicatū possit agere contra debitore
excomunicati licet excomunicatus nō possit C. de
iu. do. l. cum quidam in glo. processum

Glo. est q̄ inimicus fratris mei non re-
pellitur a tutela mea nec eius aduersari-
us Sic credo in teste q̄ inimicus fratris
mei non repellitur a testimonio Secus
de inimico patris vel matris vel aliorū
ascendentū et descendentū quia tales re-
pelluntur ff. de suspec. tu. l. iij. §. si tutō

Lex est q̄ si substituatur alicui q̄ si dece-
serit sine liberis et habuit vnū liberū q̄
euanesceat substitutio ff. de condi. et de l.
pater seruam §. i. Et nota ff. ad tre. l.
ex facto §. si quis rogatus ff. de verbo.
sig. l. non videtur sine liberis

Glo. est q̄ pater non potest ratificare p-
cessum factum per filium post sententiā
nec post litē contestatā ymo est necesse q̄
ab inicio dederit auctoritatem standi in
iudicio ff. de acqui. here. l. si quis michi
§. iustum C. de bo. qz libe. l. si. §. i.

Lex est q̄ magis punit delictū factum

eum gladio q̄ cum lapide ff. de re. mi.
l. omnes §. si quis

Leges sunt q̄ quando alimēta prestan-
tur officio iudicis tunc statim prestātur
et non tenentur cauē in casu in quo appa-
ruit ipsū non habē ius Secus autē quā-
do petunt iure actiōis ff. si cui plus q̄
per l. fal. in l. i. in pn. C. de ordi. cog. l. si.
Glo. est q̄ mulier occidēdo partum quē
habet in ventre vel quilibet alius oc-
cidendo eundem post pl. dies a conceptio-
ne cōputandos tenetur de homicidio et
tāq̄ homicida est puniendus vel puniē-
da ff. de va. et ex. cognitio l. duo

Lex est cum glo. q̄ donatio facta filio
spurio per patrem naturalem suum va-
let et tenz ff. de fideico. liber l. lucius que
in frau. credi. l. omnes §. lucius licet con-
trarium videatur ff. man. l. lucius

Glo. est q̄ ex ymaginatione picturarū
factarum per mulierem nascuntur puen-
contra naturam et secundum ymagina-
tionem uxoris ff. de verbo. sig. l. queret
aliquis ff. de statu. ho. l. non liberi

Glo. est q̄ in remissione debiti ultra q̄n-
gentos aureos requiritur insinuatio tr.

de regu. iu. l. si quis obligationem
Glo. est q̄ mulier gaudet de morte mariti ff. de eodi. et de l. pat. sumaz §. soer⁹
Glo. est q̄ legata facta in primo testamento per secundū reuocantēposito q̄ in secūdo non facit mencionē de p̄o ff. si cui plus q̄ per l. fal. l. nisi dolo §. legatario
Glo. est q̄ si aliquis debitor intret monasterium et omnia bona transtulerit in ecclesiam q̄ ecclesia tenetur creditoribus soluere ff. de pecu. le. l. peculiu §. si domi⁹ C. de sacrosac. ec. auct. ingressi
Lex est cum glo. q̄ quādo legat̄ rectōi alicuius ecclesie q̄ ecclesie videtur legatum precium si non expressit legator proprium nomen cappellam ff. de ami. lega. l. annua §. ticia
Glo. est q̄ si aliquis notarius scripsit voluntatē testatoris et non legerit corā testibus q̄ illud nō valet iure testamenti nec iure codicillorum ff. de ammi. le. l. si
Glo. est q̄ meretrix de commissi §. si non est infamis nisi sit in adulterio deprehensa sed homo potest esse adulterposito q̄ non deprehendatur C. si quis a pa. fuerit ma. l. patronus

ff. de ritu nup. l. palam §. in adulterio
Lex est q̄ frater promittendo dotem so-
rori videtur promisisse de bonis sororis
ff. de colla. do. l. i. §. filiam Secus in pa-
tre C. de do. promissa. l. si. et l. si pater do
Lex est q̄ mater succedat pro filia
vit filio spurio sicut et e contra ff. unde
legitimi l. si spurij C. ad offic. l. si qua
Lex est q̄ pater substituere potest filio
exheredato pupillari vt in boīs filij ff.
de vul. substi. l. i. §. i. C. de lega. l. cū qdā
Glo. est q̄ pater non potest directe sub-
stituere filio in legitima sed per fideicō-
missum C. de inoffi. testa. l. exulus
Lex est q̄ aliquis non pōt aliquē insti-
tuere in testamto suo ppter suū viciū po-
test tamen eū substituē pupillariē velu-
ti cappellanus vel aliquis pater naturalis
non pōt substituē filiū spurium potest tamē
substituto substituē et ipse spurius capi
hereditatez vigore substitutionis ff. de
vulga. sub. l. hīs qui ex bonis
Lex est q̄ si fili⁹ duxerit vxorē sine vo-
luntate patris et talem q̄ poti⁹ dedec⁹
toti generi paterno q̄ honor q̄ pater
potest eum exheredare ff. de bo. po. cōtra.

ta. l. non tantum §. si emancipatus
Lex est q̄ si aliquis sub spe numerande
pecunie alicui se obligauerit et non fue
rit eidem numerata pecunia si ego soluā
possum postea repetere et habere excep
tionem non nu. pec. ff. solu. matre l. ma
ritus C. de non nu. pec. l. cum fidem
Lex est q̄ quando partes habent iustā
causam litigādi q̄ neutra pars debet in
expensis condemnari ff. de le. ij. l. que
solidum §. erat et est glo. C. de iureiurā.
l. pent. §. sin autem

Expliciunt glo. et leges specia'es
collecte per dominuz guilhelmum
de ludo legum doctorem

Tractatus de testibus et de eorum
reprobationibus domini Bartoli

Incipit tractatus per quem obuiat
sceleratis dictis testium malorum et vo-
cibus eorum et quocumq; modo et in q;
buscuq; casibus testes reprobenr Et hoc
Primo reprobantur testes si sint infam-
es ff. de testi. l. iij. et l. iulia. et extra de
verbo. sig. e. forus

Testes enim ex pluribus causis infama-
tur infamia iuris vl facti ff. ex qui. cau.
infa. ir. l. ij. §. si. et l. q. aut §. atleta et C.
e. l. ea. q. mlti. de pe. te. liti. §. ex qbusda
Secdo reprobantur si sunt serui C. de te-
sti. l. seruus et l. testes quia scdm timore
dominoru supprimunt veritate extra de ver-
bo. sig. e. forus l. qm liberi C. de testi.

Sed nunquid monachus vel canonicus
Archipresbiter Abbas Rector in eccle-
sia regulari cum sint serui dei et moaste-
rii. quia nil proprii habere possunt et re-
nunciauerunt proprie voluntati et quia
sunt mortui mundo possunt copelli ad te-
stimonium et ad testificandum pro sos-
cens suis Et cte sic vt az. xvi. q. i. moachi

et in auct. de sanc. epis. §. quoniam
Sed nunquid fratres minores vel predi-
catores compelluntur testificari et dicere
veritatem de licentia custodis vel prio-
ris sui Et certe sic quia compellunt ipsi qui
sunt religiosores eis. tamen non sacramen-
to sed scripturis non tactis C. de epi. et
cle. auct. sed Iudex Et quia hi sunt tes-
tes omni exceptioe maiores non est ve-
rissimile quod dicerent male nec supprimerent
veritatem precibus vel amore cum sint pro-
cipua filii dei qui est veritas et vita ar. ff.
de offi. presidis l. unica in fi. Nam simul
sepe solet filius esse patri. quia Arbore de
dulci dulcia poma cadunt Et illud ver-
bum cristi si veritatem dico cur non credi-
tis michi Et aliud Juravit dominus et
non pemitebit euz extra de iureiu. c. et si
cristus Nam si pro veritate detegenda illi
religiosi spernerent iurare iam essent tam-
quam heretici respuendi. quia quidam he-
retici non iurant Et hoc est quod legitur
contra eos xxij. q. i. clericum
Serui enim in defectu probacionis admit-
tuntur cum tormentis l. ij. q. iij. c. in cri-
miali Et si non admitterentur isti religiosi

et non compellerentur ad perhibendum
testimonium veritati iam facultas pro
bationis angustaretur quod esse non de
bet l. quomā in fi. C. de here. et mathe.
Tercio mulieres a testimonio reproban
tur quia femine non admittuntur in cri
minali vt xxxij. q. i. c. mulierē Et est ra
tio quia varia et mobilis semper femina
ex de vbo. sig. c. forus Vnde vñsus ffemi
na fallere falsaqz dicere quādo carebit
In ciuilibus femina admittitur xv. q. iij.
et ff. de testi. l. ex eo In criminalibus ve
ro admittuntur mulieres ad testimoniū
um perhibēdum cum ciuilitur agitur de
crimine et contra clēicos extra de testi.
c. quomiam In testamētis et vltimis vo
luntatibus non admittuntur C. de testa.
l. hac. consultissima in prim. ff. de testa.
l. qui testamento §. mulier
Quarto reprobanē testes minores xliij.
annis in ciuilibus in criminalibus mino
res xx. an. ff. de testa. l. inimici et l. in te
stimonium Inpuberes vero de eo qđ vi
derunt in pupillari etate puberes facti
possunt testificari Idē in suo libero facto
ff. de vbo. sig. l. notionez §. instrumtorū

Quinto reprobantur et repelluntur a te-
stimonijs furiosi et mente capti. sicut ab
officio iudicandi in. q. vii. si ita

Sexto reprobantur pauperes quia non
tanta fides adhiberi debet. quia timetur
ne pecunia corrupti testificentur. quia
facilius corrumpuntur pauperes q̄ diui-
tes l. testium ff. de testi. Admittuntur
interdum pauperes non tam ex faculta-
tibus q̄ ex fide testis idoneis exprimitur
in l. de suspec. tu. §. si. Sed quicquid di-
catur non tanta fides adhibetur. sed pre-
cipue inspiciendum est cuius p̄positi sūt
testes ff. de trasac. l. cum hñ §. in p̄sona
Septimo reprobantur a testimonio in-
fideles. excommunicati ut in c. decemmus
de fen. exco. li. vi. non possunt facere testa-
mentum nec esse tabelliones si sunt pub-
lice excommunicati ut ibi notat io. an.

Ac heretici contra fideles. aut romane
ecclesie et comunione non participant-
es Nam excommunicatio est separatio a
comunione omnium fidelium xi. q. iii. c.
evidenter vero tenor sentencie preceptum
vel arbitrium siue laudum nunc instrumentum
factum non possunt esse in iudicio licet se

Defendere possunt et causas appellacionis
exercere extra de excep. c. cum inter de he
reticis ad abolenda non libertate impe
trare possunt nec pro alio procurare extra
de sen. p. tuas de pba. c. i. Nec mirum si non
possunt esse testes in supradictis vii. calibus
qui hijs verbis comprehenduntur
Condictio. sexus. etas. discretio. fama
Et fortuna. fides in testibus ista requiruntur
Item repelluntur domestici et familiares
illius pro quo testificantur l. ij. C. de testi. ut
sunt liberti et mercenarii qui stant ad
cunctas vices cum domino Et filij dicuntur
domestici de quibus legitur de penis. l.
respiciedi §. furta domestica ff. ad lilep.
l. sunt ff. de re iudi. l. qui vno testiculo de
questi. l. predi. ff. de edificio edicto l. edi
lis §. familie ff. de relig. l. familiarē Et
uxor dicitur domestica viro quia uxor est so
cia diuine et humane domus et sunt duo
in carne vna C. de eri. expi. here. l. aduer
sus Licet quidam dicant quod possunt con
tra virum testificari et pro eo quod non pla
cet quia nec possunt testificari pro nec con
tra me ar. C. de testi. l. penes et l. suos
Sed quid in vasallo dico idem quia dominus

pōtest sibi imperare Et nuncius cui pō-
test imperari ratione patrie potestatis
vel dominice. vel obedientie. vel iuris cō-
muns non est pdoneus pro illo cui sub
est ff. de testi. l. pdoneus et ibi est glo.
facit l. seruos C. e. sed hoc potest specis-
ficari in ti. de testi. in prin. v. sed nuquid
pafallus Sed isti domestici ferunt tes-
timonium in defectum probacōis C.
de testi. l. vltima ex de elec. c. cum dilec-
tus et in l. consensu ff. de regu. iu.

Item repelluntur qui non cum sacra-
mento preuio prestito deposuerūt dicta sua
C. de testi. l. iurishurandi nisi sacramentuz
fuerit remissum testibus a ptibus qd fi-
eri potest C. de pactis l. si quis in con-
scribendo ff. de ferijs l. i. et ibi notatur
Sed sacramētum calumpnie remitti nō
potest per partes nec tenet processus si
remittitur vt dicta l. Jurishurandi dicit
expresse testes debere pmo iurare. et ho-
die forte cum sacramento nedum sine sac-
ramento Sed contrariuz quidā putant et
ita in aliquibus ptibus de consuetudine
obseruatur Sed non est exemplum le-
gibus iudicandum Iudices enim omēs

veritatem et legum et iusticie sequi ve-
stigia debent C. de fen. et interlo. o. iu l.
nemo. Contrariū est notatū de testi. c.
tuis sed illud c. loquitur in moāchis cō-
uersis. Sed quidaz intelligunt ipsum lar-
ge prout ipsa litera sonat. sed litera oc-
cidit spiritus autem viuificat Sed an
in criminalibus possit sacramentū remit-
ti testibus vel in causis matrimonialibus
vel in alia causa ardua non credimus q̄a
vbi maius periculum ibi cautius est agē-
dum ff. de ad. car. l. i.

Item repelluntur testes in causa propria
Et dicitur causa propria quia dampnū
et emolumentum spectat ad me ff. quan-
do appellandum sit l. i. §. in causa propria
In causa ecclesie. Vniuersitatis et corpo-
ris pro se canonici et subiecti ferunt te-
stimonium pro eis quia non est causa p-
pria priorū Nam quod vniuersitati
debetur singul' non debet ff. q̄ cuiusqz
vniuersi. l. sicut §. illa ff. de in ius v. l. h
et si hac lege §. q̄ māmittit c̄ de testi.
Emptor non testificatur p̄ c. in super
emptore v' contra nisi remissus sit on-
euctōis Nec debitor p̄ creditore in cā
pignoris quia in causa propria eorum ff.

de appel. l. ab executōe §. alio ff. quando
appellandum sit l. i. §. sed si alius
fideiussor testificatur pro deditōe quia
non est apprie causa sua q̄a habet actiōez
mandati contra debitore ex de fide c. vlt̄
ff. man. l. fideiussō cōtra ff. dele. i. l. si cui
§. si testa. vbi dicitur q̄ interest eius nō
soluere siue debitor sit soluēdo siue non
soluendo Sed debitor non testificat̄ pro
fideiussore. tutor et curator. negociorum
gestor. procurator. Econom̄ non testifi-
cantur pro dominiis eorū secundū vnā
expositiōi ē quā fecimus ff. de testi. l. mā
datis Ergo nec Iudices nec arbitri in
caulis quas receperūt de minimādas. nec
aduocati in caulis in quibus aduocarūt
Quidam dicunt contra et intelligūt no-
men executōis ff. de testi. auda carē. nec
distinguimus an duret officium personas-
rum istarum et dum durat officium eorū
testes esse non possunt ne aniose te-
stificare videantur post finitum officium
Possunt testificari nedum vtrūq; festi-
nat neutrum bene peragūt C. de assesso.
l. nemo Et ne eorum turbent̄ officia ideo
officia sunt distincta C. de testi. l. consul-
ta diuasia §. hac promulgatione

Item reprobantur testes si sint singula
res Nam ad vocem vnius testis non p
nunciatur. etiam si claro honore preful
geat C. de testi. l. iurandum Nisi sit
modica q̄titas vel res. vt nō. C. de re.
cre. l. in bone fidei et l. admonēdū ff. e. li
cet fallat in casibus civilibus et canoni
cis quia statur ad vocem vnius

Item reprobantur testes in causa con
muni quia non possunt testificari confor
tes et socij in parte sociorum quia testi
ficarentur in causa p̄a quod prohibitū
est vt dixi et ar. in st. de ritu. nup. §. illud

Item reprobantur testes si sunt socij et
participes criminis C. de testi. l. quomā
liberi et ex de testi. c. veniens

Item reprobantur testes si sunt obscuri
et ignoti vt in auct. de testi. §. sanctim⁹
possunt tamē cum tomētis admitti Sed
an Iudex possit cōpellere testes. q̄a dic
tum suum obscuruz denūciat siue decla
rent. certe sic. ante publicationez et post
ex de testi. cogē. c. preterea et xxx. q. vi.
et de parentela ff. de questiombus l. res
peti quod enim obscurum est dictum p̄
non dicto habetur ff. de prescrip. l. ij.

Item si necessariae interrogacōes sunt ob

missis iterum interrogatur testis ex de testi. c. per tuas

Item si testes confuse deponunt iterum interrogantur post depositionem ante a perturam et post ex de testi. cum clamor Sed nūquid testis sponte reuersus velit mutare dictum suum in totum vel in partem si cum aliqua partium non fuit locutus et de hoc queret Iudex ab eo et ultimo dicto stabit ff. de here. insti. l. sc̄p Item reprobatur testes si tum i. R̄. causam dicti sui non reddant quia tunc eorum attestatio dicitur nuda C. de testi. l. solam et C. de edicto dui adri. tol Item nuda ratio non facit len. l. si quem debitorem ff. de dona. l. nuda Et hoc est verum si de dicta causa fuerit interrogatus al' non tenet reddere causas dicti sui quia dictis non debet esse verbosus C. de p̄ci. impe. offeren. l. instrumentorum Sed an Iudex tenetur p̄ti ad inesse si non quesit Quidam dicunt q̄ sic C. de testi. l. sed quando C. de offi. prefec. pretoris l. si quis iudices Nos tamen q̄ si Iudex p̄pter occupationē et impeditionem subditoꝝ non potuit testes seriatim examinare non tenet al' tenetur

quia cum omni diligētia examinare debuit
C. de testi. l. testes et C. de testi. l. malicia
Item reprobantur testes si sunt inimici
illi contra quem pducuntur si dicantur te
stes odiosi als criminosi cum lis sit cris
minalis inter eos et hoc probauerit nō
audietur anteq̃ de crimie iudicet Si ve
ro ex lite pecuniaria recipere et tpe dis
putatiōis huiusmōi q̃stionis nūc taliba
nāq; testibus multum adhibetur fides
vt in auct. signata C. de testi. l. quoniam
liberi et ex de testi. c. ultimo

Item reprobantur testes si falsas attesta
tiones conferat vnus p altero. q̃a falsa
est mutatio veritatis C. de testa. l. nulli
in si vbi dicit q̃ruz voces flitate nō carē
te prosp exert mlti. de fide instrum p̃n.
Item reprobantur testes si carēt veritate
quare non min⁹ falsitatē committūt qui
veritatem occultant q̃ qui falsitatē ex
primunt. peccant enim mortaliter Reli
giosi ṽl quicūq; alij si testes vocati tacu
erint ṽl celauerit veritatē Et maxie pec
cant q̃ p̃textu vel metu alteriq; veritatē
occultāt irā dei prouocāt sup se qui ma
gis hominem timēt q̃ deum Vnde Au
gustinus Quisquis cuius potestatis pe

tuntur vel alterius veritate occultat irā
dei prouocat q̄ magis timz hoiez q̄ deū
Item reprobantur testes si datione pe
cuniaria iracundie vel promissionis alis
qui corrupti verum vel falsum dicerent
C. de testi. l. si quis testium in fi.

Item reprobatur si ambiciori rei et pp
imioa non protulerunt testimonium ff.
de testi. l. orca §. fi.

Item reprobantur testes si vnū et eundz
sermonem p̄meditatū inter se dixerūt ff.
de testi. l. testuū Et ideo male faciūt ta
belliones qui non scribunt seriatim totū
dictuz testis sed dicūt talis dixit idē qd̄
talis Et deterius faciūt quādo ita dicūt
testis dicit ita et ita esse put in q̄stis cō
tinetur alias in intētiōe quia Iudex ha
bet cōsildare vocē testis. s̄ monē. cōstāci
am. trepidacōz ff. de q̄stioibz l. de miore
Itē si habz etatē vt de se loq̄tur §. ij
vt ex de con. di. in c. priuilegium Et ideo
caute subiungit lex dirigendo sermonem
ad suam operā vel mīsterium tu. magis
scire que fides sit de testibus adhibenz
da l. iij. §. tu magis

Item reprobantur si vnus de vna re alē
de alia re q̄a singulares sunt in singulis

dictis suis ut ex de elec. c. dilectis et l.
bone de pba. c. licet causaz et nō glo. in
l. ita C. qui ad bo. pos. pos. ad finem glo
larum quod tamen plenius examinatur
per paulum de leazaris in questione que
incipit Questio talis rē.

Item reprobantur ratione personarū ut si
vnus dicit de vna psona et ali⁹ de alia ex
de pur. ca. c. tria C. de pba. l. ad pbacōz

Item reprobantur ratioe male cōputacōnis
graduū parētele xxxv. q. vi. c. de pntela

Item reprobantur ratione loci ut si vn⁹
dicit rem esse actam siue contractum ce
lebratum siue malificuz perpetratum in
vno loco alter in alio ut exemplo damie
lis quādo interrogauit accusātes susan
nam vbi eam inuenerant et vnus dixit
sub pomo et alter dixit sub cirone De lo
co testis dicere debet C. de aqua cothi.

Item reprobantur rati et sti. l. optimā
one temporis ut si vnus testis de vno tē
pore dicit et alē de alio de hoc die ut nō.
in l. ob carmen §. si. ff. de testi.

Sed an de tempore interrogandus sit te
stis dicit dominus. Azo q̄ non nisi sit su
spectus sed tunc debet studere ut tes
tem in tempore capiat querendo

de omnibus circumstantiis secundum lec-
turam que legitur ff. ad filiep. l. prius sic
enim dicit qd ab eo sagitatu fuit sed alia
dicit qd mandate Sed nos semper credi-
mus qd de tempore sit querendu Et si dix-
erit bene quide Si no dixit aut antiquu
est negociu tunc non est qrendu quia om-
nium habere memoriam et in nullo pec-
care rē. Et non ois per omia sed certi p-
certa rē. C. de ve. iu. enu. l. i. §. i. Sed nos
uum et recēs negociu tunc viciat testi-
monium eius si de tempore interrogatus no
dixit mli esq talis hō q nomē suū r fami-
lie sue ignorat et tunc esset crassa et supi-
na ignorātia C. de here. insti. l. vlt. Unde
de vñus Res psona locus gōdus iure sūt
consona tēpus Omēs hoc dicūt verū in
facto irreiterabili vt est homicidiū vni-
us eiusdez homis In factō vero reitera-
bili vt est adulteriū dicūt diuersitatē loci
et tēporis non nocē Nā si testes in hñs
variant vt probēt illud adulteriū circa
qd producunt sed hoc re pbat danielis
exemplū talis em diuersitas tēporis quo
tempore non nocet si vn⁹ dicat de die do-
minico et alig de hora ipsius diei qā qd
dictum est secundo continetur sub pmo

dicto sicut habetur de tribus vnus dicit
de xx. alter dicit de x. alter de v omēs cō
cordauerunt de v ff. de arbi. l. diem pfer
re §. si plures quia qđ pluies est vtriqz
tanti est ff. de in lit. iu l. confurti Sed ex
eo qđ vnus dicat delictū esse factū in do
mo alius in camera idē erit Idem in fac
to durabili non necet diuersitas testium
Et si vnus dicat se vidisse episcopū cele
brasse in hora terciē alius in hora sexte
missa enim tantū durare solet Et si age
tur de portatiōe habitus per aliquē idēz
vt varietas testiū non noceat nec viciet
eorum testimoniū nisi agerēt de certo tē
pore quia tunc de ipso deberēt deponē a
lias viciareēt ff. e. l. ob carnē §. si. Sed qđ
si interrogatur de decimis et vnus dicat
decimā esse solutā interrogat⁹ qđ solue
rit et vnus dixerit fabā alter cereera nū
quid probatur decimam esse solutaz So
lutio non quia in omnibus discordant
De diuersitate autem testium plene no
tatur iij. q. iij. c. Item in criminali Sed
si dicis si testes quos ego produco di
uersa et varia deponunt erunt singuli in
testimonijs suis ex de elec. c. bone c. dis
lectus et in generali et de proba. c. licz

causam Si vero sibi ipsi contradicunt ut
in decre. licet et C. de fur. l. i. §. ceterum Si
quidem de me testes dicunt pro meo ad
uersario Iudex considerabit animam et con
ditionem eorum vel illorum qui dicunt pro
me et illorum qui dicunt pro aduersario
meo qui dicunt verisimiliora et negotio
altiora et si omnia paria inuenerint quod
difficile est. tunc interpret. ut hos testes
ex suo officio si potest extrahi de testi. c.
cum tui filii Si vero non potest interpreta
ri absoluat reum ex de pba. c. ex literis
et de fide instr. c. inter dilectos vel iudi
cabit pro vno magis fauorabili ut in dicto
c. ex literis ff. de re iu. l. interpretates Un
de usus ff. feret testimonium liberti coniugi
umque Si sunt equeles si producantur utrumque
Item reprobantur testes voluntate illi
us contra quem producantur coram arbitrio
Cum ipse dixerit cum itez deponat coram
Iudice ordinario C. de testi. l. ultra
Item reprobantur testes tanquam falsarii
puniantur quia falsa dixerunt dicendo
vnum et pro alio negauerunt vel parti
bus reuelauerunt dicta sua ff. de testi. l. q
falsa vel varia et C. de testi. l. nullum
Item reprobantur testes si recipiantur

iteratim super eisdem capitulis qđ fieri
non potest super nouo potest ff. de testi.
l. pduc. ex de testi. c. veniens

Item reprobantur si sunt cōuicti aliud
falsuz testimoniū in alia causa dixisse et
deposuisse p̄sumitur qđ adhuc falsa depo
nant quia qui semel malus semper pre
sumitur malus ff. de accu. l. si cui §. idēz

Item reprobantur qui contra te testis
ficati sunt nunc pro te et si vis produce
re qđ non potest quia subordinati presu
muntur secunduz vnā expositionē quā
fecimus in dicta l. produci

Item reprobantur si testificati sūt ante la
bentem dilationē et post primā secundā
et terciā dilationem Et post qđ termi
nus ad probandum est elapsus nisi do
cueris te fuisse impeditū qđ nung testes
producere potueras et cōcluseas in cau
sa et testiuꝝ productioni renūciatū fuit
ff. de testi. l. vlt. et C. de iudic. auct. ibi
signata super l. iubemus et l. Judicis

Item reprobantur si parte non citata con
tra quā pducunt Item si publicentur et ape
riantur pte adūsa nō citata ad hec de te
sti. l. si qndo Et in auct. ibi si quis in aliqđ

Item reprobantur si secrete et priuatim nō

Deponunt Iudicis secretario intimando
C. de testi. l. nullam fallit ut quidā di
cere volunt ut quando testes recipiunt
ad eternam rei memoriā quia tunc pub
lice testificari possunt partibus ut ex de
testi. c. significavit notare solēt doctores
iuris canonici et tancredus in sua glo.
que incipit quem que sit differētia in sū
ma ut lite non contest.

Item reprobantur si a Iudice non reci
piuntur vel ab altero suo mandato Cū
ipse impeditus receptioni interesse non
possit ut nō. copiose C. de epi. et ele. auct.
sed Iudex ex de offi. dele. c. super q̄stionū
Item reprobantur si recipiunt lite non
contest. auct. de testi. §. penult. ex ut lite
non contest. per totum nisi in madētibus
et emergentibus causis ut quādo contin
git Iudicem facere questionē Et cum
testes ad perpetuā rei memoriā pub
licantur in famoso titulo que omnia per
glo. et tex. plene explicat et clar⁹ C. de
iudic. properandū C. quō et quādo Iu
dex auct. ad q̄ semel Et nō. de hac mate
ria in l. p̄senti C. de hīs qui ad ec. cōsu.
Item reprobantur quādo non sunt rogati
ut in testamento et in cōfectiōe creditū

C. de testi. auct. ibi assignata et in diuor-
cio ff. de diuorcijs l. nullum

Item reprobantur in omnibus casibus in quibus
oportet probari per scripturam non per testes

Item reprobantur testes si producuntur
super illis articulis quibus probatis non re-
leuant producentes C. de proba. l. a platis

Item reprobantur si super alijs capitulis de-
ponant de quibus non est actum ff. de peti-

here. l. si quis libertatem ff. de iureiu. l. si
duo §. idem iulianus quia de qua re cognouit

Judex. de ea pronuciare debet ff. de iudi-
cijs l. de qua re et l. solemus et l. non potest et

l. ut fundus Sed an testis debet interro-
gari de suis facinoribus scilicet si furtum

aut rapinam commiserit vel si sunt excon-
municati vel de alijs causis quorum testi-

monia reprobantur Dixerunt quidam quod non
quia non sunt ad hoc producti Nam super

alijs non debet testificari ut dictum est su-
pra Et alij distinguunt inter testes ma-

liciosos et male fame infamia facti no-
tatos ut interrogentur Alij non Nos

credimus fore interrogandos quia iudi-
cem oportet cuncta rimari xxx. q. i. Judi-

cem C. de iudicijs l. iudices et in auct.
ibi assignata

Interrogandi sunt testes de omnibus cir-
cumstantiis an sint amici et de alijs xxx.
q. ij. ex de testi. c. cum causam

Item reprobantur si dicta eorū non sūt
redacta in publica monumenta vt ex de
testi. c. licet C. de fi. instru. l. iudices et
auct. ibi assignata

Item reprobantur quidā voluntarij vt
inuati non cōpellantur si sint senes et va-
litudinarij milites et quā causa reipub-
lice absint et quibus venire non licet
ff. de testi. l. inuati Et senes intelligunt
qui cōpleuerunt lxx. annos inualitudina-
rijs et infirmis mitatur sacramentū ad
domum sicut al. fit in iureiuran. necessa-
rio ff. de iureiuran. l. ad personas

Item reprobātur psonete nisi vtraq; p-
te consensente possūt tamē admitti si vo-
lunt vt in auct. de testi. §. psoneta Pro-
soneta dicitur qui in fest in omnibus lau-
dandis et tāq; mediator interuenit vt p-
tes ad concordiaz reducat ff. de proso-
ne. l. ij. et l. vlt.

Item reprobantē testes ratione vinculi
sanguinis et penetele Vnde liberi et pa-
rentes vsq; in infimū testimoniū non fe-
runt inuicē nec aduersus C. de testi. l. pa-

rentes ff. de test. l. qui testamento §. per contrarium
Per confessionem vero maternā dixim⁹
recipiendam Cum queritur de etate fili
orum non ut testis s; ut responsionē eius
melius intelliget facti veritatez Et ita
intelligimus ff. de proba. l. etiaz matris
Cum igitur impedimento ratione cons
anguinitatis ut ex de testi. c. quoties et
de sententia et re iudi. c. tenor
Si querat̃ an matrimoniu sit cōtractū vlt
non tūc admittunt̃ cum distinetōe de cre
talis ex de testi. c. sup eo In criminali
vero nō cogit̃ frat̃ cōtra frēm l. parētes
Itēz non cogit̃ gener cōtra so crū contra
generum sed eorū volūate recipiunt̃ vt
illi annis numerātur in l. iulia Et est ra
tio quia pro illis cōpelli non possunt q̃a
testis iurat veritatez pro vtraq; pte sed
si diceret p eo ergo et cōtra eum si au
tem vltro testificabor p eis et cōtra eos
vt in auct. de herē. et fal. §. si veō absūt
Item reprobantur si non dicant se vidis
se interfuisse et sub p̃sentia ipsarū actū
fuisse id qd̃ dicunt C. de testi. l. testium
Nam testes debēt iurare dicē veritatez
quā nouerint Potuit enī testis interfuisse

et non vidisse Et ideo debet interrogari
vtrum viderit et actus sit talis quā req̄
rat visum vt nō Jo. an. in c. p̄sentium de
testi. li. vi. et spe. in ti. de testi. §. iam eius
interrogatoꝝ v. fiunt

Nota in teste deponēte de arte v'l peicia
sufficit si deponat de credulitate l. i. §. i.
ff. de ver. in spi.

Idem si testes deponāt super hijs que p
veram scientiam probari non possunt vt
adulteriū vt in c. ex literis ex de p̄sump.

Idem in filiatiōe l. filium ff. quā sunt sui
vel alie. iu. Et vide Bar. in l. i. §. idem na
uis ff. de aqua plu. ar. en.

Item in calibus tamē valet testimoniū
de auditu a credulitate vt in auct. de a
qua plu. ar. et facti operis memoria ff.
de probatio. l. pe. nota in l. penl. §. idem
animus ff. de aqua plu. ar.

Forma iuramenti est q̄ testes iurēt dī
cere veritatem de quo scient vel credēt.

Finis tractatus domi Bartoli de
testibus et eorū reprobacōibus

